Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 13 ta' Diċembru 2017
(OR. en)

15236/17

Fajl Interistituzzjonali:
2016/0382 (COD)

ENER 486
CLIMA 335
CONSOM 383
TRANS 532
AGRI 666
IND 352
ENV 1015
CODEC 1969

NOTA

minn:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti (Parti 1)
lil:	Kunsill
Nru. dok. preċ.:	8697/5/17 ENER 149 CLIMA 106 CONSOM 165 TRANS 159 AGRI 237 IND 97 ENV 394 CODEC 698 REV 5
Nru dok. Cion:	15120/1/17 ENER 417 CLIMA 168 CONSOM 298 TRANS 479 AGRI 650 IND 261 ENV 757 IA 130 CODEC 1802 REV 1 (en) + ADD 1 REV 1 (en)
Suġġett:	Proposta għal DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (riformulazzjoni) - Approċċ ġenerali

1. Fit-30 ta' Novembru 2016, il-Kummissjoni adottat il-pakkett 'Enerġija nadifa għall-Ewropej kollha', inkluż il-proposta ta' hawn fuq. Il-pakkett ġie ppreżentat fil-Kunsill TTE (Enerġija) f'Diċembru 2016. L-ewwel skambju ta' fehmiet sar mill-Ministri fi Frar 2017, u wara l-eżami tal-valutazzjonijiet tal-impatt u l-ewwel fażi tal-eżami ddettaljat tal-proposti, f'Ġunju 2017 ġie ppreżentat rapport ta' progress dwar il-pakkett lill-Ministri.

Wara xhur ta' negozjati intensivi ulterjuri matul il-Presidenza Estonjana, inkluż tliet diskussjonijiet mill-COREPER, ġie stabbilit kompromess bilanċjat, kif rifless fl-Anness u l-Addendum. Il-Kunsill huwa mistieden jaqbel dwar approċċ ġenerali, bil-ħsieb li titwitta t-triq għal negozjati mal-Parlament Ewropew, li huwa mistenni jaqbel dwar il-mandat ta' negozjar tiegħu għal dan l-abbozz ta' Regolament f'Jannar 2018.

2. B'segwitu għall-aħħar diskussjoni tal-COREPER fit-8 ta' Diċembru, u kif imħabbar f'dik l-okkażjoni, il-Presidenza kompliet bil-konsultazzjonijiet bilaterali tagħha mad-delegazzjonijiet, b'mod partikolari dwar żewġ kwistjonijiet ewlenin: <u>enerġija rinnovabbli għat-tisħin u t-tkessiħ</u> (Art. 23) u l-<u>enerġija rinnovabbli fis-settur tat-trasport</u> (Art. 25). Dwar dawn iż-żewġ kwistjonijiet importanti, il-Presidenza qieset li fil-kompromess kien hemm il-possibbiltà ta' aktar titjib.

Dwar il-kwistjoni tat-tisħin u t-tkessiħ (Art. 23), il-kompromess tal-Presidenza jipprevedi li l-Istati Membri huma obbligati jieħdu miżuri biex jiksbu żieda indikattiva ta' perċentwal wieħed fis-sehem tal-enerġija rinnovabbli fis-settur bħala medja annwali. Hemm ukoll l-għażla ġustifikata ta' devjazzjoni mill-valur indikattiv jekk analiżi kosteffettiva li tqis sett minimu ta' parametri tirriżulta f'livell aktar baxx minn perċentwal wieħed tal-livell kosteffettiv li jista' jintlaħaq. L-Istati Membri b'sehem ta' enerġija rinnovabbli ogħla minn 50 % tas-settur jistgħu jikkunsidraw dan l-obbligu bħala ssodisfat.

Dwar il-kwistjoni ta' enerġija rinnovabbli fit-trasport (Art. 25), il-kompromess tal-Presidenza għandu l-għan li jindirizza varjetà ta' kwistjonijiet konfliġġenti u li jikkoinċidu fis-settur. L-approċċ ambizzjuż jikkonsisti f'objettiv ġenerali ta' 14% għall-enerġija rinnovabbli fis-settur tat-trasport għal kull Stat Membru u sottomira ta' 3% għal "bijokarburanti avvanzati", bl-għażla ta' għadd doppju għal dawn il-karburanti. L-elettromobbiltà għandha biżżejjed spazju biex tiżviluppa u hija inċentivata b'fattur multiplikatur ta' ħamsa, filwaqt li l-fattur multiplikatur għall-ferroviji tal-elettriku huwa mħassar. Għal sigurtà akbar għall-investiment u l-iżgurar tad-disponibbiltà ta' karburanti matul il-perijodu kollu, il-mira tal-bijokarburanti avvanzati għandha mira vinkolanti intermedja ta' 1% fl-2025.

Il-limitu massimu għal bijokarbutranti tal-ewwel ġenerazzjoni għadu fil-livell ta' 7% (kif maqbul mill-Unjoni fl-2015), iżda huwa kkombinat ma' motivazzjoni addizzjonali għall-Istati Membri, li huma permessi li jbaxxu l-mira ġenerali tagħhom jekk jitnaqqas il-limitu ta' 7 %. Il-possibilità li ssir distinzjoni bejn il-bijokarburanti bbażata fuq il-perċezzjoni tal-effett ILUC tagħhom qed jinżamm fit-test.

Fil-fehma tal-Presidenza, ser ikun diffiċli li wieħed isib bilanċ aktar preċiż bejn il-pożizzjonijiet differenti tad-delegazzjonijiet dwar dawn iż-żewġ suġġetti. Għaldaqstant tistieden lill-Ministri biex juru l-flessibbiltà neċessarja u jaċċettaw il-kompromess.

3. Il-Kunsill huwa mistieden jilħaq qbil dwar l-abbozz ta' approċċ ġenerali kif imniżżel fl-Anness u l-Addendum.

Il-bidliet meta mqabbla mal-proposta tal-Kummissjoni huma indikati b'**tipa grassa**; it-tħassir huwa mmarkat b'**[ ]**.
Il-bidliet meta mqabbla mad-dokument preċedenti (dok. 8697/5/17 REV 5 + COR 1) huma indikati b'**<u>tipa grassa u sottolinjata</u>**; it-tħassir huwa mmarkat b'**<u>[ ]</u>**.

N.B. L-Opinjoni tal-Grupp ta' Ħidma Konsultattiv tas-Servizzi Legali tinsab fid-dok. 13344/17. Din l-Opinjoni tidentifika fil-punt (1) it-test fil-proposta oriġinali tal-Kummissjoni (inkluż l-Annessi) li kellu jiġi identifikat permezz ta' test bi sfond griż. Il-korrezzjoni sostanzjali tagħha fil-punt (2) ġiet inkorporata f'dan it-test (REV 3).

2016/0382 (COD)

Proposta għal

DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (riformulata)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli **192(1) u** 194(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġiżlattiv intbagħat lill-Parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja

Billi:

(1) Id-Direttiva 2009/28/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] ġiet emendata b'mod sostanzjali diversi drabi[2]. Billi għandhom isiru iżjed emendi, dik id-Direttiva għandha tiġi riformulata fl-interess taċ-ċarezza.

(2) Il-promozzjoni tal-forom tal-enerġija rinnovabbli hija waħda mill-miri tal-politika tal-Unjoni dwar il-enerġija **li qed tiġi segwita minn din id-Direttiva**. **B'mod simultanju din id-Direttiva ssegwi l-għanijiet ambjentali tal-preservazzjoni, il-protezzjoni u t-titjib tal-kwalità tal-ambjent, tal-protezzjoni tas-saħħa tal-bniedem u ta' użu prudenti u razzjonali tar-riżorsi naturali permezz tal-iżvilupp ta' forom ta' enerġija ġodda u rinnovabbli. Fir-rigward ta' din id-Direttiva, iż-żewġ gruppi ta' għanijiet huma marbuta b'mod inseparabbli filwaqt li l-ebda wieħed minnhom ma huwa sekondarju jew indirett għall-ieħor.** Iż- żieda fl-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli tikkostitwixxi parti impotanti mill-pakkett ta' miżuri meħtieġa biex jitnaqqsu l-emissjonijiet ta' gass b'effett serra u jkun hemm konformità mal-Ftehim ta' Pariġi tal-2015 dwar il-Bidla fil-Klima, u l-qafas tal-enerġija u l-klima tal-2030 tal-Unjoni, inkluż il-mira vinkolanti li l-emissjonijiet fl-Unjoni jitnaqqsu b'tal-anqas 40 % taħt il-livelli tal-1990 sal-2030. **Il-mira vinkolanti tal-Unjoni b'rabta mal-enerġija rinnovabbli għall-2030, il-kontribuzzjonijiet tal-Istati Membri għal din il-mira, inklużi x-xenarji tal-linja ta' bażi tagħhom li jerġgħu jibdew mill-ġdid il-miri globali nazzjonali tagħhom għall-2020, huma fost l-elementi li għandhom importanza ewlenija għall-politika dwar l-enerġija u l-politika ambjentali tal-Unjoni. Elementi oħrajn simili ta' importanza ewlenija huma pereżempju dawk li jinsabu fil-qafas ta' din id-Direttiva għall-iżvilupp ta' tisħin u tkessiħ rinnovabbli u għall-iżvilupp ta' fjuwils rinnovabbli għat-trasport.**

---

1 Id-Direttiva 2009/28/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2009 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli u li temenda u sussegwentement tħassar id-Direttivi 2001/77/KE u 2003/30/KE (ĠU L 140, 5.6.2009, p. 16).

2 Ara l-Parti A tal-Anness XI.

(2bis) [ ] **L-użu akbar ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli** għandu wkoll rwol importanti fil-promozzjoni tas-sigurtà fil-provvista tal-enerġija, fl-iżvilupp u l-innovazzjoni teknoloġika u fl-għoti ta' opportunitajiet għall-impjieg u l-iżvilupp reġjonali, speċjalment f'żoni rurali u iżolati jew ir-reġjuni b'densità tal-popolazzjoni baxxa.

(3) B'mod partikolari, iż-żieda fit-titjib teknoloġiku, l-inċentivi għall-użu u l-espansjoni tat-trasport pubbliku, l-użu ta' teknoloġiji effiċjenti fl-enerġija u l-promozzjoni tal-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fis-setturi tal-elettriċità, it-tisħin u t-tkessiħ kif ukoll fis-settur tat-trasport huma aktar għodod effettivi, flimkien mal-miżuri tal-effiċjenza tal-enerġija, biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett serra fl-Unjoni u id-dipendenza tal-Unjoni fuq iż-żejt u l-gass importati.

(4) Id-Direttiva 2009/28/KE stabbiliet qafas regolatorju għall-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinovabbli li jiffissa miri nazzjonali vinkolanti fuq is-sehem tas-sorsi tal-enerġija rinovabbli fil-konsum tal-enerġija u t-trasport li għandhom jiġu ssodisfati sal-2020. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-22 ta' Jannar 2014[3] stabbiliet qafas għall-politiki futuri tal-Unjoni dwar l-enerġija u l-klima u ħeġġet fehim komuni ta' kif tiġi żviluppata din il-politika wara l-2020. Il-Kummissjoni pproponiet li l-mira tal-2030 tal-Unjoni għas-sehem tal-enerġija rinnovabbli kkunsmata fl-Unjoni għandha tkun mill-inqas ta' 27 %.

(5) Il-Kunsill Ewropew ta' Ottubru 2014 approva dik il-mira, li tindika li l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu l-miri nazzjonali aktar ambizzjużi tagħhom stess **sabiex jagħtu riżultati rigward il-kontribuzzjonijiet ippjanati tagħhom għall-mira tal-Unjoni għall-2030 u jmorru lil hinn minnhom**.

---

3 "Qafas ta' politika għall-klima u l-enerġija fil-perjodu ta' bejn l-2020 u l-2030" (COM/2014/015 final).

(6) Il-Parlament Ewropew, fir-riżoluzzjonijiet tiegħu dwar il-"Qafas ta' politika għall-klima u l-enerġija fil-perijodu ta' bejn l-2020 u l-2030" u dwar "Ir-Rapport dwar il-Progress tal-Enerġija Rinnovabbli", iffavorixxa mira tal-Unjoni vinkolanti għall-2030 ta' mill-inqas 30 % tal-konsum tal-enerġija finali totali minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli, filwaqt li enfasizza li din il-mira għandha tiġi implimentata permezz ta' miri nazzjonali individwali li jqisu s-sitwazzjoni individwali u l-potenzjal ta' kull Stat Membru.

(7) Għaldaqstant jixraq li tiġi stabbilita mira vinkolanti tal-Unjoni ta' mill-anqas 27 % ta' enerġija rinnovabbli. L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu l-kontribut tagħhom għall-ilħuq ta' din il-mira fi ħdan il-pjanijiet nazzjonali integrati tal-enerġija u tal-klima tagħhom permezz ta' proċess ta' governanza stabbiliti fir-Regolament [Governance].

(8) L-istabbiliment ta' mira vinkolanti tal-Unjoni dwar l-enerġija għall-2030 tkompli tħeġġeġ l-iżvilupp ta' teknoloġiji li jiġġeneraw l-enerġija rinovabbli u tipprovdi ċ-ċertezza għall-investituri. Mira definita fil-livell tal-Unjoni tħalli flessibilità akbar għall-Istati Membri li jilħqu l-miri tat-tnaqqis tal-gassijiet b'effett serra b'mod mill-aktar kosteffettiv u b'konformità maċ-ċirkostanzi speċifiċi, it-taħlit tal-enerġija u l-kapaċitajiet tagħhom biex tiġi prodotta l-enerġija rinnovabbli.

(9) **Sabiex tiġi żgurata l-konsolidazzjoni tar-riżultati miksuba taħt id-Direttiva 2009/28/KE**, il-miri nazzjonali stabbiliti għall-2020 għandhom jikkostitwixxu l-kontribuzzjoni minima tal-Istati Membri għall-qafas il-ġdid tal-2030. **Taħt l-ebda ċirkostanza m'għandu s-sehem nazzjonali ta' enerġija rinnovabbli jaqa' taħt dan il-kontribut** u f'**dak** il-każ **[ ]**, l-Istati Membri rilevanti għandhom jieħdu l-miżuri xierqa biex jiżguraw li din il-linja ta' bażi tinżamm **[ ]kif stabbilit** fir-Regolament [Governance]. **Jekk Stat Membru ma jżommx is-sehem tiegħu tal-linja ta' bażi kif imkejjel fuq perijodu ta' sena, huwa għandu, fi żmien sena, jieħu miżuri addizzjonali biex ikopri dan in-nuqqas fix-xenarju tal-linja ta' bażi tiegħu. Meta Stat Membru jkun effettivament ħa tali miżuri meħtieġa u ssodisfa l-obbligu tiegħu li jkopri dan in-nuqqas, huwa għandu jitqies li jkun konformi mar-rekwiżiti obbligatorji tax-xenarju tal-linja ta' bażi tiegħu mill-mument meta seħħ in-nuqqas inkwistjoni u kemm skont din id-Direttiva kif ukoll skont ir-Regolament [Governance]. L-Istat Membru inkwistjoni għalhekk ma jistax jitqies li naqas milli jwettaq l-obbligu tiegħu li jżomm is-sehem tal-linja ta' bażi tiegħu għall-perijodu ta' żmien meta seħħ in-nuqqas. Kemm il-qafas tal-2020 kif ukoll tal-2030 iservu b'mod inseparabbli l-għanijiet tal-politika ambjentali u dawk tal-enerġija tal-Unjoni.**

(10) L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri addizzjonali f'każ li s-sehem tal-enerġija rinnovabbli fil-livell tal-Unjoni ma jissodisfax il-perkors tal-Unjoni lejn il-mira ta' mill-anqas 27 % ta' enerġija rinnovabbli. Kif stabbilit fir-Regolament [Governance], fil-każ li jiġi identifikat ta' nuqqas ta' ambizzjoni mill-Kummissjoni matul il-valutazzjoni tal-Pjanijiet Nazzjonali Integrati dwar il-Klima u l-Enerġija, il-Kummissjoni tista' tieħu miżuri fil-livell tal-Unjoni sabiex tiġi żgurata l-kisba tal-mira. Jekk il-Kummissjoni tidentifika nuqqas fil-livell tal-kunsinna matul il-valutazzjoni tar-Rapporti Integrati dwar il-Progress Nazzjonali fl-Enerġija u l-Klima, l-Istati Membri għandhom japplikaw il-miżuri stabbiliti fir-Regolament [Governance], li jagħtuhom biżżejjed flessibbiltà f'dik li hija għażla.

(11) Sabiex tappoġġa lill-Istati Membri fil-kontributi ambizzjużi biex tintlaħaq il-mira tal-Unjoni, għandu jiġi stabbilit qafas finanzjarju bl-għan li jiġi ffaċilitat l-investiment fi proġetti tal-enerġija rinnovabbli f'dawk l-Istati Membri, anki permezz tal-użu ta' strumenti finanzjarji.

(12) Il-Kummissjoni għandha tikkonċentra l-għoti ta' fondi fuq it-tnaqqis tal-ispiża tal-kapital ta' proġetti tal-enerġija rinnovabbli, li għandu impatt materjali fuq l-ispiża tal-proġetti tal-enerġija rinnovabbli u fuq il-kompetittività tagħhom**, kif ukoll għall-iżvilupp ta' infrastruttura essenzjali għal użu teknikament imtejjeb u ekonomikament affordabbli ta' enerġija rinnovabbli bħal infrastruttura tal-grilji ta' trasmissjoni u ta' distribuzzjoni, netwerks intelliġenti u interkonnessjonijiet**.

(13) Il-Kummissjoni għandha tiffaċilita l-iskambju tal-aħjar prattika bejn l-awtoritajiet jew il-korpi nazzjonali jew reġjonali kompetenti, pereżempju permezz ta' laqgħat regolari biex isibu approċċ komuni ħalli jippromwovi aktar proġetti ta' enerġija rinnovabbli kosteffikaċi, jinkoraġġixxu l-investiment f'teknoloġiji nodfa, ġodda u flessibbli, u jistabbilixxu strateġija adegwata biex jimmaniġġjaw l-irtirar ta' teknoloġiji li ma jikkontribwux għat-tnaqqis ta' emissjonijiet jew li ma joffrux biżżejjed flessibbiltà, abbażi ta' kriterji trasparenti u sinjali tal-prezz tas-suq affidabbli.

(14) Id-Direttiva 2001/77/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[4], id-Direttiva 2003/30/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[5], u r-Regolament (KE) 1099/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[6] stabbilixxew definizzjonijiet għal tipi differenti ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli. Id-Direttiva XXXX/XX/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[7] stabbilixxiet definizzjonijiet għas-settur tal-elettriku b'mod ġenerali. Fl-interess taċ-ċertezza legali u ċ-ċarezza huwa xieraq li jintużaw dawk id-definizzjonijiet f'din id-Direttiva.

---

4 Id-Direttiva 2001/77/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Settembru 2001 dwar il-promozzjoni ta' elettriku prodott minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli fis-suq intern tal-elettriku (ĠU L 283, 27.10.2001, p. 33).

5 Id-Direttiva 2003/30/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Mejju 2003 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-bijokarburanti jew karburanti oħra rinnovabbli għat-trasport (ĠU L 123, 17.5.2003, p. 42).

6 Ir-Regolament (KE) 1099/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2008 dwar l-istatistika dwar l-enerġija (ĠU L304, 14.11.2008, p. 1).

7 Id-Direttiva XXXX/XX/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' … dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-elettriku (ĠU L…)

(15) L-iskemi ta' appoġġ għall-elettriku ġġenerat minn sorsi rinnovabbli wrew li huma mod effettiv biex jitrawwem l-użu tal-elettriku rinnovabbli. Jekk u meta l-Istati Membri jiddeċiedu li jimplimentaw l-iskemi ta' appoġġ, dan l-appoġġ għandu jkun ipprovdut f'forma li tkun mhux ta' tfixkil possibbli għall-funzjonament tas-swieq tal-elettriku. Għal dan l-għan, għadd dejjem jiżdied ta' Stati Membri jallokaw l-appoġġ f'forma fejn l-appoġġ jingħata flimkien ma' dħul finanzjarju fis-suq **u jintroduċu sistemi bbażati fuq is-suq biex jiddeterminaw il-livell ta' appoġġ meħtieġ. Flimkien ma' passi biex is-suq isir tajjeb għal ishma dejjem jiżdiedu ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli, dan huwa element ewlieni taż-żieda tal-integrazzjoni tas-suq tal-enerġija rinnovabbli**. **Għal proġetti fuq skala żgħira u ta' dimostrazzjoni, kondizzjonijiet speċifiċi, fosthom tariffi feed-in, xorta waħda jista' jkun neċessarju biex ikun żgurat proporzjon ta' kost-benefiċċju pożittiv. Dawn il-kondizzjonijiet għandhom ikunu konformi mar-regoli stabbiliti fl-Artikolu 11 tar-Regolament [Regolament dwar is-Suq tal-Elettriku]**.

(16) Il-ġenerazzjoni tal-elettriku minn sorsi rinnovabbli għandha tiġi eżerċitata bl-inqas spiża possibbli għall-konsumaturi u l-kontribwenti. Meta jfasslu l-iskemi ta' appoġġ u meta jiġi allokat l-appoġġ, l-Istati Membri għandhom ifittxu li jimminimizzaw il-kost globali tas-sistema ta' skjerament **tul il-perkors tad-dekarbonizzazzjoni lejn l-għan ta' ekonomija b'livell baxx ta' karbonju għas-sena 2050. Mekkaniżmi bbażati fuq is-suq, bħal offerti kompetittivi wrew li jnaqqsu b'mod effettiv l-ispiża tal-appoġġ fis-swieq kompetittivi f'ħafna ċirkostanzi. Madankollu, f'ċirkostanzi speċifiċi ta' kompetizzjoni limitata ħafna, offerti kompetittivi mhux neċessarjament iwasslu għal skoperta tal-prezzijiet effiċjenti. Għal din ir-raġuni, jista' jkun meħtieġ li jiġu kkunsidrati eżenzjonijiet ibbilanċjati biex tiġi żgurata l-kosteffettività u tiġi minimizzata l-ispiża tal-appoġġ ġenerali. Filwaqt li l-Istati Membri jiżviluppaw l-iskemi ta' appoġġ tagħhom, huma għandhom jikkunsidraw diversi eżiti li mekkaniżmi bbażati fuq is-suq jista' jkollhom fuq politiki barra mis-settur tal-elettriku u jistgħu jikkunsidraw li l-limitazzjoni tal-proċessi ta' offerti għal teknoloġiji speċifiċi tista' tkun iġġustifikata fejn ikun hemm ħtieġa li jittieħed []** kont sħiħ tal-ħtiġijiet tal-**integrazzjoni u** l-iżvilupp tal-grilji u tas-sistema, it-taħlita tal-enerġija li tirriżulta, u l-potenzjal fit-tul tat-teknoloġiji. **Tali appoġġ speċifiku għat-teknoloġija jippermetti wkoll li jittieħed kont tal-karatteristiċi speċifiċi għat-teknoloġija bħal meded ta' żmien differenti, rekwiżiti tal-ippjanar spazjali u rekwiżiti tal-permessi ambjentali, li jistgħu jfixklu kompetizzjoni effiċjenti fit-teknoloġiji.**

(16bis) L-Istati Membri għandhom potenzjali differenti għall-enerġija rinnovabbli u joperaw skemi differenti ta' appoġġ għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-livell nazzjonali. Il-maġġoranza tal-Istati Membri japplikaw skemi ta' appoġġ li jagħtu benefiċċji biss lill-enerġija minn sorsi rinnovabbli li tiġi prodotta fit-territorju tagħhom. Għall-funzjonament tajjeb tal-iskemi ta' appoġġ nazzjonali huwa kruċjali li l-Istati Membri jkomplu jkunu jistgħu jikkontrollaw l-effett u l-ispejjeż tal-iskemi ta' appoġġ nazzjonali tagħhom skont il-potenzjali differenti tagħhom. Mezz importanti biex jintlaħaq l-għan ta' din id-Direttiva jibqa' li jiġi garantit il-funzjonament tajjeb ta' skemi ta' appoġġ nazzjonali, bħal skont id-Direttivi 2001/77/KE u 2009/28/KE, sabiex tinżamm il-fiduċja tal-investituri u sabiex l-Istati Membri jkunu jistgħu jfasslu miżuri nazzjonali effettivi għall-kontribuzzjoni rispettiva tagħhom għall-mira tal-Unjoni għall-2030 għall-enerġija rinnovabbli u għal kwalunkwe mira nazzjonali li stabbilixxew għalihom stess. Din id-Direttiva għandha tiffaċilita l-appoġġ transkonfinali tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli mingħajr ma taffettwa skemi ta' appoġġ nazzjonali b'mod sproporzjonat.

(17) Il-ftuħ ta' skemi ta' appoġġ għal parteċipazzjoni transkonfinali tillimita l-impatti negattivi fuq is-suq intern tal-enerġija u jista', taħt ċerti kundizzjonijiet, jgħin lill-Istati Membri jiksbu l-għan tal-Unjoni b'mod aktar kosteffettiv. Il-parteċipazzjoni transkonfinali hija wkoll ir-riżultat naturali tal-iżvilupp tal-politika tal-Unjoni dwar l-enerġija rinnovabbli li trawwem il-konverġenza u l-kooperazzjoni għall-kontribuzzjoni [ ] għal mira vinkolanti fil-livell tal-Unjoni [ ]. Għalhekk huwa xieraq li l-Istati Membri jkunu **[ ] mħeġġa** li jiftħu appoġġ għal proġetti li jinsabu fi Stati Membri oħra, u jiddefinixxu diversi modi li bihom jista' jiġi implimentat it-tali ftuħ progressiv, filwaqt li li jiżguraw il-konformità mad-dispożizzjonijiet tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, inklużi l-Artikoli 30, 34 u 110. **Minħabba li l-flussi tal-elettriku ma jistgħux jiġu traċċati, huwa xieraq li l-ftuħ jingħaqad mal-ishma li jirrappreżentaw aspirazzjoni lejn il-livelli attwali ta' interkonnessjonijiet fiżiċi u li l-Istati Membri jitħallew jirrestrinġu l-iskemi ta' appoġġ miftuħa tagħhom għal Stati Membri li għandhom konnessjoni tan-netwerk diretta magħhom bħala indikatur prattiku li juri l-eżistenza ta' flussi fiżiċi bejn l-Istati Membri. Madankollu dan m'għandux jaffettwa bl-ebda mod il-funzjonament transżonali u transkonfinali tas-swieq tal-elettriku.**

(17bis) **Sabiex jiġi żgurat li l-ftuħ ta' skemi ta' appoġġ ikun reċiproku u jġib benefiċċji reċiproċi, għandu jiġi iffirmat ftehim ta' kooperazzjoni bejn l-Istati Membri parteċipanti. L-Istati Membri għandhom iżommu l-kontroll fuq ir-rata tal-użu tal-kapaċità tal-elettriku rinnovabbli fuq it-territorju tagħhom, b'mod partikolari sabiex jieħdu kont tal-ispejjeż tal-integrazzjoni assoċjati u l-investimenti fil-grilji meħtieġa. Għaldaqstant, l-Istati Membri għandhom ikunu permessi jillimitaw il-parteċipazzjoni ta' installazzjonijiet li jinsabu fit-territorju tagħhom għal offerti li jkunu miftuħa għalihom minn Stati Membri oħra [ ]. Il-ftehim bilaterali għandu jirrifletti b'mod suffiċjenti fuq il-punti rilevanti kollha, bħal pereżempju, jirrifletti dwar kif għandu jittieħed kont tal-ispejjeż li jirrigwardaw il-proġett li huwa mibni minn stat fuq it-territorju ta' stat ieħor, inklużi l-ispejjeż relatati mat-tisħiħ tan-netwerks, it-trasferimenti tal-enerġija, il-ħżin u l-kapaċitajiet ta' riserva, kif ukoll il-konġestjonijiet possibbli fin-netwerk. Meta jagħmlu dan, l-Istati Membri għandhom madankollu jkunu ħadu kont debitu tal-miżuri kollha li jistgħu jippermettu integrazzjoni kosteffettiva ta' tali kapaċità tal-elettriku rinnovabbli addizzjonali, kemm jekk ikunu ta' natura regolatorja (pereżempju relatati mad-disinn tas-suq) jew investimenti addizzjonali f'diversi sorsi ta' flessibilità (pereżempju interkonnessjonijiet, ħżin, rispons tad-domanda, jew ġenerazzjoni flessibbli).**

(18) Bla ħsara għall-**Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea [ ]**, il-politiki ta' appoġġ għas-sorsi ta' enerġija rinnovabbli għandhom ikunu stabbli u jevitaw bidliet **retroattivi mhux ġustifikati [ ]**. Dawn il-bidliet għandhom impatt dirett fuq il-kostijiet tal-finanzjament tal-kapital, il-kostijiet tal-iżvilupp tal-proġetti u għalhekk fuq il-kostijiet ġenerali marbutin mal-użu tal-enerġija rinnovabbli fl-Unjoni. L-Istati Membri għandhom jipprevjenu li r-reviżjoni ta' kwalunkwe appoġġ **li jkun** ingħata għal proġetti tal-enerġija rinnovabbli jkollha impatt negattiv fuq il-vijabilità ekonomika tagħhom, **sakemm tali reviżjoni, ibbażata fuq kriterji ċari, oġġettivi u definiti minn qabel, ma tkunx diġà prevista fit-tfassil oriġinali tal-iskema ta' appoġġ**. F'dan il-kuntest, l-Istati Membri għandhom jippromwovu politiki ta' appoġġ kosteffettivi u jiżguraw is-sostenibbiltà finanzjarja tagħhom.

(19) L-obbligi tal-Istati Membri li jabbozzaw pjanijiet ta' azzjoni għall-enerġija rinnovabbli u r-rapporti ta' progress u l-obbligu tal-Kummissjoni li tirrapporta dwar il-progress tal-Istati Membri huma essenzjali sabiex tiżdied it-trasparenza, tiġi pprovduta ċ-ċarezza lill-investituri u l-konsumaturi u jkun possibbli monitoraġġ effettiv. Ir-Regolament [Governance] tintegra dawk l-obbli fis-sistema tal-governanza tal-Unjoni tal-Enerġija, fejn l-obbligi tal-ippjanar, ir-rappurtar u l-monitoraġġ fl-oqsma tal-enerġija u l-klima jiġu standardizzati. Il-pjattaforma ta' trasparenza dwar l-enerġija rinnovabbli hija integrata wkoll fil-pjattaforma elettronika usa' ta' governanza stabbilita fir-Regolament [Governance].

(20) Huwa meħtieġ li jiġu stabbiliti regoli trasparenti u mhux ambigwi biex ikun ikkalkulat is-sehem tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli u biex ikunu definiti dawk is-sorsi.

(21) Fil-kalkolu tal-kontribuzzjoni tal-idroelettriku u tal-enerġija mir-riħ għall-finijiet ta' din id-Direttiva, l-effetti tal-varjazzjoni klimatika għandhom jittaffew permezz tal-użu ta' regola ta' normalizzazzjoni. Barra minn hekk, l-elettriku prodott minn sistema ta' ħażna bl-ippumpjar mill-ilma li qabel kien ippumpjat 'il fuq ma għandhomx ikunu meqjusa bħala elettriku prodott minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli.

(22) Pompi tas-sħana li jippermetu l-użu ta' **[ ] enerġija tal-ambjent u ġeotermali** f'livell ta' temperatura utli **jew sistemi li jipprovdu t-tkessiħ** jeħtieġu l-elettriku jew xi enerġija oħra awżiljari biex jaħdmu. L-enerġija użata biex tħaddem **dawn is-sistemi [ ]**għandha għalhekk titnaqqas mill-enerġija totali li tista' tintuża **jew l-enerġija li titneħħa miż-żona[ ]**. Għandhom jiġu kkunsidrati biss **sistemi ta' tisħin u tkessiħ simili [ ] fejn il-**produzzjoni **jew l-enerġija mneħħija minn żona [ ]** teċċedi b'mod sinifikanti l-enerġija primarja meħtieġa għat-tħaddim. **Is-sistemi ta' tkessiħ jikkontribwixxu għall-użu tal-enerġija fl-Istati Membri u għalhekk huwa xieraq <u>[ ] li l-metodi ta' kalkolu</u> jieħdu kont tas-sehem rinnovabbli tal-enerġija użata f'sistemi bħal dawn <u>fis-setturi tal-użu aħħari</u>.**

(23) Sistemi ta' enerġija passiva jużaw id-disinn tal-bini biex jisfruttaw l-enerġija. Din hija kkunsidrata bħala enerġija ffrankata. Għalhekk, biex ikun evitat il-kalkolu doppju, l-enerġija kkontrollata b'dan il-mod m'għandhiex tkun ikkalkulata għall-għanijiet ta' din id-Direttiva.

(24) Uħud mill-Istati Membri għandhom sehem kbir tal-avjazzjoni fil-konsum finali gross tal-enerġija tagħhom. Minħabba r-restrizzjonijiet teknoloġiċi u regolatorji attwali li ma jippermettux l-użu ta' bijokarburanti fl-avjazzjoni għall-użu kummerċjali, huwa xieraq li tingħata eżenzjoni parzjali lil dawn l-Isati Membri, billi jiġi eskluż mill-kalkolu tal-konsum finali gross tal-enerġija tagħhom fit-trasport nazzjonali bl-ajru, l-ammont li bih jeċċedu b'darba u nofs il-medja tal-konsum finali gross tal-enerġija tal-Unjoni fl-avjazzjoni fl-2005, kif evalwat mill-Eurostat, jiġifieri 6,18 %. Ċipru u Malta, minħabba l-karattru insulari u periferali tagħhom, jiddependu fuq l-avjazzjoni bħala mezz ta' trasport, li huwa essenzjali għaċ-ċittadini u għall-ekonomija tagħhom. Minħabba dan, Ċipru u Malta għandhom konsum finali gross tal-enerġija fit-trasport nazzjonali bl-ajru li huwa sproporzjonatament għoli, jiġifieri iżjed minn tliet darbiet il-medja tal-Unjoni fl-2005 u għalhekk huma affettwati b'mod sproporzjonat mir-restrizzjonijiet teknoloġiċi u regolatorji attwali. Huwa xieraq li għal dawk l-Istati Membri jiġi previst li l-eżenzjoni għandha tkopri l-ammont li bih jeċċedu l-medja tal-Unjoni għall-konsum finali gross tal-enerġija fl-avjazzjoni fl-2005 kif evalwat mill-Eurostat, jiġifieri 4,12 %.

(25) Biex jiġi żgurat li l-Anness IX iqis il-prinċipji tal-ġerarkija tal-iskart stabbiliti fid-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[8], il-kriterji tas-sostenibbiltà tal-Unjoni, u l-ħtieġa li jiġi żgurat li l-Anness ma joħloqx domanda addizzjonali għall-art filwaqt li jippromwovi l-użu tal-iskart u r-residwi, il-Kummissjoni, meta b'mod regolari tivvaluta l-Anness, għandha tqis l-inklużjoni ta' materja prima addizzjonali ma tikkawżax effetti distortivi sinifikanti fuq is-swieq tal-prodotti (sekondarji), l-iskart jew ir-residwi.

---

[8] Id-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar l-iskart u li tħassar ċerti Direttivi (ĠU L 312, 22.11.2008, p. 3).

(26) Biex jinħolqu opportunitajiet biex jitnaqqsu l-ispejjeż biex tintlaħaq il-mira tal-Unjoni stabbilita f'din id-Direttiva u biex tingħata l-flessibbiltà lill-Istati Memrbi ħalli jikkonformaw mal-obbligi tagħhom li ma jaqgħux taħt il-miri nazzjonali tagħhom tal-2020 wara l-2020, huwa xieraq kemm li jkun iffaċilitat il-konsum fl-Istati Membri ta' enerġija prodotta minn sorsi rinnovabbli fi Stati Membri oħra, u li l-Istati Membri jkunu jistgħu jikkalkulaw l-enerġija minn sorsi rinnovabbli kkunsmata fi Stati Membri oħra mas-sehem tagħhom tal-enerġija rinovabbli. Għal din ir-raġuni, **ser tiddaħħal fis-seħħ Pjattaforma għall-Enerġija Rinnovabbli ("ERDP") tal-Unjoni Ewropea, li tippermetti l-kummerċ tal-ishma tal-enerġija rinnovabbli bejn l-Istati Membri, flimkien ma' ftehimiet** ta' kooperazzjoni **bilaterali. [ ] Dan għandu [ ]** jikkomplimenta l-ftuħ **[ ]** volontarju **[ ] ta' skemi** ta' appoġġ għal proġetti li jinsabu fi Stati Membri oħra. **[ ] Il-ftehimiet bejn l-Istati Membri** jinkludu trasferimenti statistiċi, proġetti konġunti bejn l-Istati Membri jew ta' skemi ta' appoġġ konġunt.

(27) L-Istati Membri għandhom ikunu inkoraġġiti li jfittxu kull forma ta' kooperazzjoni adatta fir-rigward tal-objettivi stabbiliti f'din id-Direttiva. Din il-kooperazzjoni tista' sseħħ fil-livelli kollha, bilaterali jew multilaterali. Minbarra l-mekkaniżmi b'effett fuq il-kalkolu tal-mira tas-sehem tal-enerġija rinnovabbli u l-konformità tagħha, li huma previsti esklussivament f'din id-Direttiva, jiġifieri trasferimenti statistiċi bejn l-Istati Membri **li jsiru bilateralment jew permezz tal-ERDP**, proġetti konġunti u skemi ta' appoġġ konġunt, il-kooperazzjoni tista' wkoll, pereżempju, tieħu l-forma ta'skambji ta' informazzjoni u tal-aħjar prattiki, kif previsti, b'mod partikolari, fil-pjattaforma elettronika stabbilita bir-Regolament [Governance], kif ukoll koordinazzjoni oħra volontarja bejn it-tipi kollha ta' skemi ta' appoġġ.

(28) Għandu jkun possibbli li l-elettriku impurtat, prodott minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli barra mill-Unjoni jgħodd mal-ishma tal-enerġija rinnovabbli tal-Istati Membri. Sabiex ikun garantit effett xieraq tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli li tieħu post l-enerġija konvenzjonali fl-Unjoni kif ukoll f'pajjiżi terzi, huwa xieraq li jkun żgurat li dawn l-importazzjonijiet jistgħu jiġu traċċati u li jingħata kont tagħhom b'mod affidabbli. Ftehim ma' pajjiżi terzi li jikkonċernaw l-organizzazzjoni ta' tali negozju fl-elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli ser jiġu kkunsidrati Jekk, bis-saħħa ta' deċiżjoni meħuda skont it-Trattat tal-Komunità dwar l-Enerġija[9] għal dak l-effett, il-partijiet kontraenti għal dak it-Trattat jintrabtu mid-dispożizzjonijiet rilevanti ta' din id-Direttiva, il-miżuri ta' kooperazzjoni bejn l-Istati Membri previsti f'din id-Direttiva għandhom ikunu applikabbli għalihom.

(29) Il-proċedura użata għall-awtorizzazzjoni, iċ-ċertifikazzjoni u l-liċenzjar ta' impjanti tal-enerġija rinovabbli għandha tkun oġġettiva, trasparenti, mhux diskriminatorja u proporzjonata meta jkunu qed jiġi applikati r-regoli għal proġetti speċifiċi. B'mod partikolari, huwa xieraq li jiġi evitat kwalunkwe piż bla bżonn li jista' jinqala' mill-klassifikazzjoni ta' proġetti tal-enerġija rinovabbli taħt installazzjonijiet li jirrappreżentaw riskju għoli għas-saħħa.

(30) Għall-benefiċċju tal-iżvilupp mgħaġġel ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli u bil-ħsieb tal-kwalità sostenibbli ġeneralment għolja u li hija ta' benefiċċju għall-ambjent, l-Istati Membri għandhom, meta japplikaw regoli amministrattivi, jippjanaw strutturi u leġislazzjoni li huma maħsuba għal-liċenzjar ta' impjanti fir-rigward tat-tnaqqis tat-tniġġis u l-kontroll tal-impjanti industrijali, għall-ġlieda kontra t-tniġġis tal-arja u l-prevenzjoni jew minizzazzjoni tal-ħruġ ta' sustanzi perikolużi fl-ambjent, jikkunsidraw il-kontribut tas-sorsi rinnovabbli tal-enerġija sabiex jintlaħqu l-objettivi ambjentali u tat-tibdil fil-klima, b' mod partikolari meta mqabbla ma' impjanti tal-enerġija mhux rinnovabbli.

---

9 ĠU L 198, 20.7.2006, p. 18.

(31) Il-koerenza bejn l-objettivi ta' din id-Direttiva u l-leġislazzjoni ambjentali oħra tal-Unjoni għandha tiġi żgurata. B'mod partikolari, waqt il-proċeduri ta' evalwazzjoni, ippjanar u liċenzjar għall-impjanti tal-enerġija rinnovabbli, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw il-leġislazzjoni ambjentali kollha tal- Unjoni u l-kontribut mis-sorsi rinnovabbli tal-enerġija sabiex jintlaħqu l-objettivi ambjentali u tat-tibdil fil-klima, b'mod partikolari meta mqabbla ma' impjanti tal-enerġija mhux rinnovabbli.

(32) L-ispeċifikazzjonijiet tekniċi nazzjonali u rekwiżiti oħra li jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva (UE) 2015/1535 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[10] relatati pereżempju ma' livelli ta' kwalità, metodi ta' ttestjar jew kondizzjonijiet ta' użu, ma għandhomx joħolqu ostakli għall-kummerċ f'tagħmir u sistemi ta' enerġija rinnovabbli. Għalhekk, skemi ta' sostenn għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli m'għandhomx jippreskrivu speċifikazzjonijiet tekniċi nazzjonali li jiddevjaw minn standards tal-Unjoni eżistenti jew jeħtieġu li t-tagħmir jew is-sistemi sostnuti jkunu ċertifikati jew ittestjati f'lokalità speċifika jew minn entità speċifika.

(33) Fil-livell nazzjonali u reġjonali, regoli u obbligi għal rekwiżiti minimi għall-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli f'bini ġdid jew irrenovat wasslu għal żidiet konsiderevoli fl-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli. Dawk il-miżuri għandhom jiġu inkoraġġiti f'kuntest tal-Unjoni usa', filwaqt li jkun promoss l-użu ta' applikazzjonijiet ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli b'aktar effiċjenza tal-enerġija f'regolamenti u kodiċijiet tal-bini.

(34) Sabiex jiffaċilitaw u jħaffu l-iffissar ta' livelli minimi għall-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-bini, il-kalkolu ta' dawk il-livelli minimi f'binjiet ġodda u eżistenti soġġetti għal rinnovazzjoni maġġuri għandu **jipprovdi bażi suffiċjenti għall-valutazzjoni ta' jekk l-inklużjoni tal-livelli minimi ta' sorsi rinnovabbli hijiex teknikament, funzjonalment u ekonomikament fattibbli. L-Istati Membri għandhom fost mezzi oħra jippermettu l-użu ta' tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti kif ukoll infrastruttura tal-enerġija oħra, fejn in-netwerks ta' tisħin u tkessiħ distrettwali ma jkunux disponibbli, biex jiġu ssodisfati dawn ir-rekwiżiti.**

---

10 Direttiva (UE) 2015/1535 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Settembru 2015 li tistabbilixxi proċedura għall-għoti ta' informazzjoni fil-qasam tar-regolamenti tekniċi u tar-regoli dwar is-servizzi tas-Soċjetà tal-Informatika (ĠU L 241, 17.9.2015, p. 1).

(35) Biex jiġi żgurat li miżuri nazzjonali għall-iżvilupp tat-tisħin u t-tkessiħ rinnovabbli huma bbażati fuq ippjanar u analiżi komprensivi nazzjonali tal-enerġija rinnovabbli u tal-enerġija moħlija potenzjali u jipprovdu għal aktar integrazzjoni ta' sorsi rinnovabbli ta' enerġija u ta' sorsi ta' tisħin u tkessiħ moħlija, huwa xieraq li l-Istati Membri jiġu meħtieġa jwettqu valutazzjoni tal-potenzjal nazzjonali tagħhom ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli u l-użu ta' tisħin u tkessiħ moħlija fit-tisħin u t-tkessiħ, partikolarment biex tiġi ffaċilitata l-integrazzjoni tal-enerġija rinnovabbli fit-tisħin u t-tkessiħ effiċjenti u kompetittiv u l-promozzjoni tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali kif definit mill-Artikolu 2(41) tad-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[11]. Sabiex tiġi żgurata l-konsistenza ma' rekwiżiti ta' effiċjenza enerġetika għat-tisħin u t-tkessiħ u jitnaqqas il-piż amministrattiv ta' din il-valutazzjoni għandhom jiġu inklużi fin-netwerk valutazzjonijiet li jsiru u jiġu notifikati b'konformità mal-Artikolu 14 ta' dik id-Direttiva.

---

11 Id-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar l-effiċjenza fl-enerġija, li temenda d-Direttivi 2009/125/KE u 2010/30/UE u li tħassar id-Direttivi 2004/8/KE u 2006/32/KE (ĠU L 315, 14.11.2012, p. 1).

(36) In-nuqqas ta' regoli trasparenti u ta' koordinazzjoni bejn il-korpi ta' awtorizzazzjoni differenti deher li fixkel l-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli. **[ ] L-għoti ta' gwida lill-applikanti matul il-proċessi tal-għoti tal-permessi tagħhom permezz ta' [ ]** punt ta' kuntatt amministrattiv **[ ]** għandu jnaqqas il-komplessità **għall-iżviluppatur tal-proġett** u jżid l-effiċjenza u t-transparenza. **Il-gwida għandha tingħata fil-livell xieraq ta' governanza, b'kont meħud tal-ispeċifiċitajiet tal-Istati Membri. Il-punti ta' kuntatt uniku għandhom ikunu jistgħu jipprovdu gwida dettaljata sal-punt tal-kompetenza tagħhom u f'każijiet oħrajn, ikunu jistgħu jindikaw l-applikant lejn sors xieraq ta' informazzjoni affidabbli. [ ] Il-proċeduri ta' approvazzjoni amministrattiva għall-installazzjonijiet li jużaw enerġija minn sorsi rinnovabbli għandhom ikunu ssimplifikati bi skedi ta' żmien u limiti ta' żmien trasparenti għal deċiżjonijiet, sa fejn hu possibbli, b'kont meħud ta' dewmien possibbli mhux previst li jista' jseħħ fil-proċess. Għandu jkun disponibbli manwal ta' proċeduri biex jiffaċilita l-fehim tal-proċeduri għall-iżviluppaturi tal-proġetti u ċ-ċittadini li jixtiequ jinvestu f'sorsi ta' enerġija rinnovabbli. Sabiex jitrawwem l-użu ta' sorsi rinnovabbli mill-intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju (SMEs) u miċ-ċittadini individwali f'konformità [ ] mal-objettivi stabbiliti f'din id-Direttiva, id-deċiżjonijiet dwar il-konnessjoni tal-grilja għandhom jiġu sostitwiti minn notifiki sempliċi lill-korp kompetenti fil-każ ta' proġetti tal-enerġija rinovabbli żgħar, inklużi dawk ta' deċentralizzazzjoni bħal installazzjonijiet solari fuq il-bjut. B'reazzjoni għall-ħtieġa li kull ma jmur qed tikber għat-tħaddim mill-ġdid ta' impjanti eżistenti tal-enerġija rinovabbli, għandhom jitfasslu proċeduri tal-għoti tal-permessi ssimplifikati.** Ir-regoli u l-linji gwida għall-ippjanar għandhom ikunu adattati biex jikkunsidraw tagħmir għat-tisħin u t-tkessiħ u l-elettriku rinnovabbli li huwa ta' nfiq effettiv u ta' benefiċċju għall-ambjent. Din id-Direttiva, b'mod partikolari d-dispożizzjonijiet dwar l-organizzazzjoni u t-tul ta' żmien tal-proċess tal-għoti tal-permessi, għandha tapplika mingħajr preġudizzju għad-dritt internazzjonali u għal-liġi tal-Unjoni, inklużi d-dispożizzjonijiet dwar il-protezzjoni tal-ambjent u ta' saħħet il-bniedem.

(38) Ostaklu ieħor għal użu kosteffikaċi tal-enerġija rinnovabbli huwa n-nuqqas ta' prevedibbiltà mill-investituri fuq l-użu mistenni tal-appoġġ mill-Istati Membri. B'mod partikolari, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-investituri jkollhom prevedibbiltà suffiċjenti dwar l-użu ppjanat tal-appoġġ, **fost l-oħrajn fil-forma ta' skemi ta' appoġġ, inċentivi ta' taxxa jew skemi ta' obbligu tal-enerġija rinnovabbli bbażati fuq is-suq** mill-Istati Membri. Din tippermetti li l-industrija tkun tista' tippjana u tiżviluppa katina tal-provvista, u twassal għal tnaqqis fl-ispejjeż globali tal-installazzjoni.

[ ][12]

(40) Lakuni fl-informazzjoni u t-taħriġ, speċjalment fis-settur tat-tisħin u t-tkessiħ, għandhom jitneħħew bil-għan li jkun inkoraġġit l-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli.

(41) Sakemm l-aċċess għall-professjoni ta' installatur jew l-eżerċizzju ta' din il-professjoni ikun wieħed regolat, il-prekondizzjonijiet għar-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali huma stabbiliti fid-Direttiva 2005/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[13]. Għalhekk, din id-Direttiva tapplika mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2005/36/KE.

(42) Filwaqt li d-Direttiva 2005/36/KE tistabbilixxi rekwiżiti għar-rikonoxximent reċiproku tal-kwalifiki professjonali, inkluż għall-periti, hemm ħtieġa oħra li jkun żgurat li l-periti u min jippjana jikkunsidraw b'mod xieraq l-aħjar taħlita ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli u teknoloġiji b'livell għoli ta' effiċjenza u fil-pjanti u d-disinni tagħhom. L-Istati Membri għalhekk għandhom jipprovdu gwida ċara f'dan ir-rigward. Dan għandu jsir mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2005/36/KE u b'mod partikolari l-Artikoli 46 u 49 tagħha.

---

12 **Nota: partijiet mill-premessa 39 kienu inkorporati fil-premessa 36.**

13 Direttiva 2005/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Settembru 2005 dwar ir-Rikonoxximent ta' Kwalifiki Professjonali (ĠU L 255, 30.9.2005, p. 22).

(43) Il-garanziji tal-oriġini, maħruġa għall-finijiet ta' din id-Direttiva, għandhom il-funzjoni unika li juru lill-konsumatur finali li sehem jew kwantità speċifika ta' enerġija ġiet prodotta minn sorsi rinnovabbli. Garanzija tal-oriġini tista' tiġi trasferita, indipendentement mill-enerġija li tirrelata magħha, minn detentur għall-ieħor. Madankollu, bil-ħsieb li jiġi żgurat li unità tal-enerġija rinnovabbli tiġi rilaxxata darba biss lil klijent, il-kalkolar doppju u r-rilaxx doppju tal-garanziji tal-oriġini għandhom jiġu evitati. L-enerġija rinnovabbli li fir-rigward tagħha l-garanzija tal-oriġini li takkumpanjaha ġiet mibjugħa separatament mill-produttur m'għandhiex tiġi rilaxxata jew mibjugħa lill-klijent finali bħala enerġija minn sorsi rinnovabbli.

(44) Huwa xieraq li s-suq tal-konsumaturi għall-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli jitħalla jikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli. Għalhekk, l-Istati Membri għandhom **ikunu jistgħu** jeħtieġu li l-fornituri tal-elettriku li jiżvelaw it-taħlita tagħhom ta' enerġija lill-klijenti finali skont l-Artikolu X tad-Direttiva [Market Design], jew li jikkumerċjalizzaw l-enerġija biex konsumaturi b'referenza għall-konsum tel-enerġija minn sorsi rinovabbli, sabiex jużaw garanziji tal-oriġini minn impjanti li jipproduċu enerġija minn sorsi rinnovabbli.

(45) Huwa importanti li tiġi pprovduta informazzjoni dwar kif l-elettriku sostnut hu allokat lill-klijenti aħħarin. Sabiex titjieb il-kwalità ta' dik l-informazzjoni għall-konsumaturi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-garanziji tal-oriġini jinħarġu għall-unitajiet kollha tal-enerġija rinovabbli li tiġi prodotta**, ħlief għal meta jiddeċiedu li ma joħorġux garanziji tal-oriġini għal produtturi li jirċievu wkoll appoġġ finanzjarju, biex jittieħed kont tal-valur tas-suq tal-garanziji tal-oriġini**. Barra minn hekk, bil-ħsieb li jiġi evitat kumpens doppju, il-produtturi tal-enerġija rinnovabbli li diġà qed jirċievu appoġġ finanzjarju għandu **[ ] jitnaqqsilhom il-valur tas-suq tal-**garanziji tal-oriġini **li jinħarġulhom f'dik l-iskema ta' appoġġ rilevanti. [ ]**

(46) Id-Direttiva tipprevedi garanziji tal-oriġini biex tiġi ppruvata l-oriġini tal-elettriku prodott minn impjanti ta' koġenerazzjoni b'effiċjenza kbira. Madankollu, l-ebda użu mhu speċifikat għal dawn il-garanziji tal-oriġini, għalhekk **l-użu** tagħhom għandu **[ ] jkun possibbli** wkoll fl-iżvelar tal-użu ta' enerġija minn effiċjenza għolja tas-CHP.

(47) Il-garanziji tal-oriġini, li huma attwalment fis-seħħ għall-elettriku rinnovabbli **[ ]**, għandhom jiġu estiżi biex ikopru l-gass rinnovabbli. **Bħala għażla, għandha tkun possibbli wkoll l-estensjoni tas-sistema tal-garanziji tal-oriġini għal sorsi ta' tisħin u tkessiħ rinnovabbli u ta' fjuwils fossili.** Dan ikun jipprovdi mezz konsistenti ta' prova lill-klijenti finali dwar l-oriġini ta' gassijiet rinovabbli bħall-bijometan u jiffaċilita aktar il-kummerċ transkonfinali tat-tali gassijiet. Huwa jippermetti wkoll il-ħolqien ta' garanziji tal-oriġini għal gassijiet rinnovabbli oħrajn bħalma hu l-idroġenu.

(48) Jeħtieġ tkun appoġġata l-integrazzjoni tal-enerġija imnn sorsi rinnovabbli fil-grilja ta' trasmissjoni u ta' distribuzzjoni u l-użu ta' sistemi tal-ħażna tal-enerġija għall-produzzjoni integrata u varjabbli tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli, b'mod partikolari fir-rigward tar-regoli li jmexxu l-bgħit u l-aċċess għall-grilja. Id-Direttiva [Electricity Market Design] tistabbilixxi l-qafas għall-integrazzjoni fil-grilja tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli.. Madankollu, dan il-qafas ma jinkludix dispożizzjonijiet dwar l-integrazzjoni tal-gass minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli fil-grilja tal-gass. Huwa għalhekk neċessarju li dawn jinżammu f'din id-Direttiva. ï

(49) Ġew rikonoxxuti l-opportunitajiet li jkun stabbilit it-tkabbir ekonomiku permezz tal-innovazzjoni u politika sostenibbli dwar l-enerġija kompetittiva. Il-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli spiss tiddependi minn SMEs lokali jew reġjonali. L-opportunitajiet għat-tkabbir u l-impjiegi li jġibu l-investimenti reġjonali u lokali fl-enerġija minn sorsi rinnovabbli fl-Istati Membri u fir-reġjuni tagħhom huma importanti. Għalhekk il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jappoġġaw miżuri ta' żvilupp reġjonali u nazzjonali f'dawk l-oqsma, jinkoraġġixxu l-iskambju tal-aħjar prattiki fil-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli bejn inizjattivi ta' żvilupp lokali u reġjonali u jippromwovu l-użu tal-finanzjament tal-politika ta' koeżjoni f'dan il-qasam.

(50) Fl-aġevolment tal-iżvilupp tas-suq għal sorsi tal-enerġija rinnovabbli, jeħtieġ li jitqies l-impatt pożittiv fuq l-opportunitajiet ta' żvilupp reġjonali u lokali, il-prospetti għall-esportazzjoni, il-koeżjoni soċjali u l-opportunitajiet ta' impjieg, b' mod parikolari fir-rigward ta' SMEs kif ukoll produtturi indipendenti tal-enerġija.

(51) Is-sitwazzjoni speċifika tar-reġjuni l-aktar imbiegħda hija rikonoxxuta fl-Artikolu 349 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Is-settur tal-enerġija fir-reġjuni l-aktar imbiegħda huwa ħafna drabi kkaratterizzat minn iżolament, provvista limitata u d-dipendenza fuq il-karburanti fossili filwaqt li dawn ir-reġjuni jibbenefikaw minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli lokali importanti. Ir-reġjuni l-aktar imbiegħda jistgħu għalhekk iservu bħala eżempji tal-applikazzjoni tat-teknoloġiji innovattivi tal-enerġija għall-Unjoni. Huwa għalhekk neċessarju li jiġi promoss l-użu tal-enerġija rinnovabbli sabiex jintlaħaq livell ogħla ta' awtonomija tal-enerġija għal dawk ir-reġjuni u tiġi rikonoxxuta s-sitwazzjoni speċifika tagħhom f'termini tal-potenzjal tal-enerġija rinnovabbli u l-ħtiġijiet ta' appoġġ pubbliku.

Għandha ssir dispożizzjoni għal deroga ta' impatt lokali limitat li tippermetti lill-Istati Membri jadottaw kriterji speċifiċi sabiex tiġi żgurata l-eliġibbiltà għal sostenn finanzjarju għall-konsum ta' ċerti karburanti tal-bijomassa. L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jadottaw it-tali kriterji speċifiċi għal installazzjonijiet li jużaw il-karburanti tal-bijomassa u li jinsab f'reġjun ultraperiferiku kif imsemmi fl-Artikolu 349 TFUE, kif ukoll għall-bijomassa li tintuża bħala karburant fl-imsemmi stallazzjonijiet u li ma tikkonformax mal-kirterji tas-sostenibbiltà armonizzata, l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija u l-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra ta' din id-Direttiva. It-tali kriterji speċifiċi għal karburanti tal-bijomassa għandhom japplikaw irrispettivament mill-post tal-oriġini ta' dik il-bijomassa fi kwalunkwe Stat Membru jew pajjiż terz. Barra minn hekk, kwalunkwe kriterju speċifiku għandu jkunu oġġettivament ġustifikat għal raġunijiet ta' indipendenza tal-enerġija tar-reġjun ultraperiferiku kkonċernat u għall-iżgurar ta' tranżizzjoni bla xkiel lejn il-kriterji ta' sostenibbiltà, effiċjenza enerġetika u ta' ffrankar tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra għall-karburanti tal-bijomassa ta' din id-Direttiva f'tali reġjun ultraperiferiku.

Meta wieħed iqis li t-taħlita tal-enerġija għall-ġenerazzjoni tal-elettriku għar-reġjuni ultraperiferiċi hija essenzjalment magħmula fil-biċċa l-kbira minn żejt kombustibbli, huwa meħtieġ li jkun permess li jitqiesu kif xieraq il-kriterji ta' ffrankar ta' emissjonijiet ta' gass serra f'dawn ir-reġjuni. Għalhekk ikun adatt li jiġi pprovdut komparatur speċifiku tal-karburant fossili għall-elettriku prodott fir-reġjuni ultraperiferiċi.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-konformità effettiva mal-kriterji speċifiċi li adottaw. Finalment, jenħtieġ li l-kriterji nazzjonali speċifiċi fi kwalunkwe każ ma jkunux ta' ħsara għall-Artikolu 26(9) ta' din id-Direttiva. Dan jiżgura li l-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-bijomassa konformi mal-kriterji armonizzati ta' din id-Direttiva jkomplu jibbenefikaw mill-faċilitazzjoni tal-kummerċ li tipprova tilħaq din id-Direttiva, inkluż fir-rigward tar-reġjuni ultraperiferiċi kkonċernati.

(52) Hu xieraq li tkun jitħalla jsir l-iżvilupp ta' teknoloġiji deċentralizzati ta' enerġija rinnovabbli taħt kundizzjonijiet mhux diskriminatorji u bla xkiel għall-finanzjament tal-investimenti fl-infrastruttura. Il-bidla għall-produzzjoni deċentralizzata tal-enerġija għandha ħafna benefiċċji inkluż l-utilizzazzjoni tas-sorsi tal-enerġija lokali, iż-żieda fis-sigurtà lokali tal-provvista tal-enerġija, distanzi iqsar ta' trasport u tnaqqis fit-telf tal-enerġija trażmessa. Din id-deċentralizzazzjoni tiffavorixxi wkoll żvilupp u koeżjoni Komunitarja billi tipprovdi sorsi ta' dħul u toħloq impjiegi lokalment.

(53) Bl-importanza li qed tikber tal-awtokonsum tal-elettriku rinnovabbli, jinħtieġu definizzjoni ta' awtokonsumatur rinnovabbli u qafas regolatorju li jagħti s-setgħa lill-awtokonsumaturi li jiġġeneraw, jaħżnu, jużaw u jbiegħu l-elettriku mingħajr ma jiffaċċjaw piżijiet sproporzjonati. **[ ] Ċ**ittadini li jgħixu f'appartamenti, pereżempju, **għandhom ikunu jistgħu** jibbenefikaw mit-tisħiħ tal-pożizzjoni tal-konsumatur bl-istess mod bħal unitajiet domestiċi fi dar ta' familja waħda. **Filwaqt li huwa pjuttost komuni li l-ġenerazzjoni ta' enerġija rinnovabbli sseħħ fuq l-istess sit** tal-**[ ] konsum, huwa xieraq li jitħalla f'idejn l-Istati Membri li jistabbilixxu l-limiti li fihom l-awtokonsum jista' jseħħ, pereżempju, billi jiġi definit aktar l-ambitu ġeografiku jew jiġi eskluż l-użu tal-grilja pubblika, filwaqt li jiġu żgurati kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni u trattament ugwali fl-oqfsa rispettivi tagħhom.**

(53bis) **Awtokonsumaturi ta' sorsi rinnovabbli m'għandux ikollhom piżijiet u spejjeż sproporzjonati. Il-kontribut tagħhom għall-ilħuq tal-mira tal-klima u l-enerġija u l-ispejjeż u l-benefiċċji li jġibu magħhom fis-sistema usa' tal-enerġija għandhom jiġu kkunsidrati. Madankollu, fl-istess ħin u b'mod partikolari fil-valutazzjoni tal-kost-riflettività tat-tariffi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konsumaturi kollha jikkontribwixxu b'mod bilanċjat u adegwat għas-sistema ta' kondiviżjoni tal-ispejjeż ġenerali tal-produzzjoni, id-distribuzzjoni u l-konsum tal-elettriku permezz ta' tariffi, imposti u taxxi, inkluż l-ispejjeż relatati mal-appoġġ mogħti għall-elettriku minn sorsi rinnovabbli b'mod li jiġi permess l-awtokonsum rinnovabbli u tinkiseb proporzjonalità u sostenibbiltà finanzjarja tas-sistema. Dment li dawn il-kundizzjonijiet ikunu sodisfatti u mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, l-Istati Membri għandhom iżommu d-dritt li japplikaw kondizzjonijiet finanzjarji differenti għal gruppi ta' awtokonsumaturi, bħal ċittadini li jgħixu f'appartamenti, jew siti kummerċjali, meta mqabbel ma' awtokonsumaturi individwali, bħal unitajiet domestiċi fi djar ta' familja waħda.**

(54) Il-parteċipazzjoni taċ-ċittadini lokali fi proġetti ta' enerġija rinnovabbli permezz ta' komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli rriżultat f'valur miżjud sostanzjali f'termini ta' aċċettazzjoni lokali tal-enerġija rinnovabbli u aċċess għal kapital privat addizzjonali. Dan l-involviment lokali se jkunu dejjem aktar importanti f'kuntest ta' żieda fil-kapaċità tal-enerġija rinnovabbli fil-futur. **Miżuri li jippermettu lill-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli jikkompetu fuq l-istess livell ma' produtturi oħra għandhom ukoll l-għan li jżidu l-parteċipazzjoni taċ-ċittadini lokali fi proġetti ta' enerġija rinnovabbli u għalhekk tiżdied l-aċċettazzjoni tal-enerġiji rinnovabbli.**

(55) Il-karatteristiċi speċifiċi ta' komunitajiet lokali tal-enerġija rinnovabbli f'termini ta' daqs, struttura ta' sjieda u n-numru ta' proġetti jistgħu jfixklu l-kompetizzjoni tagħhom fuq bażi ugwali ma' atturi fuq skala kbira, jiġifieri l-kompetituri bi proġetti akbar jew differenti. **Għalhekk għandu jkun possibbli li l-Istati Membri jagħżlu kull forma ta' entità għall-komunitajiet tal-enerġija sakemm tali entità tkun tista', waqt li taġixxi f'isimha stess, teżerċita d-drittijiet u tkun soġġetti għal obbligi.** Miżuri li jikkumpensaw dawk l-iżvantaġġi jinkludu l-permess lill-komunitajiet tal-enerġija li joperaw fis-sistema tal-enerġija u l-faċilitazzjoni tal-integrazzjoni tagħhom fis-suq. **Komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli għandhom ikunu jistgħu jaqsmu bejniethom l-enerġija li hija prodotta minn installazzjonijiet li huma proprjetà tal-komunità tagħhom. Madankollu, il-membri tal-komunità m'għandhomx jiġu eżentati minn spejjeż, tariffi, imposti u taxxi adatti li għandhom jitħallsu mill-konsumaturi finali mhux membri tal-komunità jew ġeneraturi f'sitwazzjoni simili jew meta kwalunkwe tip ta' infrastruttura tal-grilja pubblika jintuża għal dawn it-trasferimenti.**

(55bis) Komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli, kif ukoll l-awtokonsumaturi, għandhom jikkontribwixxu b'mod bilanċjat u adegwat għas-sistema ta' kondiviżjoni tal-ispejjeż ġenerali tal-produzzjoni, id-distribuzzjoni u l-konsum tal-elettriku, anki permezz ta' tariffi, imposti u taxxi, inkluż, jekk applikabbli, il-kostijiet relatati mal-appoġġ mogħti lill-elettriku rinnovabbli. L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jintroduċu miżuri u kondizzjonijiet regolatorji sabiex jiġu evitati l-użu ħażin u l-kompetizzjoni inġusta.

(56) Peress li jirrappreżentaw madwar nofs il-konsum aħħari tal-enerġija tal-Unjoni, it-tisħin u t-tkessiħ huwa meqjusa bħala settur ewlieni fl-aċċellerazzjoni tad-dekarbonizzazzjoni tas-sistema tal-enerġija. Barra minn hekk, dan huwa wkoll settur strateġiku fir-rigward tas-sigurtà tal-enerġija, billi huwa previst li madwar 40 % tal-konsum tal-enerġija rinnovabbli sal-2030 għandu jiġi minn enerġija rinnovabbli għat-tisħin u t-tkessiħ. S'issa, in-nuqqas ta' strateġija armonizzata fil-livell tal-Unjoni, in-nuqqas ta' internalizzazzjoni tal-ispejjeż esterni u l-frammentazzjoni fis-swieq tat-tisħin u t-tkessiħ wasslu għal progress relattivament kajman f'dan is-settur.

(57) Diversi Stati Membri implimentaw miżuri fis-settur tat-tisħin u t-tkessiħ li jilħqu mira tal-enerġija rinnovabbli għall-2020. Madankollu, fin-nuqqas ta' miri nazzjonali vinkolanti għall-perjodu wara l-2020, il-bqija tal-inċentivi nazzjonali jistgħu ma jkunux biżżejjed biex jintlaħqu l-għanijiet ta' dekarbonizzazzjoni fuq perjodu twil ta' żmien għall-2030 u l-2050. Sabiex ikun hemm konformità ma' dawn l-għanijiet, tissaħħaħ iċ-ċertezza għall-investituri u jitħeġġeġ l-iżvilupp ta' suq tat-tisħin u t-tkessiħ rinnovabbli, filwaqt li jiġi rrispettat l-ewwel prinċipju tal-effiċjenza tal-enerġija, huwa xieraq li jiġu nkoraġġuti l-isforzi tal-Istati Membri fil-provvista tat-tisħin u t-tkessiħ rinnovabbli ħalli jikkontribwixxu għal żieda progressiva fl-enerġija rinnovabbli. Minħabba n-natura frammentata ta' xi swieq tat-tisħin u t-tkessiħ, huwa ta' importanza kbira li tiġi żgurata flessibilità fit-tfassil ta' sforzi bħal dawn. Huwa importanti wkoll li jiġi żgurat li l-użu potenzjali tat-tisħin u t-tkessiħ rinnovabbli ma jkollux effetti sekondarji ta' ħsara ambjentali **jew iwassal għal spejjeż ġenerali sproporzjonati. Sabiex jiġi minimizzat ir-riskju, iż-żieda tas-sehem tal-enerġija rinnovabbli fit-tisħin u t-tkessiħ għandha tikkunsidra s-sitwazzjoni ta' dawk l-Istati Membri fejn dan is-sehem huwa diġà għoli ħafna kif ukoll il-fatt li ż-żieda tas-sehem tas-sorsi ta' enerġija rinnovabbli fis-sistemi tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali fil-pass stabbilit bħala valur ta' referenza, tista' ma tkunx l-aktar mod kosteffiċjenti biex jiżdied is-sehem globali tas-sorsi ta' enerġija rinnovabbli fis-sistema u biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra. L-Istati Membri għandhom jitħallew jistabbilixxu valur li huwa differenti mill-valur ta' referenza għall-pjanijiet tagħhom**.

(58) It-tisħin u t-tkessiħ distrettwali bħalissa jirrappreżenta madwar 10 % tad-domanda għas-sħana madwar l-Unjoni, b'differenzi kbar bejn l-Istati Membri. L-istrateġija tal-Kummissjoni dwar it-tisħin u t-tkessiħ għarfet il-potenzjal għad-dekarbonizzazzjoni tas-sistemi tat-tisħin permezz ta' żieda fl-effiċjenza enerġetika u l-użu tal-enerġija rinnovabbli.

(59) L-istrateġija tal-Unjoni tal-Enerġija għarfet ukoll rwol iċ-ċittadini fit-tranżizzjoni tal-enerġija, fejn iċ-ċittadini jieħdu s-sjieda tat-tranżizzjoni tal-enerġija, jibbenefikaw minn teknoloġiji ġodda biex jitnaqqsu l-kontijiet tagħhom u jipparteċipaw b'mod attiv fis-suq.

(60) Is-sinerġiji potenzjali bejn sforz biex jiżdied l-użu ta' tisħin u tkessiħ rinnovabbli u l-iskemi eżistenti fid-Direttivi 2010/31/UE u 2012/27/UE għandhom jiġu enfasizzati. L-Istati Membri għandhom, sa fejn ikun possibbli, jkollhom il-possibbiltà li jużaw l-istrutturi amministrattivi eżistenti biex jiġi implimentat dan l-isforz, sabiex jitnaqqas il-piż amministrattiv.

(61) Fil-qasam tat-tisħin distrettwali, huwa għalhekk kruċjali li **l-konsumatur ikun jista' jitlob il-forniment tat-tisħin [] minn sorsi ta' enerġija** rinnovabbli u ssir il-bidla mill-karburanti lejn l-enerġija rinovabbli u jiġi evitat lock-in regolatorju u teknoloġiku u lock-out teknoloġiku permezz ta' drittijiet imsaħħa għall-produtturi tal-enerġija rinnovabbli u l-konsumaturi finali, u billi l-għodod jitwasslu għand il-konsumaturi finali biex tiġi ffaċilitata l-għażla tagħhom bejn is-soluzzjoni l-aktar għolja f'dik li hi prestazzjoni tal-enerġija b'qies tal-ħtiġiet tat-tisħin u t-tkessiħ futuri b'konformità mal-kriterji mistennija tal-prestazzjoni tal-bini. **L-utent finali għandu jingħata informazzjoni trasparenti u affidabbli dwar l-effiċjenza tan-netwerk u s-sehem ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli fil-forniment tat-tisħin speċifiku tiegħu. Huwa wkoll xieraq li utent finali jkollu l-opportunità li jitlob b'mod espliċitu l-kunsinna ta' prodotti tat-tisħin biss minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli.**

(62) **[ ]** Bi tħejjija għat-tranżizzjoni għal bijokarburanti avvanzati u li jimminimizzaw l-impatti **<u>diretti u</u>** indiretti kumplessivi tat-tibdil fl-użu tal-art, ikun jixraq li **[ ] jiġi limitat** l-ammont ta' bijokarburanti u bijolikwidi prodotti minn **ċereali u għelejjel oħra b'kontenut għoli ta' lamtu, għelejjel ta' zokkor u żejt [ ]** li jista' jingħadd lejn il-miri **[ ]** stabbiliti f'din id-Direttiva**, mingħajr restrizzjoni fuq il-possibbiltà ġenerali li jintużaw dawn il-bijokarburanti u l-bijolikwidi.**

L-istabbiliment ta' limitu fil-livell tal-Unjoni m'għandux jipprevjeni lill-Istati Membri milli jipprevedu limiti aktar baxxi fuq l-ammont ta' bijokarburanti u bijolikwidi prodotti minn ċereali u minn għelejjel oħra b'kontenut għoli ta' lamtu, zokkor u żejt li jista' jingħadd mal-livell nazzjonali lejn il-miri stabbiliti f'din id-Direttiva, mingħajr restrizzjoni fuq il-possibbiltà ġenerali li jintużaw bijokarburanti u bijolikwidi bħal dawn.

(62bis) Iż-żidiet fir-rendiment fis-setturi agrikoli permezz ta' riċerka intensifikata, żvilupp teknoloġiku u trasferiment tal-għarfien lil hinn mil-livelli li kieku jiddominaw fin-nuqqas ta' skemi għall-promozzjoni tal-produttività għall-bijokarburanti bbażati fuq l-ikel u fuq l-għelejjel tal-ikel, kif ukoll il-kultivazzjoni tat-tieni għelejjel annwali fuq żoni li qabel ma kinux jintużaw għat-tkabbir tat-tieni għalla annwali, jistgħu jikkontribwixxu fil-mitigazzjoni tat-tibdil indirett tal-użu tal-art.

(62ter) Sabiex issir tħejjija għat-transizzjoni lejn bijokarburanti avvanzati u jitnaqqsu kemm jista' jkun l-emissjonijiet ta' gass serra diretti u indiretti ta' bijokarburanti u bijolikwidi, huwa adatt li l-Istati Membri jitħallew jillimitaw l-ammont ta' bijokarburanti u bijolikwidi prodotti miċ-ċereali u għelejjel oħrajn għonja fil-lamtu, zokkrijiet u għelejjel taż-żejt li m'għandhomx impatt pożittiv fuq il-gassijiet serra biex jintlaħqu l-miri stabbiliti f'din id-Direttiva. Kawża minnhom għall-emissjonijiet ta' gass serra tista' tkun il-kultivazzjoni ta' materja prima għall-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-fjuwils tal-bijomassa li jwasslu għar-rilaxx fl-atmosfera ta' karbonju maħżun, li jwassal għall-formazzjoni tad-diossidu tal-karbonju. Il-kultivazzjoni tal-għelejjel mhux sostenibbli taż-żejt veġetali pereżempju għandha dan ir-riskju, peress li dawn huma kkultivati fuq art b'ħażniet kbar ta' karbonju fil-ħamrija jew il-veġetazzjoni tagħha.

(63) Id-Direttiva (UE) 2015/1513 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[14] tistieden lill-Kummissjoni tippreżenta mingħajr dewmien proposta komprensiva għal politika kosteffiċjenti u teknoloġikament newtrali għal wara l-2020, sabiex toħloq perspettiva fit-tul għall-investiment f'bijokarburanti sostenibbli b'riskju baxx li jikkawżaw tibdil indirett fl-użu tal-art u **[ ] b'mira ewlenija tad-** dekarbonizzazzjoni tas-settur tat-trasport. **Obbligu fuq l-Istati Membri li jirrikjedu [ ]** lil fornituri tal-karburant **li jwasslu sehem ġenerali ta' fjuwils minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli** jista' jipprovdi ċ-ċertezza għall-investituri u jinkoraġġixxu l-iżvilupp kontinwu ta' karburanti għat-trasport rinnovabbli alternattivi inklużi l-bijokarburanti avanzati, il-karburanti għat-trasport rinnovabbli likwidi u gassużi ta' oriġini mhux bijoloġika, u l-elettriku rinnovabbli fit-trasport. **[ ] Peress li alternattivi tal-enerġija rinnovabbli jistgħu ma jkunux disponibbli liberament u b'mod kosteffettiv għall-fornituri tal-karburant kollha, huwa xieraq li l-Istati Membri jitħallew jagħmlu distinzjoni bejniethom u li jiġu eżentati mill-obbligu, jekk ikun meħtieġ, tipi ta' fornituri tal-karburant.** Minħabba li l-karburanti għat-trasport huma faċilment ikkummerċjalizzati, il-fornituri tal-karburanti fl-Istati Membri li jipposjedu ftit mir-riżorsi rilevanti faċilment se jkunu jistgħu jakkwistaw il-bijokarburanti minn x'imkien ieħor.

(63bis) Għandha tiġi stabbilita bażi tad-data Ewropea biex tiżgura t-trasparenza u t-traċċabbiltà ta' bijokarburanti sostenibbli. Filwaqt li l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jkomplu jużaw jew jistabbilixxi bażijiet ta' data nazzjonali, dawn il-bażijiet ta' data għandhom ikunu marbuta ma' bażi ta' data Ewropea, sabiex jiġi żgurat li jsiru trasferimenti ta' data istantanji u armonizzazzjoni tal-flussi ta' data.

---

[14] Id-Direttiva (UE) 2015/1513 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Settembru 2015 li temenda d-Direttiva 98/70/KE dwar il-kwalità tal-karburanti tal-petrol u tad-diżil u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 2009/28/KE dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 239, 15.9.2015, p. 1).

(64) Il-bijokarburanti avvanzati u bijokarburanti oħra u l-biijogass prodotti mill-materja prima elenkata fl-Anness IX, il-karburanti għat-trasport rinnovabbli likwidi u gassużi ta' oriġini mhux bijoloġika, u l-elettriku rinnovabbli fit-trasport jistgħu jikkontribwixxu biex jistimulaw emissjonijiet baxxi tal-karbonju u d-dekarbonizzazzjoni tas-settur tat-trasport tal-Unjoni b'mod kosteffettiv, filwaqt li jtejbu fost oħrajn id-diversifikazzjoni tal-enerġija fis-settur tat-trasport filwaqt li jippromwovu l-innovazzjoni, it-tkabbir u l-impjiegi fl-ekonomija tal-Unjoni u jnaqqsu d-dipendenza fuq l-importazzjonijiet tal-enerġija. [ ] Obbligu fuq l-Istati Membri biex jirrikjedu li fornitur[ ] tal-karburant sehem ta' bijokarburant avvanzat għandu jinkoraġġixxi l-iżvilupp kontinwu ta' karburanti avvanzati, inklużi il-bijokarburanti, u huwa importanti li jiġi żgurat li l-obbligu tal-inkorporazzjoni jagħti inċentiv għal titjib fil-prestazzjoni tal-gass b'effett ta' serra tal-karburanti fornuti biex jilħqu dan l-għan. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-prestazzjoni tal-gassijiet b'effett ta' serra, l-innovazzjoni teknoloġika u s-sostenibbiltà ta' dawk il-karburanti.

(64bis) **<u>L-elettromobbiltà mistennija tagħmel parti sostanzjali mill-enerġija rinnovabbli fis-settur tat-trasport sas-sena 2030. Għandhom jingħataw aktar inċentivi li jqisu l-iżvilupp rapidu tal-elettromobbiltà u l-potenzjal ta' dan is-settur f'termini ta' tkabbir u impjiegi għall-Unjoni Ewropea.</u> Il-multiplikaturi tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli għas-settur tat-trasport għandhom jintużaw għall-promozzjoni tal-użu tal-elettriku fit-trasport u sabiex jitnaqqas l-iżvantaġġ komparattiv fl-istatistika tal-enerġija. Sistema tal-mototrażmissjoni elettrika hija madwar tliet darbiet aktar effiċjenti fl-użu tal-enerġija minn magna tal-kombustjoni u mhuwiex possibbli li jittieħed kont tal-elettriku kollu provvdut għal [ ] vetturi tat-triq fl-istatistika permezz ta' metraġġ iddedikat (eż. l-ikkargar mid-dar), għalhekk il-multiplikaturi għandhom jintużaw biex ikun żgurat li jittieħed kont adatt tal-impatti pożittivi tat-trasport elettrifikat ibbażat fuq enerġija rinnovabbli.**

<u>[ ]</u>

(65) Il-promozzjoni ta' **karburanti tal-karbonju riċiklat [ ]** li huma prodotti minn **[ ] gassijiet mill-ipproċessar** ta' skart **u gassijiet tal-egżost ta' oriġini mhux rinnovabbli minn installazzjonijiet industrijali** jistgħu wkoll jikkontribwixxu lejn l-għanijiet tal-politika ta' diversifikazzjoni tal-enerġija u d-dekarbonizzazzjoni tat-trasport **meta huma jissodisfaw il-livell limitu minimu xieraq ta' ffrankar ta' gassijiet b'effett ta' serra.** Huwa għalhekk xieraq li jiġu inklużi dawk il-karburanti **[ ]**fl-obbligu fuq il-fornituri tal-karburant**, filwaqt li l-Istati Membri jingħataw l-għażla li ma jikkunsidrawx dawn il-karburanti fl-obbligu jekk ma jixtiqux jagħmlu dan.**

(66) Materja prima għall-ipproċessar industrijali u produttiv li għandha impatti baxxi fuq it-tibdil indirett fl-użu tal-art meta tkun użata għall-bijokarburanti, għandha tiġi promossa sabiex tagħti kontribut għad-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomija. B'mod partikolari materja prima għal bijokarburanti avvanzati, li tapplika teknoloġija aktar innovattiva u anqas matura u li għalhekk jeħtieġ livell ogħla ta' appoġġ, għandha tiġi inkluża f'Anness ma' din id-Direttiva. Sabiex jiġi żgurat li dan l-Anness jiġi aġġornat mal-aħħar żviluppi teknoloġiċi filwaqt li jiġu evitati l-effetti negattivi mhux intenzjonati, għandha ssir evalwazzjoni wara l-adozzjoni tad-Direttiva sabiex tivvaluta l-possibbiltà li l-Anness jiġi estiż għal materja prima ġdida.

(67) L-ispejjeż ta' konnessjoni ta' produtturi ġodda tal-gass minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli mal-grilji tal-gass għandhom ikunu bbażati fuq kriterji oġġettivi, trasparenti u mhux diskriminatorji u għandu jitqies il-benefiċċju li produtturi lokali fissi tal-gass minn sorsi rinnovabbli jipprovdu għall-grilji tal-gass .

(68) Sabiex jiġi sfruttat il-potenzjal kollu tal-bijomassa bħala kontribut għad-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomija permezz tal-użi tagħha għall-materjali u l-enerġija, l-Unjoni u l-Istati Membri għandhom jippromwovu mobilizzazzjoni sostenibbli akbar tal-injam eżistenti u tar-riżorsi agrikoli u l-iżvilupp ta' sistemi ġodda ta' silvikultura u produzzjoni agrikola. **Eżempji ta' tali sistemi huma l-kultivazzjoni ta' għelejjel intermedji jew ta' kopertura, li huma kkultivati fejn il-kondizzjonijiet tat-tkabbir m'humiex mill-aqwa jew favorevoli għall-kultivazzjoni ta' għelejjel ewlenin. Billi l-għelejjel intermedji jitkabbru fuq l-istess art użata għall-produzzjoni tal-għelejjel ewlenin, huma ma jagħtux lok għal domanda għal art addizzjonali. L-għelejjel intermedji jżidu l-produzzjoni agrikola għal kull unità ta' żona u jtejbu l-kwalità tal-ħamrija u jnaqqsu l-erożjoni tal-ħamrija.**

(69) Bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti mill-bijomassa għandhom dejjem jiġu prodotti b'manjiera sostenibbli. Il-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa użati għall-konformità mal-mira tal-Unjoni stabbiliti f'din id-Direttiva, li jibbenefikaw minn skemi ta' sostenn s, għandhom għalhekk jiġu meħtieġa jissodisfaw il-kriterji ta' sostenibbiltà u tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra. **L-armonizzazzjoni ta' dawn il-kriterji għall-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-bijomassa hija essenzjali għall-kisba tal-għanijiet tal-politika tal-enerġija tal-Unjoni kif stipulat fl-Artikolu 194(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. F'dan il-kuntest, hija tiżgura l-funzjonament tas-suq intern tal-enerġija u b'hekk tiffaċilita, b'mod speċjali fir-rigward tal-Artikolu 26(9) ta' din id-Direttiva, il-kummerċ bejn l-Istati Membri ta' bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti mill-bijomassa li huma konformi. L-effetti pożittivi tal-armonizzazzjoni tal-kriterji ta' hawn fuq dwar il-funzjonament tajjeb tas-suq intern tal-enerġija u dwar l-evitar ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni fl-Unjoni ma jistgħux jiġu mfixkla. Madankollu, sabiex ikun hemm introduzzjoni gradwali tajba tal-kriterji armonizzati ta' sostenibbiltà u tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gass serra għall-fjuwil tal-bijomassa li jintużaw fit-tisħin u l-elettriku, l-Istati Membri għandhom jitħallew japplikaw, bħala miżura transizzjonali, il-kriterji nazzjonali ta' sostenibbiltà u tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gass serra li kienu jeżistu qabel id-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva għal dawk l-impjanti li jirċievu appoġġ fil-qafas ta' skemi diġà approvati, sal-iskadenza tas-sussidji li jingħataw fil-qafas ta' dawk l-iskemi.**

(70) L-Unjoni għandha tieħu passi xierqa fil-kuntest ta' din id-Direttiva, inkluża l-promozzjoni ta' kriterji ta' sostenibilità u l-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra għall-bijokarburanti, u għall-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa.

(71) Il-produzzjoni ta' materja prima agrikola għall-bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti mill-bijomassa, u l-inċentivi għall-użu tagħhom previst f'din id-Direttiva, m'għandhomx ikollhom l-effett li jinkoraġġixxu l-qerda ta' artijiet bijodiversi. It-tali riżorsi limitati, rikonoxxuti f'diversi strumenti internazzjonali bħala li huma ta' valur għall-bnedmin kollha, għandhom ikunu ppreservati. Jeħtieġ għalhekk li jiġu pprovduti kriterji ta' sostenibbiltà u għall-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra li jiżguraw li l-bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti mill-bijomassa jikkwalifikaw għall-inċentivi biss meta jkun garantit li il-materja prima agrikola ma toriġinax f'żoni bijodiversi jew, fil-każ ta' żoni ddedikati għal skopijiet ta' protezzjoni tan-natura jew għall-protezzjoni ta' ekosistemi jew speċijiet rari, mhedda jew fil-periklu li jinqerdu, l-awtorità kompetenti rilevanti turi li jintwera li l-produzzjoni tal-materja prima agrikola ma tinterferix mat-tali skopijiet. Il-foresti għandhom jitqiesu bħala bijodiversi skont il-kriterji tas-sostennibbiltà, meta jkunu foresti primarji kont id-definizzjoni użata mill-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti (FAO) fl-evalwazzjoni tagħha dwar ir-Riżorsi Globali tal-Foresti, jew fejn huma protetti mil-liġijiet nazzjonali għall-protezzjoni tan-natura. Żoni fejn isir il-ġbir ta' prodotti forestali minbarra l-injam għandhom jiġu meqjusa bħala foresti bijodiversi, bil-kondizzjoni li l-impatt tal-bniedem ikun żgħir. Tipi oħra ta' foresti kif definiti mill-FAO, bħal foresti naturali modifikati, foresti semi-naturali u pjantaġġuni, m'għandhomx jitqiesu bħala foresti primarji. Barra minn hekk, fid-dawl tan-natura b'bijodiversità għolja ta' ċerti artijiet bil-ħaxix, kemm moderati u kemm tropikali, inklużi savani, steppi, artijiet neqsin mix-xita u prateriji b'bijodiversità għolja, lill-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa magħmulin minn materja prima agrikola li toriġina minn artijiet bħal dawn m'għandhomx jikkwalifikaw għall-inċentivi previsti f'din id-Direttiva. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi kriterji xierqa biex tiddefinixxi artijiet bil-ħaxix bħal dawn li għanddom bijodiversità għolja skont l-aqwa provi xjentifiċi disponibbli u l-istandards internazzjonali rilevanti.

(72) L-art m'għandhiex tkun ikkonvertita għall-produzzjoni ta' materja prima agrikola għall-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa jekk it-telf tal-ħażna tagħha tal-karbonju wara l-konverżjoni ma setgħetx, f'perijodu raġonevoli, b'kont meħud tal-urġenza li jiġi ttrattat it-tibdil fil-klima, tiġi kkumpensata bl-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra li jirriżultaw mill-produzzjoni u l-użu ta' bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti mill-bijomassa. Dan jevitata riċerka impenjattiva bla bżonn mill-operaturi ekonomiċi u l-konverżjoni ta' art b'ħażna għolja ta' karbonju li tirriżulta li mhix eliġibbli għall-produzzjoni ta' materja prima agrikola għall-bijokarburanti bijolikwidi u karburanti mill-bijomassa. L-inventarji ta' ħażniet ta' karbonju madwar id-dinja jindikaw li artijiet mistagħdra u żoni kontinwament ifforestati b'kopertura ta' ħaxix ta' aktar minn 30 % għandhom ikunu inklużi f'dik il-kategorija.

[ ]

(74) Fil-qafas tal-Politika Agrikola Komuni, il-bdiewa tal-Unjoni għandhom jikkonformaw ruħhom ma' ġabra komprensiva ta' rekwiżiti ambjentali ħalli jirċievu appoġġ dirett. Il-konformità ma' dawk il-kriterji tista' tiġi vverifikata bl-aktar mod effettiv fil-kuntest tal-politika agrikola. L-inklużjoni ta' dawk ir-rekwiżiti fl-iskema tas-sostennibbiltà ma tkunx xierqa peress li l-kriterji tas-sostennibbiltà fil-każ tal-bijoenerġija għandhom jistipulaw regoli li jkunu oġġettivi u li japplikaw globalment. Il-verifika tal-konformità skont din id-Direttiva tkun tipperikola wkoll li tikkawża piż amministrattiv bla ħtieġa.

(75) Jixraq li jiddaħħlu kriterji madwar l-Unjoni kollha dwar is-sostennibbiltà u l-emissjoni tal-gassijiet b'effett ta' serra għall-karburanti mill-bijomassa użati fil-ġenerazzjoni tal-elettriku u tat-tisħin u t-tkessiħ, ħalli jitkompla jiġi żgurat l-iffrankar tal-gassijiet b'effett ta' serra bi tqabbil mal-karburanti fossoli, biex b'hekk jiġu evitati impatti mhux intenzjonati fuq is-sostennibbiltà, u jitħeġġeġ is-suq intern.

(76) Biex jiġi żgurat dan, minkejja d-domanda kull ma jmur qed tikber għall-bijomassa mill-foresti, il-ħsad isir b'mod sostenibbli fil-foresti fejn ir-riġenerazzjoni hija żgurata, tingħata attenzjoni speċjali lil dawk iż-żoni li huma espliċitament magħżula għall-protezzjoni tal-bijodiversità, lil pajsaġġi u elementi naturali speċifiċi, jiġu kkonservati r-riżorsi tal-bijodiversità u jiġu ttraċċati l-istokkijiet tal-karbonju, bil-materja prima tal-injam tiġi biss minn foresti li huma maħsuda skont il-prinċipji tal-immaniġġjar sostenibbli tal-foresti skont proċessi forestarji internazzjonali bħal Forest Europe u bl-implimentazzjoni permezz tal-liġijiet nazzjonali jew l-aħjar prattiċi ta' mmaniġġjar fil-livell tal-azjendi forestali. L-operaturi għandhom jieħdu l-passi xierqa biex jimminimizzaw ir-risju li jużaw bijomassa mill-foresti mhux sostenibbli għall-produzzjoni tal-bijoenerġija. Għal dan il-għan, l-operaturi għandhom iqiegħdu fis-seħħ approċċ imsejjes fuq ir-riskju. F'dan il-kuntest, jixraq li l-Kummissjoni tiżviluppa gwida operattiva dwar il-verifikazzjoni tal-konformità mal-approċċ imsejjes fuq ir-riskju, wara konsultazzjoni mal-Kumitat dwar il-Governanza tal-Unjoni tal-Enerġija, u l-Kumitat Forestrarju Permanenti stabbilit bid-Deċiżjoni tal-Kunsill 89/367/KEE[15].

(77) Biex jitnaqqas kemm jista' jkun il-piż amministrattiv, il-kriterji tal-Unjoni dwar is-sostennibbiltà u l-iffrankar tal-gass b'effett ta' serra għandhom japplikaw biss għall-elettriku u t-tisħin mill-karburanti mill-bijomassa prodotti fi stallazzjonijiet b'**[ ] kapaċità termali kklassifikata totali** daqs 20 MW jew aktar.

---

[15] Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 89/367/KEE tad-29 ta' Mejju 1989 li tistabilixxi il-Kumitat Forestrarju Permanenti (OJ L 165, 15.6.1989, p. 14).

(78) Il-karburanti mill-bijomassa għandhom jiġu konvertiti f'elettriku u sħana b'mod effiċjenti ħalli jiġu masimizzati s-sigurtà tal-enerġija u l-iffrankar fil-gassijiet b'effett ta' serra, kif ukoll biex jitrażżnu l-emissjonijiet tal-pollutanti tal-arja u tiġi minimizzata l-pressjoni fuq ir-riżorsi limitati tal-bijomassa. Għal dan il-għan, l-appoġġ pubbliku għal stallazzjonijiet b'**[ ] kapaċità termali kklassifikata totali** daqs 20 MW jew aktar, jekk ikun meħtieġ, għandu jingħata biss lil stallazzjonijiet effiċjenti ħafna li jikkombinaw il-produzzjoni tal-qawwa elettrika u s-sħana kif definit fl-Artikolu 2(34) tad-Direttiva 2012/27/UE. L-iskemi ta' appoġġ eżistenti għall-elettriku msejjes fuq il-bijomassa għandhom madankollu jitħallew sakemm jaslu fi tmiemhom għall-istallazzjonijiet kollha tal-bijomassa. Barra minn hekk, l-elettriku prodott mill-bijomassa f'installazzjonijiet ġodda b'**[ ]kapaċità termali kklassifikata totali** ta' 20 MW jew aktar għandu jgħodd biss bħala parti mill-miri u l-obbligi dwar l-enerġija rinnovabbli fil-każijiet ta' stallazzjonijiet effiċjenti ħafna li jikkombinaw il-ġenerazzjoni tal-qawwa elettrika u s-sħana. Skont ir-regoli tal-għajnuna mill-Istat, l-Istati Membri għandhom madankollu jitħallew jagħtu appoġġ pubbliku għall-produzzjoni tas-sorsi rinnovabbli lill-istallazzjonijiet, u jgħoddu l-elettriku li jipproduċu mal-miri u l-obbligi dwar l-enerġija rinnovabbli, ħalli tiġi evitata dipendenza akbar fuq il-karburanti fossili b'impatti ambjentali u klimatiċi akbar f'każijiet fejn, wara li ġew eżawsti l-possibiltajiet tekniċi u ekonomiċi kollha biex jiġu stallati stallazzjonijiet tal-bijomassa effiċjenti ħafna li jikkombinaw is-sħana mal-qawwa elettrika, l-Istati Membri jisfaw iħabbtu wiċċhom ma' riskju sostanzjat ta' skarsezza tal-provvista tal-elettriku.

(79) Il-limitu minimu tal-iffrankar tal-emissjoni tal-gassijiet b'effett ta' serra fil-każ tal-bijokarburanti u l-bijokarburanti prodotti fi stallazzjonijiet ġodda għandu jinżied biex itejjeb il-bilanċ kumplessivi tagħhom tal-gassijiet b'effett ta' serra filwaqt li jaqta' qalb li jsiru aktar investimenti fi stallazzjonijiet bi prestazzjoni baxxa fl-iffrankar tal-emissjoni tal-gassijiet b'effett ta' serra. Din iż-żieda tipprovdi salvagwardji għall-investiment fil-kapaċitajiet tal-produzzjoni tal-bijokarburanti u l-bijolikwidi.

(80) Abbażi tal-esperjenza fl-implimentazzjoni prattika tal-kriterji tas-sostennibbiltà tal-Unjoni, jixraq li jissaħħaħ ir-rwol tal-iskemi taċ-ċertifikazzjoni nazzjonali u internazzjonali volontraji għall-verifika tal-konformità mal-kriterji tas-sostennibbiltà b'mod armonizzat.

(81) Huwa fl-interess tal-Unjoni li jkun inkoraġġit l-iżvilupp ta' skemi volontarji internazzjonali u nazzjonali li jistabbilixxu standards għall-produzzjoni ta' bijokarburanti, bijolikwidi, u karburanti mill-bijomassa u li jiċċertifikaw li l-produzzjoni ta' bijokarburanti, bijolikwidi, u karburanti mill-bijomassa tissodisfa dawk l-istandards. Għal dik ir-raġuni, għandu jkun hemm provvediment biex jiġi rikonoxxut li l-iskemi jagħtu evidenza u data affidabbli, meta jilħqu standards adegwati ta' affidabbiltà, trasparenza u verifika indipendenti. Sabiex ikun żgurat li l-konformità mal-kriterji tas-sostennibbiltà u tal-iffrankar tal-emissjoni tal-gassijiet b'effett ta' serra tkun verifikata b'mod b'saħħtu u armonizzat u b'mod partikolari biex jiġu evitati l-frodi, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tistabbilixxi regoli implimentattivi dettaljati, inklużi standard adegwati rigward l-affidabbiltà, it-trasparenza u l-awditjar indipendenti li jiġu applikati mill-iskemi volontarji.ï

(82) L-iskemi volontarji jilgħabu parti kull ma jmur dejjem aktar importanti fil-provvediment ta' evidenza ta' konformità mal-kriterji tas-sostennibbiltà u tal-iffrankar tal-emissjoni tal-gassijiet b'effett ta' serra fil-każijiet tal-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa. Jixraq għaldaqstant li l-Kummissjoni tirrikjedi li l-iskemi volontarji, inklużi dawk li diġà huma rikonoxxuti mill-Kummissjoni, jirrapportaw regolarment dwar l-attività tagħhom. It-tali rapporti għandhom isiru pubbliċi ħalli tiżdied it-trasparenza u tittejjeb is-superviżjoni mill-Kummissjoni. Barra minn hekk, it-tali rappurtar ikun jipprovdi l-informazzjoni neċessarja sabiex il-Kummissjoni tirrapporta dwar l-operat tal-iskemi volontraji bil-ħsieb li tiġi identifikata l-aħjar prattika u biex tiġi ppreżentata proposta, jekk dan ikun jixraq, ħalli t-tali prattika tajba tiġi promossa aktar.

(83) Biex jiġi ffaċilitat il-funzjonament tas-suq intern, l-evidenza li tirrigwardja l-kriterji tas-sostennibbiltà u l-emissjoni tal-gassijiet b'effett ta' serra fil-każijiet tal-bijomassa għall-enerġija li tkun inkisbet skont xi skema li ġiet rikonoxxuta mill-Kummissjoni teħtieġ li tiġi aċċettata mill-Istati Membri kollha. L-Istati Membri jeħtieġu jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-prinċipji taċ-ċertifikazzjoni tal-iskemi volontarji billi jissorvelja l-operat tal-korpi taċ-ċertifikazzjoni li huma akkreditati mill-korp tal-akkreditazzjoni nazzjonali u billi jinfurmaw lill-iskemi volontarji dwar l-osservazzjonijiet rilevanti.

(84) Bil-għan li jkun evitat piż amministrattiv sproporzjonat, għandha tiġi stabbilita lista ta' valuri awtomatiċi għal mogħdijiet komuni ta' produzzjoni tal-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa u dik il-lista għandha tiġi aġġornata u għandha titwessa' meta jkun hemm disponibbli aktar data affidabbli. L-operaturi ekonomiċi għandhom dejjem ikunu intitolati li jikklejmjaw il-livell ta' ffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra fir-rigward tal-bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti mill-bijomassa stabbiliti minn dik il-lista. Fejn il-valur awtomatiku għall-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra minn mogħdija tal-produzzjoni huwa taħt il-livell minimu meħtieġ tal-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra, il-produtturi li jixtiequ juru l-konformità tagħhom ma' dan il-livell minimu għandhom jintalbu juru li l-emissjonijiet reali mill-proċess tagħhom ta' produzzjoni huma iktar baxxi minn dawk li kienu maħsuba fil-kalkolu tal-valuri awtomatiċi.

(85) Huwa meħtieġ li jkunu stabbiliti regoli ċari għall-kalkolu tal-emissjoni ta' gass b'effett serra mill-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa u l-karburanti fossili ta' riferiment tagħhom.

(86) Skont l-għarfien tekniku u xjentifiku attwali, il-metodoloġija tal-kontabbiltà tal-gassijiet b'effett ta' serra teħtieġ tqis it-trasformazzjoni tal-karburanti mill-bijomassa solidi u gassużi f'enerġija finali ħalli tkun konsistenti mal-kalkolu tal-enerġija rinnovabbli għall-finijiet ta' għadd lejn il-mira tal-Unjoni stabbilita f'din id-Direttiva. L-allokazzjoni ta' emissjonijiet għal koprodotti, b'distinzjoni mill-iskart u r-residwi, teħtieġ li tiġi riveduta wkoll f'każijiet fejn l-elettriku u/jew it-tisħin u t-tkessiħ huma prodotti f'impjanti ta' koġenerazzjoni jew multiġenerazzjoni.

[ ]

(88) Jekk art b'ħażniet kbar ta' karbonju fil-ħamrija jew il-veġetazzjoni tagħha tiġi kkonvertita għall-kultivazzjoni ta' materja prima għall-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa, parti mill-karbonju maħżun ġeneralment tiġi rilaxxata fl-atmosfera u twassal għall-formazzjoni tad-dijossidu tal-karbonju. L-impatt negattiv tal-gass b'effett serra li jirriżulta jista' jinnewtralizza l-impatt pożittiv tal-gass b'effett serra tal-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa, f'xi każi b'marġni wiesa'. L-effetti sħaħ tal-karbonju ta' din il-konverżjoni għandhom għalhekk jiġu kkunsidrati fil-kalkolu tal-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra ta' bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti mill-bijomassa partikolari. Dan huwa meħtieġ biex ikun żgurat li l-kalkolu tal-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra jikkunsidra t-totalità tal-effetti tal-karbonju bl-użu tal-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa.

(89) Meta wieħed jikkalkula l-impatt tal-emissjonijiet tal-gass b'effett serra tal-konverzjoni tal-art, l-operaturi ekonomiċi għandhom ikunu jistgħu jużaw valuri attwali għall-ħażniet tal-karbonju assoċjati mal-użu ta' referenza tal-art u mal-użu tal-art wara l-konverzjoni. Huma għandhom ukoll ikunu jistgħu jużaw valuri standard. Il-metodoloġija tal-Panel Intergovernattiv dwar it-Tibdil fil-Klima huwa l-bażi xierqa għal dawn il-valuri standard. Dik il-ħidma bħalissa mhijiex espressa f'forma li hija applikabbli immedjatament mill-operaturi ekonomiċi. Il-Kummissjoni, għalhekk, teħtieġ li tirrevedi l-linji gwida tal-10 ta' Ġunju 2010 għall-kalkolu tal-istokkijiet tal-karbonju tal-art għall-finijiet tal-Anness V ta' din id-Direttiva, filwaqt li tiżgura l-koerenza mar-Regolament (UE) Nru 525/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[16].

(90) Il-prodotti sekondarji mill-produzzjoni u l-użu ta' karburanti għandhom ikunu kkunsidrati fil-kalkolu tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett serra. Il-metodu ta' sostituzzjoni huwa adatt għall-finijiet ta' analiżi tal-politika iżda mhux għar-regolamentazzjoni ta' operaturi ekonomiċi individwali u kunsinni individwali ta' karburanti għat-trasport. F'dawk il-każijiet il-metodu ta' allokazzjoni ta' enerġija huwa l-aktar metodu xieraq peress li huwa faċilment applikat, huwa prevedibbli maż-żmien, jimminimizza inċentivi kontroproduċenti u jipproduċi riżultati li huma ġeneralment komparabbli ma' dawk mogħtija mill-metodu ta' sostituzzjoni. Għall-finijiet ta' analiżi tal-politika l-Kummissjoni għandha wkoll, fir-rappurtar tagħha, tippreżenta riżultati bl-użu tal-metodu ta' sostituzzjoni.

(91) Il-prodotti sekondarji huma differenti mir-residwi u r-residwi agrikoli, peress li dawn huma l-għan primarju tal-proċess tal-produzzjoni. Jixraq għalhekk li jiġi ċċarat li r-residwi tal-għelejjel agrikoli huma residwi u mhux prodotti sekondarji. Dan ma għandu l-ebda implikazzjoni fuq il-metodoloġija eżistenti iżda jiċċara d-dispożizzjonijiet eżistenti.

---

16 Ir-Regolament (UE) Nru 525/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar mekkaniżmu għall-monitoraġġ u r-rapportar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra u għar-rappurtar ta' informazzjoni oħra relatata mat-tibdil fil-klima fil-livelli nazzjonali u tal-Unjoni u li jħassar id-Deċiżjoni Nru 280/2004/KE, (ĠU L 165, 18.6.2013, p. 13)

(92) Il-metodu stabbilit li tintuża allokazzjoni tal-enerġija bħala regoli għad-diviżjoni tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra bejn prodotti sekondarji ħadem sew u jeħtieġ jitkompla. Jixraq li l-metolologija għall-kalkolu tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra li jiġu mill-użu tal-koġenerazzjoni tas-sħana u l-elettriku (CHP) meta is-CHP jintuża fl-ipproċessar tal-bijokarburanti, il-bijokarburanti u l-karburanti mill-bijomassa tiġi allinjata mal-metodoloġija applikata għal CHP li jkun użu aħħari.

(93) Il-metodoloġija tqis l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra mnaqqsa bis-saħħa tal-użu tas-CHP, bi tqabbil mal-użu tal-impjanti tal-elettriku u s-sħana biss, billi tqis l-utilità tas-sħana mqabbla mal-elettriku, u l-utilità tas-sħana f'temperaturi differenti. Isegwi li t-temperaturi ogħla jeħtiġilhom jerfgħu parti ogħla mit-total tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra, mis-sħana f'temperatura baxxa, meta s-sħana hija koprodotta mal-elettriku. Il-metodoloġija tqis il-mogħdija kollha sal-enerġija finali, inkluż il-konverżjoni għal sħana jew elettriku.

(94) Huwa xieraq li d-data użata fil-kalkolu tal-valuri awtomatiċi tinkiseb minn sorsi esperti xjentifiċi, indipendenti u li tiġi aġġornata kif xieraq hekk kif dawn is-sorsi jagħmlu progress fil-ħidma tagħhom. Il-Kummissjoni għandha tinkoraġġixxi lil dawk is-sorsi biex jindirizzaw, fl-aġġornament tal-ħidma tagħhom, l-emissjonijiet mill-kultivazzjoni, l-effett tal-kondizzjonijiet reġjonali u klimatoloġiċi, l-effetti ta' kultivazzjoni li tuża agrikoltura sostenibbli u metodi agrikoli organiċi, u l-kontribuzzjoni xjentifika tal-produtturi, fl-Unjoni u f'pajjiżi terzi, u s-soċjetà ċivili.

(95) Id-domanda globali għall-prodotti agrikoli qed tikber. Parti minn dik iż-żieda fid-domanda ser tkun sodisfatta permezz ta' żieda fl-ammont ta' art riżervata għall-agrikoltura. Ir-ristawr ta' art li ddeterjorat b'mod gravi u għalhekk ma tistax tintuża, fl-istat attwali tagħha, għal finijiet agrikoli huwa mod kif tiżdied il-medda ta' art disponibbli għall-kultivazzjoni. L-iskema ta' sostenibbiltà għandha tippromwovi l-użu ta' art degradata ristawrata peress li l-promozzjoni tal-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa ser tikkontribwixxi għal żieda fid-domanda għall-prodotti bażiċi agrikoli.

(96) Biex tiżgura l-implimentazzjoni armonizzata tal-metodoloġija tal-kalkolu tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra u tallinjaha mal-aħħar evidenza xjentifika, il-Kummissjoni teħtieġ li tingħata s-setgħa li tadatta l-prinċipji metodoloġiċi u l-valuri neċessarji għall-valutazzjoni ta' jekk il-kriterji tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra ġewx issodisfati u li tiddeċiedi jekk ir-rapporti mressqa mill-Istati Membri u pajjiżi terzi fihomx data preċiża dwar l-emissjonijiet tal-kultivazzjoni tal-materja prima.

(96bis) Il-grilji Ewropej tal-gass qed isiru aktar integrati. Il-promozzjoni tal-produzzjoni u l-użu tal-bijometan, l-injezzjoni tiegħu fil-grilja tal-gass naturali u l-kummerċ transkonfinali joħolqu l-bżonn li tiġi żgurata kontabbiltà tajba tal-enerġija rinnovabbli kif ukoll li jiġu evitati l-inċentivi doppji li jirriżultaw mill-iskemi ta' appoġġ differenti f'diversi Stati Membri. Is-sistema ta' bilanċ tal-massa b'rabta mal-verifika tas-sostenibbiltà tal-bijoenerġija għandha tikkontribwixxi biex jiġu indirizzati dawn il-kwistjonijiet.

(97) Il-kisba tal-objettivi ta' din id-Direttiva titlob li l-Unjoni u l-Istati Membri jiddedikaw ammont sinifikanti ta' riżorsi finanzjarji għar-riċerka u l-iżvilupp fir-rigward ta' teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli. B'mod partikolari, l-Istitut Ewropew għall-Innovazzjoni u t-Teknoloġija għandu jagħti prijorità kbira lir-riċerka u l-iżvilupp tat-teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli.

(98) L-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għandha tirrifletti, fejn rilevanti, id-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni dwar l-Aċċess għat-Tagħrif, il-Parteċipazzjoni Pubblika fit-Tiswir tad-Deċiżjonijiet u l-Aċċess għall-Ġustizzja f'Materji Ambjentali, partikolarment kif implimentata permezz tad-Direttiva 2003/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[17].

[17] Id-Direttiva 2003/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsilltat-28 ta' Jannar 2003 dwar l-aċċess pubbliku għat-tagħrif ambjentali (ĠU L 41, 14.2.2003, p. 26).

(99) Biex jiġu emendati jew issupplimentati l-elementi mhux essenzjali tad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva, is-setgħa li tadotta l-atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jeħtieġ li tiġi ddelegata lill-Kummissjoni fir-rigward tal-lista tal-materji prima għall-produzzjoni tal-bijokarburanti avvanzati, li l-kontribut tagħhom lejn l-obbligu tal-fornituri tal-karburant fit-trasport huwa limitat. l-adattament tal-kontenut tal-enerġija tal-karburanti tat-trasport għall-progress xjentifiku u tekniku; il-metodoloġija biex jiġi ddeterminat is-sehem tal-bijokarburant li jirriżulta mill-ipproċessar tal-bijomassa bil-karburanti fossili f'proċess komuni; l-implimentazzjoni tal-ftehimiet dwar l-għarfien reċiproku tal-garanziji tal-oriġini; l-istabbiliment ta' regoli għall-monitoraġġ tat-tħaddim tas-sistema tal-garanziji tal-oriġini; u r-regoli għall-kalkolu tal-impatt tal-gass b'effett serra tal-bijokarburanti, bijolikwidi u tal-karburant fossili ta' referenza għat-tqabbil magħhom Hu ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet adatti matul il-ħidma preparatorja tagħha, inkluż fil-livell tal-esperti, u li dawk il-konsultazzjonijiet jitwettqu f'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-tħejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess ħin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-tħejjija ta' atti delegati.

[ ]

(101) Billi l-objettivi ta' din id-Direttiva, jiġifieri li jintlaħaq sehem ta' mill-inqas 27% ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-konsum gross finali tal-enerġija tal-Unjoni sal-2030, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jistgħu, minħabba fl-iskala tal-azzjoni, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni l-Unjoni tista' tadotta miżuri, skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħqu dawk l-objettivi.

(102) L-obbligu li tiġi trasposta din id-Direttiva fil-liġi nazzjonali għandu jiġi limitat għal dawk id-dispożizzjonijiet li jirrappreżentaw emenda sostantiva meta mqabbla mad-Direttiva preċedenti. L-obbligu li jiġu trasposti d-dispożizzjonijiet li mhumiex mibdula, joħroġ mid-Direttiva preċedenti.

(103) B'konformità mad-Dikjarazzjoni Politika Konġunta tal-Istati Membri u l-Kummissjoni dwar id-dokumenti ta' spjegazzjoni tat-28 ta' Settembru 2011[18], l-Istati Membri ħadu l-impenn li f'każijiet ġustifikati jakkumpanjaw in-notifika tal-miżuri ta' traspożizzjoni b'wieħed jew aktar mid-dokumenti li jispjegaw ir-relazzjoni bejn il-komponenti ta' direttiva u l-partijiet korrispondenti tal-istrumenti ta' traspożizzjoni nazzjonali.

(104) Din id-Direttiva għandha tkun bla ħsara għall-obbligi ta' l-Istati Membri relatati mal-limitu ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali tad-Direttivi mniżżla fil-Parti B tal-Anness XI.

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Suġġett

Din id-Direttiva tistabbilixxi qafas komuni għall-promozzjoni ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli. Hija tistabbilixxi mira vinkolanti tal-Unjoni għas-sehem globali ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-konsum finali gross tal-enerġija fl-2030. Hija tistabbilixxi wkoll regoli dwar appoġġ finanazjarju għall-elettriku prodott minn sorsi rinnovabbli, għall-awtokonsum tal-elettriku rinnovabbli, u għall-użu tal-enerġija rinnovabbli fis-setturi tat-tisħin u t-tkessiħ u t-trasport, il-kooperazzjoni reġjonali ï bejn l-Istati Membri u ma' pajjiżi terzi, garanziji tal-oriġini, proċeduri amministrattivi u informazzjoni u taħriġ. Hija tistabbilixxi kriterji ta' sostenibbiltà u ta' ffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra għall-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa.

---

18 ĠU C 369, 17.12.2011, p. 14.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet fid-Direttiva 2009/72/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[19].

Id-definizzjonijiet li ġejjin japplikaw ukoll:

(a)"enerġija minn sorsi rinnovabbli" tfisser l-enerġija minn sorsi rinnovabbli mhux fossili, b' mod partikolari enerġija mir-riħ, mix-xemx (solari termiċi u solari fotovoltajċi) u enerġija ġeotermika, **enerġija [ ]**ambjentali, marea, mewġ u enerġija oħra oċeanika, idroenerġija, bijomassa, gass mill-miżbla, gass minn impjanti għat-trattament tad-dranaġġ u bijogassijiet;

(b)"enerġija **ambjentali [ ]"** tfisser enerġija **termali [ ] naturali [ ] u enerġija akkumulata fl-ambjent b'konfini limitati,** li **[ ]** tista' tinħażen fl-arja ambjentali **[ ]**, taħt wiċċ art solida jew f'wiċċ l-ilma. **[ ]**;

(b bis)"enerġija ġeotermali" tfisser l-enerġija maħżuna fil-forma ta' sħana taħt il-wiċċ ta' art solida;

(c)"bijomassa" tfisser il-frazzjoni bijodegradabbli ta' prodotti, skart u residwi ta' oriġini bijoloġika mill-agrikoltura, inklużi sustanzi veġetali u mill-annimali, l-industriji forestali u industriji relatati inkluż is-sajd u l-akwakultura, kif ukoll il-frazzjoni bijodegradabbli ta' skart, inkluż skart industrijali u muniċipali ta' oriġini bijoloġika;

---

[19] Id-Direttiva 2009/72/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' 2009 dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-elettriku u li temenda d-Direttiva 2003/54/KE (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 55).

(d)"konsum finali gross tal-enerġija" tfisser il-prodotti tal-enerġija mwassla għal għanijiet enerġetiċi lill-industrija, it-trasport, id-djar, is-servizzi inklużi s-servizzi pubbliċi, l-agrikoltura, il-forestrija u s-sajd, inkluż il-konsum ta' elettriku u sħana mill-fergħa tal-enerġija għall-produzzjoni tal-elettriku u s-sħana u inkluż it-telf ta' elettriku u sħana fid-distribuzzjoni u t-trasmissjoni;

(e)"tisħin distrettwali" jew "tkessiħ distrettwali" tfisser id-distribuzzjoni ta' enerġija termali f'forma ta' fwar, ilma sħun jew likwidi mkessħin, minn sors ta' produzzjoni ċentrali permezz ta' network lill-bini jew siti multipli, għall-użu ta' tisħin jew tkessiħ ta' spazju jew proċess;

(f)"bijolikwidi" tfisser karburant likwidu għal għanijiet ta' enerġija minbarra għat-trasport, inklużi l-elettriku u t-tisħin u t-tkessiħ, prodott mill-bijomassa;

(g)"bijokarburanti" tfisser karburant likwidu għat-trasport prodott mill-bijomassa;

(h)"garanzija tal-oriġini" tfisser dokument elettroniku li għandu l-funzjoni unika li jagħti prova lil konsumatur finali li parti jew kwantità speċifikata ta' enerġija kienet prodotta minn sorsi rinnovabbli ;

(i)"skema ta' sostenn" tfisser kull strument, skema jew mekkaniżmu applikat minn Stat Membru jew grupp ta' Stati Membri, li jippromwovu l-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli billi titnaqqas l-ispiża ta' dik l-enerġija, b'żieda tal-prezz li bih tista' tinbiegħ, jew b'żieda, permezz ta' obbligu ta' enerġija rinnovabbli jew b'mod ieħor, tal-volum ta' din l-enerġija mixtrija. Dan jinkludi, iżda mhuwiex limitat biss għal, l-għajnuna għall-investiment, l-eżenzjonijiet jew it-tnaqqis mit-taxxi, ir-rifużjonijiet tat-taxxa, l-iskemi ta' sostenn għall-obbligu ta' enerġija rinnovabbli, u l-iskemi ta' sostenn, inklużi dawk li jużaw ċertifikati ekoloġiċi, iżda wkoll l-iskemi diretti ta' sostenn għall-prezzijiet, inklużi tariffi "feed-in" u ħlasijiet ta' primjums **varjabbli u fissi**;

(j)"obbligu ta' enerġija rinnovabbli" tfisser skema ta' sostenn li tirrikjedi li l-produtturi tal-enerġija jinkludu fil-produzzjoni tagħhom proporzjon speċifikat ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli, li tirrikjedi li l-fornituri ta' enerġija jinkludu proporzjon speċifikat ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-provvista tagħhom, jew tirrikjedi li l-konsumaturi ta' enerġija jinkludu fil-konsum tagħhom proporzjon speċifikat ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli. Dan jinkludi skemi li bihom dawn ir-rekwiżiti jistgħu jiġu sodisfatti permezz tal-użu ta' ċertifikati ekoloġiċi;

(k)"valur reali" tfisser l-iffrankar ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra għall-fażijiet kollha, jew uħud minnhom, ta' proċess ta' produzzjoni ta' bijokarburant speċifiku kkalkulat skont il-metodoloġija stabbilita fil-Parti C tal-Anness V;

(l)"valur tipiku" tfisser stima tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra u l-iffrankar ta' emissjonijiet għal linja ta' produzzjoni ta' bijokarburant, bijolikwidu jew bijokarburant mill-bijomassa partikolari, li huwa rappreżentattiv tal-konsum tal-Unjoni;

(m)"valur awtomatiku" tfisser valur idderivat minn valur tipiku permezz tal-applikazzjoni ta' fatturi determinati minn qabel u li jista', f'ċirkostanzi speċifikati f'din id-Direttiva, jintuża minflok valur reali;

(n)"skart" għandha tkun iddefinita bħalma hi ddefinita fl-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2008/98/KE; sustanzi li jkunu ġew modifikati jew kontaminati intenzjonalment biex ikunu skont id-definizzjoni ma jkunux koperti minn din id-definizzjoni;

(o)"għelejjel b'kontenut għoli ta' lamtu" tfisser għelejjel li jinkludu prinċipalment ċereali (irrispettivament minn jekk jintużawx biss il-qmuħ jew il-pjanta kollha bħal fil-każ ta' qamħirrun aħdar, tuberi u għelejjel tal-għeruq (bħal patata, artiċokks, patata ħelwa, kassava u jam), u għelejjel corm (bħal taro u cocoyam);

(p)"materjal linjoċellulożiku" tfisser materjal magħmul minn linjin, ċelluloża u emiċelluloża bħal bijomassa li joriġinaw minn foresti, għelejjel ta' injam għall-enerġija u residwi u skart ta' industriji li huma bbażati fuq il-foresti;

(q)"materjal ċellulożiku mhux tal-ikel" tfisser materja prima prinċipalment magħmula minn ċelluloża u emiċelluloża, u b'kontenut aktar baxx ta' linjin minn materjal linjoċellulożiku; hija tinkludi residwi tal-ikel u tal-għalla tal-ikel (bħal tiben, magħlef, ħlief u qxur), għelejjel tal-enerġija ta' ħaxix b'kontenut baxx ta' lamtu (bħal sikrana, switchgrass, miscanthus, kannamieli kbar**)** u, għelejjel ta' kopertura qabel u wara l-għelejjel ewlenin**[ ]**, residwi industrijali (inklużi minn għelejjel għall-ikel u l-għalf wara li żjut veġetali, zokkrijiet, lamti u proteini jkunu ġew estratti), u materjal mill-bijoskart;

(r)"residwu" tfisser sustanza li mhijiex il-prodott(i) tal-aħħar li proċess ta' produzzjoni jkun maħsub li jipproduċi direttament; din mhijiex għan primarju tal-proċess ta' produzzjoni u l-proċess ma jkunx ġie mmodifikat apposta biex jipproduċiha;

(s)"karburanti rinnovabbli likwidi jew gassużi ta' oriġini mhux bijoloġika" tfisser karburanti likwidi jew gassużi, għajr il-bijokarburanti, li l-kontenut enerġetiku tagħhom joriġina minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli għajr il-bijomassa, u li jintużaw fit-trasport;

(t)"residwi li ġejjin mill-agrikoltura, l-akkwakultura, is-sajd u l-forestrija" tfisser residwi li huma ġenerati direttament mill-agrikoltura, l-akkwakultura, is-sajd u l-forestrija; dawn ma jinkludux residwi minn industriji relatati jew minn ipproċessar relatat;

(u)"bijokarburanti u bijolikwidi ta' riskju baxx tat-tibdil indirett tal-użu tal-art" tfisser bijokarburanti u bijolikwidi, li l-materja prima tagħhom ġiet prodotta fi skemi li jnaqqsu l-ispostament tal-produzzjoni għal finijiet minbarra dawk ta' produzzjoni ta' bijokarburanti u bijolikwidi u li ġew prodotti f'konformità mal-kriterji ta' sostenibbiltà għal bijokarburanti u bijolikwidi mniżżla fl-Artikolu 26;

(x)"operatur tas-sistema tad-distribuzzjoni" tfisser operatur kif definit bħal fl-Artikolu 2(6) tad-Direttiva 2009/72/KE;

(y)"sħana jew kesħa mormija" tfisser sħana jew kesħa li hija ġġenerata bħala prodott sekondarju fi stallazzjonijiet industrijali**, tas-settur terzjarju [ ]** jew tal-ġenerazzjoni tal-elettriku**, ħlief fejn tintuża l-ġenerazzjoni kkombinata termali u tal-enerġija elettrika,** u li tiġi dissipata bla ma tintuża fl-arja jew fl-ilma bla aċċess għal sistema ta' tisħin jew tkessiħ distrettwali;

(z) "repowering" tfisser it-tiġdid ta' impjanti tal-qawwa elettrika li jipproduċu l-enerġija rinnovabbli, inkluż is-sostituzzjoni sħiħa jew parzjali tal-istallazzjonijiet jew is-sistemi u t-tagħmir tal-operazzjoni, sabiex tinbidel il-kapaċità jew **biex** tiżdied l-effiċjenza **jew il-kapaċità tal-installazzjoni**;

(aa) "awtokonsumatur ta' sorsi rinnovabbli" tfisser konsumatur attiv kif iddefinit mid-Direttiva [MDI Directive] **li jopera fi ħdan konfini limitati** li **jiġġenera elettriku rinnovabbli għall-ħtiġijiet tiegħu stess, [ ]**, u jista' jaħżen u jbigħ l-elettriku rinnovabbli **ġġenerat minnu stess [ ]**, dment li, għall-awtokonsumaturi ta' sorsi rinnovabbli li mhumiex unitajiet domestiċi, dawk l-attivitajiet ma jikkostitwixxux l-attività kummerċjali jew professjonali primarja tagħhom;

[ ]

(cc) "ftehim dwar ix-xiri tal-qawwa elettrika" tfisser kuntratt li bih persuna ġuridika taqbel li tixtri l-elettriku rinnovabbli direttament minn ġeneratur tal-enerġija;

(dd) "għelejjel tal-ikel u l-għalf" tfisser għelejjel rikki fil-lamtu, għelejjel taz-zokkrijiet u żejt prodotti fuq art agrikola bħala għelejjel ewlenin bl-esklużjoni tar-residwi u materjal imwarrab jew linjoċellulożiku**. L-għelejjel intermedji bħall-għalla tat-titwiq u l-għelejjel ta' kopertura, mhumiex ikkunsidrati bħala għelejjel ewlenin**;

(ee) "bijokarburanti avvanzati" tfisser bijokarburanti li huma prodotti mill-materji prima elenkati fil-Parti A tal-Anness IX;

(ff) "**karburanti tal-karbonju riċiklat"**[20] **tfisser karburanti likwidi u gassużi prodotti mill-ipproċessar** ta' skart**ta' gassijiet u gassijiet tal-egżost ta' oriġini mhux rinnovabbli mill-istallazzjonijiet industrijali;**

(gg) "fornitur tal-karburant" tfisser l-entità li tforni l-karburant fis-suq **li tkun** responsabbli għat-tgħoddija tal-karburant **[ ]** minn punt ta' dazju tas-sisa jew, **fil-każ tal-elettriku jew** fejn l-ebda sisa mhi dovuta, kwalunkwe entità rilevanti oħra maħtura minn Stat Membru;

(hh) "bijomassa agrikola" tfisser bijomassa prodotta mill-agrikoltura;

(ii) "bijomassa tal-foresta" tfisser bijomassa prodotta mill-forestrija;

[ ]

(kk) "SME" tfisser intrapriża mikro, żgħira jew medja kif tiddefinixiha r-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE[21];

(ll) "riġenerazzjoni tal-foresti" tfisser l-istabbiliment mill-ġdid ta' art forestata permezz ta' mezzi naturali jew artifiċjali wara t-tneħħija ta' art forestata preċedenti bil-qtugħ tas-siġar jew minħabba kawżi naturali, inklużi nar jew maltempata;

(mm) "azjenda forestarja" tfisser medda jew aktar ta' foresta u art imsaġġra oħra li tikkostitwixxi unità waħdanija mill-punt di vista ta' mmaniġġjar jew utilizzazzjoni;

---

[20] **Nota: għal dawn il-"karburanti tal-karbonju riċiklat", il-metodoloġija għall-kalkolu tal-iffrankar tagħhom ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra għandha tiġi ddeterminata permezz ta' att delegat skont l-Artikolu 25(6) u l-livell ta' ffrankar ta' GHG huwa stabbilit għal 70 % fl-Artikolu 25.**

[21] Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Mejju 2003 li tikkonċerna intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

(nn) "bijoskart" tfisser **bijoskart kif iddefinit fl-Artikolu 3(4) tad-Direttiva 2008/98/KE [ ]**;

(oo) "taħlita ta' enerġija residwali" tfisser it-taħlita tal-enerġija annwali totali għal Stat Membru, eskluża l-parti koperta mill-garanzija tal-oriġini kkanċellati;

(pp) "karburanti tal-bijomassa" tfisser karburanti solidi u gassużi prodotti mill-bijomassa;

(qq) "bijogass" tfisser karburanti gassużi prodotti mill-bijomassa;

(rr) "offerta miftuħa" tfisser proċedura tal-offerti għall-istallazzjoni ta' impjanti tal-enerġija rinnovabbli organizzata minn Stat Membru u miftuħa għat-tfigħ tal-offerti minn proġetti li jinsabu fi Stat Membru wieħed jew aktar;

(ss) "offerta konġunta" tfisser proċedura tal-offerti għall-istallazzjoni ta' impjanti tal-enerġija rinnovabbli organizzata minn żewġ Stati Membri jew aktar, li hija miftuħa għal proġetti li jinsabu fl-Istati Membri kollha involuti;

(tt) "skema ta' ċertifikat miftuħ" tfisser skema ta' ċertifikati implimentata minn Stat Membru, li hija miftuħa għal installazzjonijiet li jinsabu fi Stati Membru wieħed jew aktar;

(uu) "strumenti finanzjarji" tfisser strumenti finanzjarji kif jiddefinixxihom ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[22]**;**

(vv) 'żona tas-sorsi' tfisser iż-żona definita ġeografikament li minnha tkun ġejja l-bijomassa forestali, li minnha tkun disponibbli informazzjoni affidabbli u indipendenti u fejn il-kondizzjonijiet huma omoġenji biżżejjed biex jiġi evalwat ir-riskju tas-sostenibbiltà u l-karatteristiċi ta' legalità tal-bijomassa forestali.

---

[22] Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 (ĠU L 298, 26.10.2012, p. 1).

(ww) **"komunità tal-enerġija rinnovabbli" tfisser entità legali li, skont il-liġi nazzjonali applikabbli, hija effettivament ikkontrollata minn azzjonisti jew membri li huma persuni fiżiċi, awtoritajiet lokali, inkluż il-muniċipalitajiet, jew intrapriżi żgħar u mikrointrapriżi li jinsabu fl-inħawi tal-proġetti ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli li huma proprjetà ta' dik il-komunità u żviluppati minnha. L-għan ewlieni ta' komunità tal-enerġija hija biex tipprovdi benefiċċji komunitarji ambjentali, ekonomiċi jew soċjali għall-membri tagħha jew iż-żoni lokali fejn topera aktar milli profitti finanzjarji. Fir-rigward tal-attivitajiet fis-settur tal-elettriku, għandha titqies komunità tal-enerġija kif definit fid-Direttiva [Direttiva MDI].**

⊔

Artikolu 3

Mira kumplessiva vinkolanti tal-Unjoni għall-2030

1. L-Istati Membri għandhom kollettivament jiżguraw li l-parti tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-konsum finali gross tal-enerġija tal-Unjoni fl-2030 tkun ta' mill-inqas 27%.

2. Il-kontributi rispettivi tal-Istati Membri lejn din il-mira kumplessiva tal-2030 għandhom jiġu ffissati u nnotifikati lill-Kummissjoni bħala parti mill-Pjanijiet Integrati Nazzjonali dwar l-Enerġija u l-Klima skont l-Artikoli minn 3 sa 5 u mill-Artikoli 9 sa 11 tar-Regolament [Governanza].

3. Mill-1 ta' Jannar 2021 'il quddiem, il-parti tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli mill-konsum finali gross tal-enerġija ta' kull Stat Membru ma għandhiex tkun anqas minn dak li jidher fit-tielet kolonna tat-tabella fil-Parti A tal-Anness I. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji kollha biex jiżguraw l-konformità mal-linja ta' bażi. Jekk Stat Membru ma jżommx is-sehem tiegħu tal-linja ta' bażi fuq perijodu ta' sena, għandhom japplikaw l-ewwel u t-tieni subparagrafi tal-Artikolu 27(4bis) tar-Regolament [Governanza].

4. Il-Kummissjoni għandha tappoġġa l-ambizzjoni għolja tal-Istati Membri permezz ta' qafas abilitanti li jikkonsisti fl-użu mtejjeb tal-fondi tal-Unjoni, b'mod partikolari l-istrumenti finanzjarji, speċjalment **[ ] għall-finijiet li ġejjin:**

a) It-tnaqqis tal-ispejjeż tal-kapital għal proġetti tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli.

b) L-iżvilupp ta' infrastruttura tal-grilji ta' trasmissjoni u ta' distribuzzjoni, netwerks intelliġenti, faċilitajiet għall-ħżin u interkonnessjonijiet, [ ]bil-għan li wieħed jasal għall-mira għall-interkonnessjoni tal-enerġija ta' 15% [ ] sal-2030, jiżdied il-livell teknikament u ekonomikament abbordabbli ta' sorsi rinnovabbli tal-enerġija fis-sistema tal-elettriku.

c) Il-kooperazzjoni reġjonali mtejba bejn l-Istati Membri u bejn l-Istati Membri u pajjiżi terzi, permezz ta' proġetti konġunti, skemi ta' appoġġ konġunt u l-ftuħ ta'skemi ta' appoġġ għall-elettriku minn sorsi rinnovabbli għal ġeneraturi li jinsabu fi Stati Membri oħra.

4bis. Il-Kummissjoni għandha tappoġġa lill-Istati Membri li jagħżlu li jikkontribwixxu lejn il-mira ġenerali vinkolanti tal-Unjoni bl-użu ta' mekkaniżmi ta' kooperazzjoni billi tistabbilixxi pjattaforma faċilitattiva.

Artikolu 4

Appoġġ finanzjarju għall-elettriku minn sorsi rinnovabbli

1. **[ ]** Sabiex tintlaħaq il-mira tal-Unjoni stabbilita fl-Artikolu 3(1**), u l-kontributi rispettivi tal-Istati Membri lejn din il-mira fil-livell nazzjonali għall-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli**, l-Istati Membri jistgħu japplikaw skemi ta' appoġġ. L-iskemi ta' appoġġ għall-elettriku minn sorsi rinnovabbli għandhom **jinċentivizzaw l-integrazzjoni tal-elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli fis-suq tal-elettriku b'mod ibbażat fuq is-suq u li jirreaġixxi għas-suq [ ],** filwaqt li jevi**taw** distorsjonijiet bla bżonn fis-swieq tal-elettriku **[ ].**

2. L-appoġġ għall-elettriku minn sorsi rinnovabbli għandu jitfassal b'mod li jintegra l-elettriku minn sorsi rinnovabbli fis-suq tal-elettriku u jiżgura li l-produtturi tal-enerġija rinnovabbli qed iwieġbu għas-sinjali tal-prezz tas-suq u jimmassimizzaw l-introjti tagħhom mis-suq. **Għal dan il-għan, fi skemi diretti ta' sostenn tal-prezzijiet, l-aġġoġġ għandu jingħata fil-forma ta' [ ] primjum tas-suq, li jista' jkun, fost l-oħrajn, varjabbli jew fiss. L-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw, f'konformità mad-[*Direttiva dwar l-Elettriku*] u r-[*Regolament dwar l-Elettriku*], li jiżviluppaw kondizzjonijiet speċifiċi għall-appoġġ ta' installazzjonijiet u proġetti ta' dimostrazzjoni fuq skala żgħira.**

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-appoġġ għall-elettriku rinnovabbli jingħata b'mod miftuħ, trasparenti, kompetittiv, mhux diskriminatorju u kosteffiċjenti. **L-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw li jiżviluppaw kondizzjonijiet speċifiċi jew jipprovdu eżenzjonijiet mill-proċessi kompetittivi tal-offerti b'mod partikolari għal installazzjonijiet u proġetti ta' dimostrazzjoni fuq skala żgħira.**

L-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw ukoll mekkaniżmi biex jiżguraw id-diversifikazzjoni reġjonali tal-użu ta' sorsi rinnovabbli b'mod partikolari biex jiżguraw integrazzjoni tas-sistema kosteffiċjenti.

3bis. L-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw li jillimitaw il-kompetizzjoni bejn it-teknoloġiji abbażi ta' waħda jew diversi mill-objettivi li ġejjin, fejn tali objettivi ma jistgħux jiġu indirizzati fit-tfassil tal-appoġġ: objettivi ta' żvilupp tal-grilja u tas-sistema, il-potenzjal aktar fit-tul ta' tekonoloġija partikolari, l-objettiv li tiġi diversifikata t-taħlita tal-enerġija, l-objettiv li jiġu evitati distorsjonijiet fis-swieq tal-materja prima, u l-ispejjeż tal-integrazzjoni tas-sistema.

[ ]

5. Dan l-artikolu għandu japplika mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea [ ].

Artikolu 5

Il-ftuħ tal-iskemi ta' appoġġ għall-elettriku rinnovabbli

1. **L-Istati Membri għandu jkollhom id-dritt li jiddeċiedu skont l-Artikoli 7 sa 13 ta' din id-Direttiva, sa fejn huma jsostnu enerġija minn sorsi rinnovabbli li tkun prodotta fi Stat Membru differenti. Madankollu,** l-Istati Membri **[ ] jistgħu** jiftħu l-appoġġ għall-elettriku ġġenerat minn sorsi rinnovabbli lil ġeneraturi li jinsabu fi Stati Membri oħra taħt il-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.

[ ] B'hekk l-Istati Membri **[ ] jistgħu jipprevedu** li l-appoġġ għal **[ ] sehem** tal-kapaċità li għadha kif ġiet appoġġata**, jew tal-baġit allokat għaliha,** f'kull sena **[ ]** tkun miftuħa għal installazzjonijiet li jinsabu fi Stati Membri oħra.

L-Istati Membri huma inkoraġġuti [ ] jimmiraw dan is-sehem ikun, f'kull sena, mill-inqas 10 % bejn l-2021 u l-2025 u mill-inqas 15 % bejn l-2026 u l-2030, iżda li jistgħu jiddevjaw minn dawn l-ishma minħabba, fost l-oħrajn, livell aktar baxx ta' interkonnettività tal-elettriku ta' Stat Membru fi kwalunkwe sena partikolari. [ ]

2bis. L-Istati Membri jistgħu jitolbu l-prova ta' importazzjoni fiżika. Madankollu, ma għandhomx ibiddlu, jalteraw jew ikollhom impatt b'xi mod ieħor fuq l-iskedi transżonali u l-allokazzjoni ta' kapaċità minħabba ġeneraturi li jipparteċipaw fi skemi ta' appoġġ transfruntieri. Trasferimenti transfruntieri tal-elettriku għandhom jiġu determinati biss bl-eżitu tal-allokazzjoni ta' kapaċità skont [l-Artikolu 14 tar-Regolament dwar is-Suq tal-Elettriku].

[ ] 3. **[ ] Jekk Stat Membru jiddeċiedi li jiftaħ l-appoġġ lil ġeneraturi li jinsabu fi Stati Membri oħra, dawk l-Istati Membri parteċipanti għandhom jiftehmu dwar il-prinċipji tal-parteċipazzjoni fl-iskemi ta' appoġġ transfruntier għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli. Tali ftehimiet għandhom ikopru mill-inqas il-prinċipji ta'** allokazzjoni tal-elettriku minn sorsi rinnovabli **li qed** jibbenefika minn appoġġ **transfruntier [ ]**.

4. Il-Kummissjoni, sal-2025, għandha tivvaluta l-**kostijiet u** l-benefiċċji għall-użu **[ ]** tal-elettriku rinnovabbli fl-Unjoni tad-dispożizzjonijiet stipulati f'dan l-Artikolu. **[ ]**

Artikolu 6

L-istabbiltà tal-appoġġ finanzjarju

Mingħajr preġudizzju għall-adattazzjonijiet meħtieġa għall-konformità mal-**Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea [ ]**, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-livell ta', u l-kondizzjonijiet marbuta mal-appoġġ **li jkun** ingħata għal proġetti tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli ma jiġux riveduti b'ebda mod li **[ ] jirrestrinġi** d-drittijiet konferiti hemmhekk u li **jimmina** l-**vijabilità** ekonomika ta' proġetti appoġġati.[23] **Din id-dispożizzjoni m'għandhiex teffettwa l-possibilità li l-Istati Membri jaġġustaw il-livell ta' appoġġ skont il-kriterji oġġettivi [ ], dment li tali kriterji [ ] jiġu stabbiliti fid-disinn oriġinali tal-iskema ta' appoġġ [ ].**

Artikolu 7

Kalkolu tas-sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli

1. Il-konsum finali gross ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli f'kull Stat Membru għandu jkun ikkalkulat bħala s-somma ta':

(a) konsum finali gross ta' elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli;

(b) konsum finali gross ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli għat-tisħin u t-tkessiħ; u

(c) konsum finali ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fit-trasport.

Gass, elettriku u idroġenu minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli għandhom ikunu kkunsidrati darba biss fil-punt (a), (b) jew (c) tal-ewwel paragrafu, biex ikun ikkalkulat is-sehem tal-konsum finali gross ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli.

---

[23] **Nota: ara t-test miżjud mal-premessa 18.**

Soġġett għat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 26 (1), il-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa li ma jissodisfawx il-kriterji ta' sostenibbiltà u l-iffrankar fl-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra stabbiliti fl-Artikolu 26 (2) sa (7) ma għandhomx jiġu kkunsidrati.

[ ][24]

2. Għall-għanijiet tal-paragrafu 1(a), il-konsum finali gross ta' elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli għandu jkun ikkalkulat bħala l-kwantità ta' elettriku prodott fi Stat Membru minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli, inkluż il-produzzjoni tal-elettriku minn awtokonsumaturi ta' sorsi rinnovabbli u komunitajiet tal-enerġija u bl-esklużjoni tal-produzzjoni ta' elettriku f'unitajiet ta' ppumpjar tal-ħażniet minn ilma li qabel kien ippumpjat 'il fuq.

F'impjanti multi-kombustibbli li jużaw sorsi rinnovabbli u konvenzjonali, il-parti biss tal-elettriku prodott minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli għandha tkun ikkunsidrata. Għall-għanijiet ta' dan il-kalkolu, il-kontribut ta' kull sors ta' enerġija għandu jkun ikkalkulat fuq il-bażi tal-kontenut tiegħu ta' enerġija.

L-elettriku ġġenerat bl-idroenerġija u bl-enerġija mir-riħ għandu jkun ikkunsidrat skont ir-regoli ta' normalizzazzjoni stabbiliti fl-Anness II.

3. Għall-għanijiet tal-paragrafu 1(b), il-konsum finali gross ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli għat-tisħin u t-tkessiħ għandu jkun ikkalkulat bħala l-kwantità ta' tisħin u tkessiħ distrettwali prodotta fi Stat Membru minn sorsi rinnovabbli, miżjuda bil-konsum ta' enerġija oħra minn sorsi rinnovabbli fl-industrija, fid-djar, fis-servizzi, fl-agrikoltura, fil-forestrija u fis-sajd għal finijiet ta' tisħin, tkessiħ u ta' pproċessar.

F'impjanti multi-kombustibbli li jużaw sorsi rinnovabbli u konvenzjonali, għandha tkun ikkunsidrata biss il-parti tat-tisħin u t-tkessiħ prodotta minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli. Għall-għanijiet ta' dan il-kalkolu, il-kontribut ta' kull sors ta' enerġija għandu jkun ikkalkulat fuq il-bażi tal-kontenut tiegħu ta' enerġija.

---

24 **Nota: dan is-subparagrafu ġie mċaqlaq għall-Artikolu 25 dwar l-integrazzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli fis-settur tat-trasport.**

L-enerġija ambjentali **[ ] u ġeotermali** **__li tintuża għat-tisħin u t-tkessiħ permezz ta' [ ]__** pompi tas-sħana **u** **__[ ] sistemi ta'__** **tkessiħ distrettwali** għandha titqies għall-iskopijiet tal-paragrafu 1(b) bil-kondizzjoni li l-output finali tal-enerġija jisboq sew l-input ta' enerġija primarja meħtieġ biex jitħaddmu l-pompi tat-tisħin. Il-kwantità ta' sħana **jew kesħa** li għandha tiġi meqjusa bħala enerġija minn sorsi rinnovabbli għall-għanijiet ta' din id-Direttiva għandha tiġi kkalkulata skont il-metodoloġija stabbilita fl-Anness VII **__u għandha tqis l-użu tal-enerġija fis-setturi ta' użu aħħari kollha__**.

L-enerġija termali ġġenerata minn sistemi ta' enerġija passiva, li taħthom jinkiseb passivament konsum inqas ta' enerġija permezz tad-disinn tal-bini jew minn sħana ġġenerata minn enerġija minn sorsi mhux rinnovabbli, m'għandhiex tkun ikkunsidrata għall-għanijiet tal-paragrafu 1(b).

__Il-Kummissjoni għandha tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni f'konformità mal-Artikolu 31, metodoloġija interim għall-kalkolu tal-kwantità ta' enerġija rinnovabbli li tintuża għat-tkessiħ u t-tkessiħ distrettwali, sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2018.__

__Il-Kummissjoni għandha temenda, permezz ta' atti delegati f'konformità mal-Artikolu 32, l-Anness VII permezz ta' metodoloġija għall-kalkolu tal-kwantità ta' enerġija rinnovabbli li tintuża għat-tkessiħ u t-tkessiħ distrettwali sabiex tiġi żviluppata u definita aktar il-metodoloġija interim imsemmija fil-ħames subparagrafu, sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2021.__

__Iż-żewġ metodoloġiji għandhom jinkludu fatturi staġonali ta' prestazzjoni minimi għall-pompi tas-sħana li joperaw bil-kontra. L-atti ta' implimentazzjoni imsemmija fil-ħames subparagrafu m'għandhomx jibqgħu japplikaw hekk kif l-att delegat imsemmi fis-sitt subparagrafu jsir applikabbli.__[25]

[25] **Nota: għall-iskopijiet tal-abbozz ta' pjanijiet għall-enerġija u l-klima l-Kummissjoni għandha tagħti gwida f'waqtha. Barra minn hekk, għandu jiġi ppreżentat abbozz għall-kalkolu tat-tkessiħ distrettwali rinnovabbli sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2020.**

4. Għall-finijiet tal-paragrafu 1(c), **[ ] i**l-konsum finali gross tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli fit-trasport għandu jiġi kkalkulat bħala s-somma tal-bijokarburanti, il-karburanti mill-bijomassa u l-karburanti rinnovabbli tat-trasport likwidi u gassużi ta' oriġini mhix bijoloġika kollha kkonsmati mis-settur tat-trasport. Madankollu, il-karburanti rinnovabbli tat-trasport likwidi u gassużi ta' oriġini mhix bijoloġika li huma prodotti mill-elettriku rinnovabbli għandhom jitqiesu biss bħala parti mill-kalkolu skont il-paragrafu 1(a) meta tiġi kkalkulata l-kwantità tal-elettriku prodott fi Stat Membru mis-sorsi tal-enerġija rinnovabbli.

[ ][26]

7. Is-sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli għandu jkun ikkalkulat bħala l-konsum finali gross ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli diviż bil-konsum finali gross ta' enerġija mis-sorsi kollha ta' enerġija, mogħti bħala perċentwali.

Għall-finijiet tal-ewwel subparagrafu, is-somma msemmija fil-paragrafu 1 għandha tiġi aġġustata skont l-Artikoli **5,** 8, 10, 12 u 13.

Meta jsir il-kalkolu tal-konsum finali gross tal-enerġija ta' Stat Membru għall-iskop li titkejjel il-konformità tiegħu mal-miri u t-trajettorja indikattiva stabbilita f'din id-Direttiva, il-kwantità ta' enerġija kkunsmata fl-avjazzjoni għandha, bħala proporzjon tal-konsum finali gross tal-enerġija ta' dak l-Istat Membru, titqies li mhijiex aktar minn 6,18 %. Fil-każ ta' Ċipru u Malta, l-ammont ta' enerġija ikkonsmata fl-avjazzjoni għandha, bħala proporzjon tal-konsum finali gross tal-enerġija ta' dawk l-Istati Membri, jiġi kkunsidrat li m'huwiex aktar minn 4,12 %.

8. Il-metodoloġija u d-definizzjonijiet użati fil-kalkolu tas-sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli għandhom ikunu dawk tar-Regolament (KE) Nru 1099/2008.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-koerenza tal-informazzjoni statistika użata fil-kalkolu ta' dawk l-ishma settorjali u globali u l-informazzjoni statistika rappurtata lill-Kummissjoni taħt ir-Regolament dwar l-Istatistika tal-Enerġija (KE) Nru 1099/2008.

---

[26] **Nota: Dan it-test imneħħi dwar is-settur tat-trasport issa ġie inkorporat fl-Artikolu 25.**

Artikolu 8

Il-Pjattaforma tal-Iżvilupp Rinnovabbli tal-Unjoni Ewropa u trasferimenti statistiċi bejn l-Istati Membri

1. L-Istati Membri jistgħu jaqblu dwar trasferiment statistiku ta' ammont speċifikat ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli minn Stat Membru wieħed għal Stat Membru ieħor. Il-kwantità trasferita għandha:

(a) titnaqqas mill-ammont ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli li jkun ikkunsidrat fil-kejl tas-sehem tal-enerġija rinnovabbli tal-Istat Membru li jwettaq it-trasferiment għall-finijiet ta' din id-Direttiva; u

(b) tiżdied mal-ammont ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli li jkun ikkunsidrat fil-kejl tas-sehem tal-enerġija rinnovabbli **tal-**Istat Membru li jaċċetta t-trasferiment għall-finijiet ta' din id-Direttiva.

1bis. Sabiex tiġi ffaċilitata l-kisba tal-mira vinkolanti tal-Unjoni, il-kontributi tal-Istati Membri rispettivi lejn din il-mira kif stipulat fl-Artikolu 3 ta' din id-Direttiva u t-trasferimenti statistiċi f'konformità mal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi Pjattaforma tal-Iżvilupp Rinnovabbli tal-Unjoni Ewropa ("ERDP"). Fuq din il-pjattaforma, l-Istati Membri jistgħu jissottomettu fuq bażi volontarja data ta' kull sena dwar il-kontributi tagħhom lejn il-mira vinkolanti tal-UE għall-2030 jew kwalunkwe punt ta' riferiment stabbilit għall-monitoraġġ tal-progress fir-Regolament [Governance], inkluż it-tnaqqis mistenni jew is-superament tiegħu, u indikazzjoni tal-prezz li huma jaċċettaw biex jittrasferixxu kwalunkwe produzzjoni żejda ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli minn jew għal Stat Membru ieħor. Il-prezz attwali ta' dawn it-trasferimenti ser ikunu stabbiliti skont il-każ abbażi tal-mekkaniżmu ta' korrispondenza tad-domanda u l-offerta tal-ERDP.

1ter. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-ERDP tkun tista' tqabbel id-domanda u l-offerta għal ammonti ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli li jkun ittieħed kont tiegħu fil-kejl tas-sehem ta' enerġija rinnovabbli tal-Istat Membru abbażi ta' prezzijiet jew kwalunkwe kriterju addizzjonali ieħor speċifikat mill-Istat Membru li fih tiġi trasferita l-enerġija.

Il-Kummissjoni hija mogħtija s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 32 għall-istabbiliment tal-ERDP u li tistabbilixxi l-kondizzjonijiet tal-finalizzazzjoni ta' tranżazzjonijiet kif imsemmi fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu.

2. L-arranġamenti msemmija fil-paragrafu 1 **u 1bis** jista' jkollhom durata ta' sena waħda jew aktar. **[ ] Tali arranġamenti bejn l-Istati Membri** għandhom jiġu nnotifikati lill-Kummissjoni **jew iffinalizzati fl-ERDP** mhux aktar tard minn 12-il xahar wara t-tmiem ta' kull sena li fiha jkollhom effett. It-tagħrif mibgħut lill-Kummissjoni għandu jinkludi l-kwantità u l-prezz tal-enerġija involuta. **Għal trasferimenti ffinalizzati fl-ERDP, il-partijiet involuti fi kwalunkwe trasferiment partikolari u kwalunkwe parametru ieħor ta' dawk it-tranżazzjonijiet għandhom jiġu żvelati biss meta l-Istati Membri involuti jitolbu li dan isir.**

3. It-trasferimenti għandhom isiru effettivi **wara li jkunu ġew issodisfati l-kondizzjonijiet ta' kklerjar fl-ERDP jew [ ]** wara li l-Istati Membri kollha involuti fit-trasferiment ikunu nnotifikaw it-trasferiment lill-Kummissjoni.

Artikolu 9

Proġetti konġunti bejn l-Istati Membri

1. Żewġ Stati Membri jew aktar jistgħu jikkooperaw għal kull tip ta' proġetti konġunti marbuta mal-produzzjoni tal-elettriku, it-tisħin jew it-tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli. Dik il-kooperazzjoni tista' tinvolvi operaturi privati.

2. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar il-proporzjon jew l-ammont ta' elettriku, tisħin jew tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli prodott minn kwalunkwe proġett konġunt fit-territorju tagħhom, li beda jaħdem wara 25 ta' Ġunju 2009, jew mill-kapaċità miżjuda ta' impjant li ġie renovat wara dik id-data, li għandu jkun ikkunsidrat bħala li jgħodd għas-sehem tal-enerġija rinnovabbli nazzjonali kumplessiv ta' Stat Membru ieħor għall-finijiet ta' din id-Direttiva.

3. In-notifika msemmija fil-paragrafu 2 għandha:

(a) tiddeskrivi l-impjant propost jew tidentifika l-impjant rinnovat;

(b) tispeċifika l-proporzjon jew l-ammont ta' elettriku jew tisħin jew tkessiħ prodott mill-impjant li għandu jitqies bħala li jgħodd għas-sehem tal-enerġija rinnovabbli nazzjonali kumplessiv ta' Stat Membru ieħor;

(c) tidentifika l-Istat Membru li qed jibbenefika min-notifika; u

(d) tispeċifika l-perijodu, f'sena kalendarja sħiħa, li matulha l-elettriku jew it-tisħin jew it-tkessiħ prodott mill-impjant minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli għandu jitqies bħala li jgħodd għas-sehem tal-enerġija rinnovabbli nazzjonali kumplessiv ta' Stat Membru ieħor.

4. It-terminu ta' proġett konġunt jista' jestendi lil hinn mill-2030.

5. Notifika li ssir skont dan l-Artikolu m'għandhiex tinbidel jew tiġi rtirata mingħajr il-qbil konġunt tal-Istat Membru li jagħmel in-notifika u l-Istat Membru identifikat taħt il-punt (c) tal-paragrafu 3.

Artikolu 10

Effetti tal-proġetti konġunti bejn l-Istati Membri

1. Fi żmien tliet xhur mit-tmiem ta' kull sena li taqa' fil-perijodu speċifikat fil-punt (d) tal-Artikolu 9 (3), l-Istat Membru li jkun għamel in-notifika skont l-Artikolu 9 għandu joħroġ ittra ta' notifika li tiddikjara:

(a) l-ammont totali ta' elettriku jew tisħin jew tkessiħ prodott matul is-sena minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli mill-impjant li kien is-suġġett tan-notifika skont l-Artikolu 9; u

(b) l-ammont ta' elettriku jew tisħin jew tkessiħ prodott matul is-sena minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli minn dak l-impjant li tgħodd għas-sehem tal-enerġija rinnovabbli nazzjonali kumplessiv ta' Stat Membru ieħor skont it-termini tan-notifika.

2. L-Istat Membru li jinnotifika għandu jibgħat l-ittra ta' notifika lill-Istat Membru li jibbenefika min-notifika u lill-Kummissjoni.

3. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, l-ammont ta' elettriku jew tisħin jew tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli nnotifikat skont il-punt (b) tal-paragrafu 1 għandu:

(a) jitnaqqas mill-ammont ta' elettriku jew tisħin jew tkessiħ minn sorsi rinnovabbli li jkun ikkunsidrat, fil-kejl tas-sehem tal-enerġija rinnovabbli tal-Istat Membru li joħroġ l-ittra ta' notifika skont il-paragrafu 1; u

(b) jitnaqqas mill-ammont ta' elettriku jew tisħin jew tkessiħ minn sorsi rinnovabbli li jkun ikkunsidrat fil-kejl tas-sehem tal-enerġija rinnovabbli tal-Istat Membru li joħroġ l-ittra ta' notifika skont il-paragrafu 2.

Artikolu 11

Proġetti konġunti bejn l-Istati Membri u pajjiżi terzi

1. Stat Membru wieħed jew aktar jistgħu jikkooperaw ma' pajjiż terz jew aktar dwar kull tip ta' proġetti konġunti rigward il-produzzjoni tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli. Din il-kooperazzjoni tista' tinvolvi operaturi privati.

2. L-elettriku prodott minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli f'pajjiż terz għandu jkun ikkunsidrat biss għall-finijiet ta' kejl tas-sehem tal-enerġija rinnovabbli tal-Istati Membri jekk jintlaħqu l-kondizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-elettriku jiġi kkunsmat fl-Unjoni. Dan ir-rekwiżit jiġi kkunsidrat li ġie ssodisfat fejn:

(i) ammont ekwivalenti ta' elettriku għall-elettriku kkunsidrat ġie nnominat b'mod deċiż għall-kapaċità ta' interkonnessjoni allokata mill-Operaturi tas-Sistema ta' Trasmissjoni fil-pajjiż tal-oriġini, il-pajjiż tad-destinazzjoni u, jekk rilevanti, kull pajjiż terz ta' tranżitu;

(ii) ammont ekwivalenti ta' elettriku għall-elettriku kkunsidrat ġie rreġistrat b'mod deċiż fl-iskeda ta' bilanċ mill-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni min-naħa tal-Unjoni ta' interkonnettur; u

(iii) il-kapaċità nominata u l-produzzjoni tal-elettriku mis-sorsi ta' enerġija rinnovabbli permezz tal-installazzjoni msemmija fil-paragrafu 2(b) għall-istess perijodu ta' żmien;

(b) l-elettriku jiġi prodott minn impjant li għadu kif inbena li sar operattiv wara 25 ta' Ġunju 2009 jew permezz taż-żieda fil-kapaċità ta' impjant li ġie rinnovat wara dik id-data, taħt proġett konġunt kif imsemmi fil-paragrafu 1; u

(c) l-ammont ta' elettriku prodott u esportat ma rċeviex appoġġ minn skema ta' appoġġ ta' pajjiż terz minbarra għajnuna għall-investiment li ngħatat lill-impjant.

3. L-Istati Membri jistgħu japplikaw lill-Kummissjoni, għall-finijiet tal-Artikolu 7, sabiex jittieħed kont tal-elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli u kkunsmati minn pajjiż terz, fil-kuntest tal-bini ta' interkonnettur b'tul ta' żmien twil ħafna bejn l-Istat Membru u pajjiż terz jekk jiġu sodisfatti l-kondizzjonijiet li ġejjin:

(a) il-kostruzzjoni tal-interkonnettur bdiet sal-31 ta' Diċembru 2026;

(b) m'għandux ikun possibbli li l-interkonnettur isir operattiv sal-31 ta' Diċembru 2030;

(c) għandu jkun possibbli li l-interkonnettur isir operattiv sal-31 ta' Diċembru 2032;

(d) wara li jibda jopera, l-interkonnettur ser jintuża għall-esportazzjoni lejn l-Unjoni,skont il-paragrafu 2, tal-elettriku ġġenerat minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli;

(e) l-applikazzjoni tirrigwarda proġett konġunt li jissodisfa l-kriterji fil-punti (b) u (c) tal-paragrafu 2 u li ser juża l-interkonnettur wara li jibda jaħdem, u għal kwantità ta' elettriku li ma tkunx aktar mill-kwantità li ser tiġi esportata fl-Unjoni wara li l-interkonnettur jibda jaħdem.

4. Il-proporzjon jew l-ammont ta' elettriku prodott minn kwalunkwe impjant fit-territorju ta' pajjiż terz, li għandu jiġi meqjus bħala li jgħodd għas-sehem tal-enerġija rinnovabbli nazzjonali kumplessiv ta' Stat Membru wieħed jew aktar għall-għanijiet ta' din id-Direttiva, għandu jiġi notifikat lill-Kummissjoni. Meta aktar minn Stat Membru wieħed huwa kkonċernat, id-distribuzzjoni bejn l-Istati Membri ta' dan il-proporzjon jew l-ammont għandha tkun notifikata lill-Kummissjoni. Dak il-proporzjon jew l-ammont m'għandux jaqbeż il-proporzjon jew l-ammont verament esportat lejn u kkonsumat fl-Unjoni, li jikkorrispondi għall-ammont imsemmi fil-paragrafu 2(a)(i) u (iii) ta' dan l-Artikolu u li jissodisfa l-kondizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu (2)(a) tiegħu. In-notifika għandha ssir minn kull Stat Membru lil dawk li l-proporzjon jew l-ammont ta' elettriku għandu jgħodd għall-objettiv globali nazzjonali tiegħu.

5. In-notifika msemmija fil-paragrafu 4 għandha:

(a) tiddeskrivi l-impjant propost jew tidentifika l-impjant rinnovat;

(b) tispeċifika l-proporzjon jew l-ammont ta' elettriku prodott mill-impjant li għandu jitqies bħala li jgħodd għas-sehem nazzjonali tal-enerġija rinnovabbli ta' Stat Membru kif ukoll, soġġett għar-rekwiżiti ta' kunfidenzjalità, l-arranġamenti finanzjarji ekwivalenti;

(c) tispeċifika l-perijodu, fi snin kalendarji sħaħ, li matulu l-elettriku għandu jitqies bħala li jgħodd għas-sehem ġenerali nazzjonali tal-enerġija rinnovabbli tal-Istat Membru; u

(d) tinkludi dikjarazzjoni bil-miktub dwar l-għarfien tal-punti (b) u (c) minn pajjiż terz li fit-territorju tiegħu għandu jibda' jaħdem l-impjant u l-proporzjoni jew ammont ta' elettriku prodott mill-impjant li ser ikun għall-użu domestiku minn dak il-pajjiż terz.

6. It-terminu ta' proġett konġunt jista' jestendi lil hinn mill-2030.

7. Notifika li ssir taħt dan l-Artikolu ma tistax tinbidel jew tiġi rtirata mingħajr il-qbil konġunt tal-Istat Membru li jagħmel in-notifika u l-Istat terz li rrikonoxxa l-proġett konġunt skont il-punt (d) tal-paragrafu 5.

8. Istati Membri u l- Unjoni għandhom jinkoraġġixxu lill-korpi rilevanti tat-Trattat Komunitarju dwar l-Enerġija biex, skont it-Trattat Komunitarju dwar l-Enerġija, jieħdu miżuri meħtieġa sabiex il-partijiet kontraenti fit-trattat ikunu jistgħu japplikaw id-dispożizzjonijiet dwar il-kooperazzjoni stabbiliti f'din fid-Direttiva bejn l-Istati Membri.

Artikolu 12

Effetti tal-proġetti konġunti bejn l-Istati Membri u pajjiżi terzi

1. Fi żmien 12-il xahar mit-tmiem ta' kull sena li taqa' fil-perijodu speċifikat taħt l-Artikolu 11 (5)(c), l-Istat Membru li jkun għamel in-notifika skont l-Artikolu 11 għandu joħroġ ittra ta' notifika li tiddikjara:

(a) l-ammont totali ta' elettriku prodott matul dik is-sena minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli mill-impjant li kien is-suġġett tan-notifika skont l-Artikolu 11;

(b) l-ammont ta' elettriku prodott matul is-sena minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli minn dak l-impjant li jgħodd għas-sehem ġenerali nazzjonali tal-enerġija rinnovabbli skont it-termini tan-notifika skont l-Artikolu 11; u

(c) prova ta' konformità mal-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 11 (2).

2. L-Istat Membru għandu jibgħat l-ittra ta' notifika lill-pajjiż terz li jkun irrikonoxxa l-proġett skont l-Artikolu 11 (5)(d) u lill-Kummissjoni.

3. Għall-finijiet tal-kalkolu tal-ishma nazzjonali globali tal-enerġija rinnovabbli skont din id-Direttiva, tal-ammont ta' elettriku prodott minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli nnotifikat skont il-punt (b) tal-paragrafu 1 għandu jiġi miżjud mal-ammont tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli li jitqies, fil-kejl tal-ishma tal-enerġija rinnovabbli tal-Istat Membru li joħroġ l-ittra ta' notifika.

Artikolu 13

Skemi konġunti ta' appoġġ

1. Mingħajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri taħt l-Artikolu 5, żewġ Stati Membri jew aktar jistgħu jiddeċiedu, fuq bażi volontarja, biex jgħaqqdu jew jikkoordinaw parzjalment l-iskemi ta' appoġġ nazzjonali tagħhom. F'tali każijiet, ċertu ammont ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli prodott fit-territorju ta' Stat Membru parteċipanti wieħed jista' jgħodd għas-sehem globali nazzjonali tal-enerġija rinnovabbli ta' Stat Membru parteċipanti ieħor jekk l-Istati Membri kkonċernati:

(a) jagħmlu trasferiment statistiku tal-ammonti speċifikati tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli minn Stat Membru għal Stat Membru ieħor skont l-Artikolu 8; jew

(b) jistabbilixxu regola tad-distribuzzjoni miftehma mill-Istati Membri parteċipanti li talloka ammonti ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli bejn l-Istati Membri li jipparteċipaw. Tali regola għandha tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni mhux aktar tard minn tliet xhur wara t-tmiem tal-ewwel sena li fiha tidħol fis-seħħ.

2. Fi żmien 3 xhur mit-tmiem ta' kull sena kull Stat Membru li jkun għamel notifika taħt l-paragrafu 1(b) għandu joħroġ ittra ta' notifika li tiddikjara l-ammont totali ta' elettriku jew tisħin jew tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli prodotta matul is-sena li għandha tkun is-suġġett tar-regola ta' distribuzzjoni.

3. Għall-finijiet tal-kalkolu tal-ishmaï nazzjonali globali tal-enerġija rinnovabbli skont din id-Direttiva, l-ammont ta' elettriku jew tisħin jew tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli nnotifikat skont il-paragrafu 2 għandu jiġi allokat mill-ġdid bejn l-Istati Membri konċernati skont ir-regola ta' distribuzzjoni nnotifikata.

Artikolu 14

Żidiet fil-kapaċità

Għall-fini tal-Artikolu 9 (2) u l-Artikolu 11 (2)(b), unitajiet ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli attribwibbli għal żieda fil-kapaċità ta' impjant għandhom ikunu ttrattati daqs li kieku kienu prodotti minn impjant separat li sar operattiv fil-mument li fih seħħet iż-żieda fil-kapaċità.

Artikolu 15

Proċeduri amministrattivi, regolamenti u kodiċijiet

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kull regola nazzjonali li tikkonċerna l-proċeduri ta' awtorizzazzjoni, ċertifikazzjoni u liċenzjar li huma applikati għal impjanti u trasmissjoni assoċjata u infrastrutturi tan-netwerk tad-distribuzzjoni għall-produzzjoni tal-elettriku, it-tisħin u t-tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli, u għall-proċess ta' trasformazzjoni tal-bijomassa f'bijokarburanti jew prodotti tal-enerġija oħra, jkunu proporzjonati u meħtieġa.

L-Istati Membri għandhom, b'mod partikolari, jieħdu l-passi adatti biex jiżguraw li:

(a) il-proċeduri amministrattivi huma simplifikati u mgħaġġla fil-livell amministrattiv xieraq;

(b) ir-regoli li jirregolaw l-awtorizzazzjoni, iċ-ċertifikazzjoni u l-liċenzjar ikunu oġġettivi, trasparenti, proporzjonali, ma jiddiskriminawx bejn l-applikanti u jikkunsidraw bis-sħiħ il-partikolaritajiet ta' teknoloġiji individwali ta' enerġija rinnovabbli;

(c) it-tariffi amministrattivi mħallsa minn konsumaturi, pjanifikaturi, periti, bennejja u installaturi u fornituri ta' tagħmir u sistemi huma trasparenti u relatati mal-ispiża; u

(d) jiġu stabbiliti proċeduri ta' awtorizzazzjoni simplifikati u inqas impenjattivi, anke permezz ta' notifikazzjoni sempliċi jekk tiġi permessa mill-qafas regolatorju applikabbli, għal strumenti deċentralizzati għall-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli.

2. L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu b'mod ċar kull speċifikazzjoni teknika li għandha tiġi sodisfatta minn tagħmir u sistemi ta' enerġija rinnovabbli biex jibbenefikaw minn skemi ta' sostenn. Fejn jeżistu standards Ewropej, inklużi ekotikketti, tikketti tal-enerġija u sistemi oħra ta' referenza teknika stabbiliti minn korpi ta' standardizzazzjoni Ewropej, dawn l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi għandhom ikunu espressi skont dawk l-istandards. Dawn l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi m'għandhomx jippreskrivu fejn it-tagħmir u s-sistemi għandhom jiġu ċċertifikati u m'għandhomx jimpedixxu l-funzjonament tas-suq intern.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-investituri għandhom biżżejjed prevedibbiltà tal-appoġġ ippjanat għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli. Għal dan il-għan, l-Istati Membri għandhom jiddefinixxu u jippubblikaw skeda **[ ] li tipprevedi [ ] l-**allokkazzjoni mistennija tal-appoġġ, li tkopri tal-anqas it-tliet snin li jkun imiss u li tinkludi għal kull skema t-tqassim taż-żmien indikattiv, **u [ ]**l-kapaċità, il-baġit **mistenni [ ]** kif ukoll il-**[ ] prinċipji għall-**konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati dwar it-tfassil tal-appoġġ.

Għal appoġġ ibbażat fuq is-suq u skemi tat-taxxa fejn ebda kapaċità jew baġit ma huwa allokat, l-Istati Membri għandhom jirrappurtaw dwar il-parametri ewlenin għall-appoġġ.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali jinkludu dispożizzjonijiet għall-integrazzjoni u l-iskjerament tal-enerġija rinnovabbli u l-użu ta' sħana u kesħa mormija li ma jistgħux jiġu evitati fl-ippjanar, id-diżinjar, il-bini u r-renovazzjoni ta' infrastrutturi urbani, żoni industrijali jew residenzjali u fl-infrastruttura tal-enerġija, inklużi n-netwerks tal-elettriku, tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali, tal-gass naturali u tal-karburanti alternattivi.

5. L-Istati Membri għandhom jintroduċu fir-regolamenti u l-kodiċi tal-bini miżuri xierqa sabiex tiżdied id-distribuzzjoni ta' kull tip ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fis-settur tal-bini.

Fl-istabbiliment ta' dawn il-miżuri, jew fl-skemi tal-appoġġ tagħhom, l-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw miżuri nazzjonali relatati ma żidiet sostanzjali fl-effiċjenza tal-enerġija u relatati mal-koġenerazzjoni u ma' bini b'enerġija passiva, b'ammont ta' enerġija baxxa jew dawk b'ammont ta' enerġija żero.

l-Istati Membri, fir-regolamenti u l-kodiċijiet tal-bini tagħhom jew b'mezzi oħra b'effett ekwivalenti, għandhom jirrikjedu l-użu ta' livelli minimi ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-bini ġdid u fil-bini eżistenti li huwa soġġett għal rinnovazzjoni estensiv **sa fejn dan ikun teknikament, funzjonalment u ekonomikament fattibbli u ma jaffettwax b'mod negattiv l-arja ta' ġewwa [ ].** L-Istati Membri għandhom jippermettu li dawk il-livelli minimi jiġu ssodisfatti fost l-oħrajn **permezz ta' tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti [ ]** bl-użu ta' proporzjon sinifikanti ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli.

Ir-rekwiżiti tal-ewwel subparagrafu għandhom japplikaw għall-forzi armati, biss sa fejn l-applikazzjoni tagħha ma tikkawżax konflitt man-natura u l-għan prinċipali tal-attivitajiet tal-forzi armati u bl-eċċezzjoni ta' materjal użat b'mod esklussiv għal finijiet militari.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-bini pubbliku ġdid, u l-bini pubbliku eżistenti li huwa soġġett għal rinnovazzjoni estensiva, fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokal jiżvolġu rwol eżemplari fil-kuntest ta' din id-Direttiva mill-1 ta' Jannar 2012 'il quddiem. L-Istati Membri jistgħu, inter alia, jagħtu permess li dan l-obbligu jiġi ssodisfatt billi jipprovdu li l-bjut ta' bini pubbliku jew bini kemm tal-pubbliku kif ukoll privat jiġu użati minn partijiet terzi għall-impjanti li jipproduċu enerġija minn sorsi rinnovabbli.

7. Fir-rigward tar-regolamenti u l-kodiċijiet tal-bini tagħhom, l-Istati Membri għandhom iħeġġu l-użu ta' sistemi u tagħmir għat-tisħin u t-tkessiħ b'enerġija rinnovabbli li jiksbu tnaqqis sinifikanti ta' konsum ta' enerġija. L-Istati Membri għandhom jużaw tikketti tal-enerġija jew ekotikketti jew ċertifikati jew standards oħra xierqa żviluppati fil-livell nazzjonali jew tal-Unjoni fejn dawn jeżistu, bħala l-bażi biex jinkoraġġixxu dawn is-sistemi u tagħmir.

8. L-Istati Membri għandhom iwettqu valutazzojni tal-potenzjal tagħhom ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli u tal-użu tas-sħana u l-kesħa mormija għat-tisħin u t-tkessiħ. Dik il-valutazzjoni għandha tiġi inkluża fit-tieni valutazzjoni komprensiva meħtieġa skont l-Artikolu 14(1) tad-Direttiva 2012/27/UE għall-ewwel darba sal-31 ta' Diċembru 2020 u fl-aġġornamenti tal-valutazzjonijiet komprensivi wara dan.

9. L-Istati Membri għandhom ineħħu l-ostakli amministrattivi għall-ftehimiet ta' xiri korporattiv fuq medda twila ta' żmien għall-finanzjament tas-sorsi rinnovabbli u jiffaċilitaw l-adozzjoni tagħhom.

Artikolu 16

L-organizzazzjoni u t-tul ta' żmien tal-proċess tal-għoti tal-permess

1. Sal-1 ta' Jannar 2021 l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu jew jaħtru punt ta' kuntatt wieħed jew aktar [ ] [ ] li, fuq talba tal-applikant, għandhom jipprovdu gwida matul [ ] l-applikazzjoni tal-permess amministrattiv kollu kemm hu u l-proċess tal-għotja[ ]. **[ ] Applikant għandu jkollu jikkuntattja biss punt ta' kuntatt wieħed għall-proċess amministrattiv kollu kemm hu. Il-proċess għall-għoti ta' permess għandu jkopri l-permessi amministrattivi rilevanti** biex jinbnew u **jitħaddmu impjanti u assi meħtieġa għall-konnessjoni <u>tagħhom [ ]</u> mal-grilja [ ]** għall-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli tal-enerġija **kif ukoll għall-applikazzjonijiet ta' repowering. Il-proċess għall-għoti ta' permessi għandu jinkludi l-proċeduri kollha mill-konferma tar-riċevuta tal-applikazzjoni għat-trażmissjoni tal-eżitu tal-proċedura kif imsemmi fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.**

2. Il-**[ ]** punt ta' kuntatt għandu jagħti gwida lill-applikant matul il-proċess ta' applikazzjoni b'mod trasparenti, jipprovdi lill-applikant l-informazzjoni meħtieġa kollha **[ ]** u jinvolvi, fejn adatt, awtoritajiet **amministrattivi** oħra **[ ]**.

3. Il-**[ ]**punt ta' kuntatt **[ ]** għandu **jagħmel disponibbli [ ]** manwal ta' proċeduri għal żviluppaturi ta' proġetti **tal-produzzjoni tal-enerġija** rinnovabbli, **filwaqt li jindirizza wkoll [ ]** proġetti fuq skala żgħira u proġetti tal-awtokonsumaturi tas-sorsi rinnovabbli.

4. Il-proċess għall-għoti ta' permess imsemmi fil-paragrafu 1 ma għandux jaqbeż perjodu ta' tliet snin[ ]. **Madankollu, il-perjodu ta' tliet snin jista' jiġi estiż jekk l-applikant ma jkunx ipprovda l-informazzjoni meħtieġa kollha biex tippermetti lill-awtorità rilevanti tivvaluta l-applikazzjoni jew meta t-teħid ta' deċiżjonijiet diliġenti jirrikjedi aktar żmien. Il-perjodu [ ] jista' jiġi estiż bil-ftehim reċiproku tal-awtorità ta' approvazzjoni rilevanti u l-applikant. Dan il-perjodu huwa mingħajr preġudizzju għal appelli ġudizzjarji, rimedji u proċedimenti oħra quddiem qorti jew tribunal u jista' jiġi estiż sa mhux aktar tard mit-tul ta' żmien ta' tali proċeduri.**

5. **Mingħajr preġudizzju għall-obbligi ambjentali applikabbli, kif ukoll l-obbligi dwar l-ippjanar u s-sikurezza tal-bini,** l-Istati Membri għandhom jiffaċilitaw ir-repowering ta' impjanti eżistenti tal-enerġija rinnovabbli billi, fost l-oħrajn, jiżguraw proċess għall-għoti ta' permessi simplifikat u bla dewmien**, bi skedi ta' żmien ta' tliet snin.[ ] L-iskeda ta' żmien tista' tiġi estiża bil-ftehim reċiproku tal-awtorità ta' kunsens rilevanti u l-applikant, jew meta t-teħid ta' deċiżjonijiet diliġenti jirrikjedi aktar żmien. [ ] Il-perjodu ta' żmien jista' jiġi estiż bil-ftehim reċiproku tal-awtorità ta' approvazzjoni rilevanti u l-applikant.**

Artikolu 17

Proċeduri sempliċi ta' notifika għall-konnessjoni mal-grilja

1. **[ ] L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu proċedura sempliċi ta' notifika fejn** installazzjonijiet **jew unitajiet tal-produzzjoni aggregata ta' awtokonsumaturi tas-sorsi rinnovabbli u proġetti ta' dimostrazzjoni** b'kapaċità elettri**ka daqs jew** inqas minn **[ ] 10.8** kW **għal konnessjoni ta' tliet fażijiet (3.6 kW kull fażi)** għandhom jiġu **[ ]** konness**i** mal-grilja wara **notifika** lill-operatur tas-sistema ta' distribuzzjoni**, sakemm ma jiġux issodisfati r-rekwiżiti ta' sikurezza jew tekniċi tal-grilja.**

L-operatur tas-sistema ta' distribuzzjoni jista' jiddeċiedi li jirrifjuta jew jipproponi punt ta' konnessjoni mal-grilja alternattiv għal raġunijiet ta' tħassib dwar is-sikurezza jew l-inkompatibbiltà teknika tal-komponenti tas-sistema fi żmien xahar wara n-notifika. Fil-każ ta' deċiżjoni pożittiva mill-operatur tas-sistema ta' distribuzzjoni, jew fin-nuqqas ta' deċiżjoni mill-operatur tas-sistema ta' distribuzzjoni fi żmien xahar wara n-notifika, l-installazzjoni jew l-unità ta' produzzjoni aggregata tista' tiġi konnessa, sakemm it-tariffi jew l-imposti tal-konnessjoni, jekk ikun il-każ, ma jkunux tħallsu.

L-Istati Membri jistgħu jippermettu proċeduri sempliċi ta' notifika għal installazzjonijiet jew unitajiet ta' produzzjoni aggregata b'kapaċità elettrika ikbar minn dik stabbilita fil-paragrafu 1, dment li jinżammu l-istabbiltà, l-affidabilità u s-sikurezza tal-grilja.

[ ]

Artikolu 18

Informazzjoni u taħriġ

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li informazzjoni dwar miżuri ta' sostenn issir disponibbli għall-atturi rilevanti kollha, fosthom għall-konsumaturi, il-bennejja, l-installaturi, il-periti u l-fornituri ta' tagħmir u sistemi tat-tisħin, tat-tkessiħ u tal-elettriku u għall-vetturi kompatibbli mal-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li informazzjoni dwar il-benefiċċji netti, l-ispiża u l-effiċjenza tal-enerġija ta' tagħmir u sistemi għall-użu ta' tisħin, tkessiħ u elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli ssir disponibbli jew mill-fornitur tat-tagħmir jew tas-sistema jew mill-awtoritajiet kompetenti nazzjonali.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li skemi ta' ċertifikazzjoni jew skemi ta' kwalifikazzjoni ekwivalenti jkunu disponibbli għall-installaturi ta' bojlers u stufi, sistemi fotovoltajċi solari u sistemi termali solari, sistemi ġeotermali tal-wiċċ u pompi tas-sħana. Dawk l-iskemi jistgħu jikkunsidraw lis-skemi u l-istrutturi eżistenti kif xieraq, u għandhom ikunu bbażati fuq il-kriterji stabbiliti fl-Anness IV. Kull Stat Membru għandu jirrikonoxxi ċ-ċertifikazzjoni maħruġa minn Stati Membri oħra skont dawk il-kriterji.

4. L-Istati Membri għandhom jagħmlu disponibbli għall-pubbliku informazzjoni dwar skemi ta' ċertifikazzjoni jew iskemi ta' kwalifikazzjoni ekwivalenti kif imsemmi fil-paragrafu 3. L-Istati Membri jistgħu wkoll jagħmlu disponibbli l-lista tal-installaturi li huma kwalifikati jew ċertifikati skont id-dispożizzjonijiet msemmija fil-paragrafu 3.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ssir disponibbli gwida lill-parteċipanti kollha rilevanti, b'mod partikolari għall-pjanifikaturi u l-periti sabiex dawn ikunu tassew kapaċi jikkunsidraw sew l-aħjar tlaqqigħ ta' sorsi rinnovabbli tal-enerġija, u teknoloġiji b'effiċjenza għolja u ta' tisħin u tkessiħ distrettwali matul l-ippjanar, l-iddiżinjar, il-bini u r-rinnovazzjoni ta' żoni industrijali, kummerċjali jew residenzjali.

6. L-Istati Membri, bil-parteċipazzjoni tal-awtoritajiet lokali u reġjonali, għandhom jiżviluppaw tagħrif xieraq, sensibilizzazzjoni, programmi ta' gwida jew ta' taħriġ sabiex iċ-ċittadini jiġu infurmati dwar il-benefiċċji u l-prattiċitajiet tal-iżviluppar u tal-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli.

Artikolu 19

Garanziji tal-oriġini tal-elettriku, it-tisħin u t-tkessiħ prodotti minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli

1. Għall-finijiet li jiġi ppruvat lill-klijenti finali s-sehem jew il-kwantità ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli f'taħlita tal-enerġija tal-fornitur tal-enerġija u fl-enerġija fornuta lill-konsumaturi skont kuntratti kkummerċjalizzati b'referenza għall-konsum tal-enerġija minn sorsi rinnovabbali, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-oriġini **[ ] tal-elettriku u l-gass** prodotti minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli tista' tkun garantita bħala tali fit-tifsira ta' din id-Direttiva, skont kriterji oġġettivi, trasparenti u mhux diskriminatorji.

2. Għal dak il-għan, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li garanzija tal-oriġini tinħareġ bi tweġiba għal talba minn produttur **[ ] tal-elettriku u l-gass** minn sorsi rinnovabbli**, sakemm għall-finijiet ta' kontabilità għall-valur tas-suq tal-garanzija tal-oriġini l-Istati Membri jiddeċiedu li ma joħorġux waħda lil produttur li jirċievi appoġġ finanzjarju minn skema ta' appoġġ**. L-Istati Membri jistgħu jirranġaw biex garanziji tal-oriġini jinħarġu għal **tisħin u tkessiħ minn sorsi rinnovabbli kif ukoll għal elettriku, gass jew tisħin u tkessiħ minn** sorsi ta' enerġija mhux rinnovabbli. Il-ħruġ ta' garanzija tal-oriġini jista' jiġi soġġett għal limitu minimu ta' kapaċità. Garanzija tal-oriġini għandha tkun tad-daqs standard ta' 1 MWh. M'għandhiex tinħareġ aktar minn garanzija ta' oriġini waħda għal kull unità ta' enerġija prodotta.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istess unità ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli titqies darba biss.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li **[ ] meta [ ] [ ]** produttur jirċievi appoġġ finanzjarju minn skema ta' appoġġ għall-**[ ]**produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli**, il-valur tas-suq tal-garanzija tal-oriġini għall-istess produzzjoni jittieħed kont tiegħu b'mod adatt fl-iskema ta' appoġġ rilevanti**. **Biex jittieħed kont tal-valur tas-suq tal-garanzija tal-oriġini l-Istati Membri jistgħu, fost l-oħrajn, jiddeċiedu li joħorġu garanzija tal-oriġini lill-produttur u jikkanċellawha b'mod immedjat jew li** joħorġu tali garanziji tal-oriġini u jittrasferixxuhom lis-suq billi jirkantahom. L-introjtu mdaħħal permezz tal-irkantar għandu jintuża biex ipatti għall-ispejjeż tal-appoġġ għar-rinnovabbli.

Il-garanzija tal-oriġini m'għandhiex funzjoni f'dak li jirrigwarda l-konformità ta' Stat Membru mal-Artikolu 3. It-trasferimenti ta' garanziji tal-oriġini, b'mod separat jew flimkien mat-trasferiment fiżiku tal-enerġija, m'għandux ikollu effett fuq id-deċiżjoni tal-Istati Membri li jużaw trasferimenti statistiċi, proċeduri konġunti jew skemi konġunti ta' appoġġ għall-konformità mal-miri jew fuq il-kalkolu tal-konsum finali gross ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli kkalkulat skont l-Artikolu 7.

3. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, il-garanziji tal-oriġini għandhom ikunu validi **għal [ ] tnax-il xahar wara l-produzzjoni tal-unità ta' enerġija rilevanti**. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-garanziji tal-oriġini kollha **[ ]** li ma jkunux ġew ikkanċellati għandhom jiskadu. Il-garanziji tal-oriġini skaduti għandhom jiġu inklużi mill-Istati Membri fil-kalkolu tat-taħlita tal-enerġija residwa.

4. Għall-finijiet tal-iżvelar imsemmi fil-paragrafi 8 u 13, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-garanziji tal-oriġini jiġu kkanċellati mill-kumpaniji tal-enerġija **fil-perjodu ta' validità [ ]**.

5. L-Istati Membri jew il-korpi kompetenti maħtura għandhom jissorveljaw il-ħruġ, it-trasferiment u l-ikkanċellar ta' garanziji tal-oriġini. Il-korpi kompetenti maħtura għandu jkollhom responsabbiltajiet ġeografiċi distinti minn xulxin u jkunu indipendenti minn attivitajiet ta' produzzjoni, kummerċ u provvista.

6. L-Istati Membri jew il-korpi kompetenti maħtura għandhom idaħħlu fis-seħħ mekkaniżmi adatti biex jiżguraw li l-garanziji tal-oriġini għandhom jinħarġu, jiġu ttrasferiti u jiġu kanċellati elettronikament u jkunu preċiżi, affidabbli u reżistenti għall-frodi. **[ ]**

7. Garanzija tal-oriġini għandha tispeċifika, għall-inqas:

(a) is-sors ta' enerġija li minnu ġiet prodotta l-enerġija u d-dati ta' bidu u ta' tmiem tal-produzzjoni;

(b) jekk din hijiex relatata ma':

(i) l-elettriku; jew

(ii) il-gass, jew

(iii) it-tisħin jew it-tkessiħ;

(c) l-identità, il-post, it-tip u l-kapaċità tal-impjant fejn ġiet prodotta l-enerġija;

(d) jekk l-impjant ibbenefika minn appoġġ għall-investiment u jekk l-unità tal-enerġija bbenefikat b'xi mod minn skema ta' appoġġ nazzjonali, u t-tip ta' skema ta' appoġġ;

(e) id-data li fiha l-impjant sar operattiv; u

(f) id-data u l-pajjiż ta' ħruġ u numru ta' identifikazzjoni uniku.

Informazzjoni simplifikata tista' tkun speċifika għall-garanziji tal-oriġini minn stallazzjonijiet**ta' inqas minn 50 kW**.

8. Fejn fornitur tal-elettriku huwa meħtieġ jagħti prova tas-sehem jew il-kwantità ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fit-taħlita ta' enerġija għall-iskopijiet tal-Artikolu 3 tad-Direttiva 2009/72/KE, **[ ] jista'** jagħmel dan billi juża l-garanziji tal-oriġini. **Fejn l-Istati Membri għamlu arranġament biex ikollhom garanziji tal-oriġini għal tipi oħra tal-enerġija, il-fornituri għandhom dejjem jużaw għall-iżvelar l-istess tip ta' garanziji tal-oriġini bħall-enerġija fornuta.** Bl-istess mod, il-garanziji tal-oriġini maħluqa skont l-Artikolu 14(10) tad-Direttiva 2012/27/KE **[ ] jistgħu** jintużaw biex jissostanzjaw kwalunkwe rekwiżit li jipprova l-kwantità tal-elettriku prodott minn koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja. **Għall-finijiet tal-paragrafu 2, fejn l-elettriku jiġi ġġenerat mill-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja bl-użu ta' sorsi rinnovabbli, tista' tinħareġ garanzija tal-oriġini waħda biss li tispeċifika ż-żewġ karatteristiċi. [ ]**

9. L-Istati Membri għandhom jirrikonoxxu l-garanziji tal-oriġini maħruġa minn Stati Membri oħrajn skont din id-Direttiva esklużivament bħala prova tal-elementi msemmijin fil-paragrafu 1 u l-paragrafu 7 (a) to (f). Stat Membru jista' jiċħad ir-rikonoxximent ta' garanzija tal-oriġini biss fil-każ li jkollu dubji bbażati fuq raġunijiet sodi dwar il-preċiżjoni, l-affidabbiltà jew l-awtentiċità tagħha. L-Istat Membru għandu jinnotifika lill-Kummissjoni dwar tali ċaħda u l-ġustifikazzjoni tagħha.

10. Jekk il-Kummissjoni jirriżultalha li ċaħda għar-rikonoxximent ta' garanzija tal-oriġini ma jkollhiex bażi, il-Kummissjoni tista' tadotta deċiżjoni li teħtieġ li l-Istat Membru kkonċernat jirrikonoxxiha.

11. L-Istati Membri ma għandhom jirrikonoxxu garanziji tal-oriġini maħruġa minn pajjiżi terzi ħlief meta l-Kummissjoni tkun iffirmat ftehim ma' dak il-pajjiż terz dwar ir-rikonoxximent reċiproku tal-garanziji tal-oriġini maħruġa mill-Unjoni u sistemi kompatibbli ta' garanziji tal-oriġini stabbiliti f'dak il-pajjiż, **u biss** meta jkun hemm importazzjoni jew esportazzjoni diretta tal-enerġija. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti **[ ] ta' implimentazzjoni** f'konformità mal-Artikolu 3**1** biex tinforza dawn il-ftehimiet.

12. Stat Membru jista' jintroduċi, f'konformità mal-liġi tal-Unjoni, kriterji oġġettivi, trasparenti u mhux diskriminatorji għall-użu ta' garanziji tal-oriġini f'konformità mal-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 3(9) tad-Direttiva 2009/72/KE.

[ ]

Artikolu 20

Aċċess għall-grilji u t-tħaddim tagħhom

1. Fejn ikun rilevanti, l-Istati Membri għandhom jevalwaw il-ħtieġa tal-estensjoni tal-infrastruttura tan-netwerk tal-gass eżistenti sabiex jiffaċilitaw l-integrazzjoni tal-gass minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli.

2. Fejn ikun rilevanti, l-Istati Membri għandhom jeħtieġu li l-operaturi ta' sistemi ta' trasmissjoni u l-operaturi ta' sistemi ta' distribuzzjoni fit-territorju tagħhom jippubblikaw regoli tekniċi skont l-Artikolu 6 tad-Direttiva 2003/55/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[27], b'mod partikolari rigward ir-regoli tal-konnessjoni man-netwerk li jinkludu rekwiżiti dwar il-kwalità tal-gass, l-odorazzjoni tal-gass u l-pressjoni tal-gass. L-Istati Membri għandhom jeħtieġu wkoll mill-operaturi ta' sistemi ta' trasmissjoni u ta' sistemi ta' distribuzzjoni li jippubblikaw it-tariffi ta' konnessjoni biex ikunu konnessi sorsi rinnovabbli ta' gass ibbażati fuq kriterji trasparenti u mhux diskriminatorji.

3. Soġġett għal evalwazzjoni tagħhom inkluża fil-pjanijiet integrati nazzjonali dwar l-enerġija u l-klima skont l-Anness I tar-Regolament [Governanza], dwar in-neċessità li tinbena infrastruttura ġdida għat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali prodotti minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli bil-għan li tinkiseb il-mira tal-Unjoni msemmija fl-Artikolu 3(1) ta' din id-Direttiva l-Istati Membri għandhom, fejn ikun rilevanti, jieħdu passi bil-għan li tkun żviluppata infrastruttura distrettwali għat-tisħin sabiex takkomoda l-iżvilupp tal-produzzjoni tat-tisħin u t-tkessiħ minn faċilitajiet kbar tal-bijomassa, faċilitajiet tal-enerġija solari u **[ ] mill-ambjent u sħana u kesħa mitlufa**.

[27] Id-Direttiva 2003/55/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2003 rigward regoli komuni għas-suq intern fil-gass naturali u li tħassar id-Direttiva 98/30/KE (ĠU L 176, 15.7.2003, p. 57).

Artikolu 21

Awtokonsumaturi tas-sorsi rinnovabbli

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtokonsumaturi tal-enerġija rinnovabbli **[ ]:**

(a) ikunu intitolati**: [ ] jiġġeneraw l-enerġija rinnovabbli, inkluż għall-konsum tagħhom stess [ ]; jaħżnu** u jbigħu, inkluż permezz ta' ftehimiet tax-xiri tal-elettriku**, aggregaturi u fornituri tal-elettriku**, il-produzzjoni żejda tagħhom ta' elettriku rinnovabbli mingħajr ma jkunu soġġetti għal proċeduri u tariffi **[ ] tan-netwerk** sproporzjonati **li ma jkunux jirriflettu l-kostijiet, li jiżgura li jikkontribwixxu b'mod adegwat u bilanċjat għall-kondiviżjoni tal-kostijiet ġenerali tas-sistema [ ]**[28];

(b) iżommu d-drittijiet **u l-obbligi** tagħhom bħala konsumaturi;

(c) ma jitqisux bħala fornituri tal-**[ ]elettriku** skont **id-Direttiva [Direttiva MDI] [ ]** b'rabta mal-**[ ]**elettriku rinnovabbli li **jkunu pproduċew u kkonsmaw huma stess [ ]**; u

(d) **ikunu [ ] jistgħu jiġu** remunera**ti [ ] b'mod adatt** għall-elettriku rinnovabbli awtoġenerat li jagħtu lill-grilja**, [ ] li jirrifletti** l-valur tas-suq tal-elettriku mogħti **u l-iskemi ta' appoġġ rilevanti, jekk hemm minnhom fis-seħħ; u**

(e) huma soġġetti għal trattament mhux diskriminatorju fir-rigward tal-attivitajiet, id-drittijiet u l-obbligi tagħhom bħala klijenti finali, ġeneraturi, fornituri, jew bħala parteċipanti f'suq ieħor kif rilevanti.

[ ]

---

[28] **Nota: ara t-test miżjud fil-premessa 53 dwar il-proporzjonalità tal-imposti u l-proposta għal Regolament dwar l-Elettriku Art. 16 dwar it-tariffi tan-netwerk (ebda bidla).**

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li awtokonsumaturi ta' sorsi rinnovabbli li jgħixu fl-istess blokka b'għadd ta' appartamenti, jew li jinsabu fl-istess sit jew li kkondividew servizzi, post jew sistema ta' distribuzzjoni magħluqa, ikunu **, mingħajr preġudizzju għall-ispejjeż applikabbli tal-grilja u għal tariffi, imposti u taxxi applikabbli oħra [ ],** jistgħu **jirranġaw il-kondiviżjoni tal-enerġija rinnovabbli li tkun prodotta fis-sit jew siti tagħhom bejniethom**. **[ ] L-Istati Membri jista' jkollhom dispożizzjonijiet differenti li jirregolaw awtokonsumaturi ta' sorsi rinnovabbli individwali u li jaġixxu b'mod konġunt fil-leġislazzjoni nazzjonali tagħhom.**

3. L-installazzjoni rinnovabbli tal-awtokonsumatur tista' tiġi mmaniġġjata minn parti terza f'dawk li huma l-istallazzjoni, l-operat, inkluż il-metraġġ, u l-manutenzjoni.

Artikolu 22

Komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli

1. L-Istati Membri għandhom **jipprovdu qafas regolatorju abilitanti għal komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli li jiżgura li:**

(a) il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli jkunu intitolati li jiġġeneraw, jikkonsmaw, jaħżnu u jbigħu l-enerġija rinnovabbli;

(b) l-azzjonisti jew il-membri tagħhom ikunu persuni fiżiċi, awtoritajiet lokali, inkluż muniċipalitajiet, jew SMEs;

(c) il-parteċipazzjoni f'komunità tal-enerġija rinnovabbli tkun volontarja;

(d) l-azzjonisti jew il-membri tagħhom jitħallew jitilqu minn komunità tal-enerġija rinnovabbli;

(e) il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli li jfornu l-enerġija, jipprovdu servizzi ta' aggregazzjoni jew servizzi oħra kummerċjali tal-enerġija huma soġġetti għad-dispożizzjonijiet rilevanti għal tali attivitajiet;

(f) il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli huma intitolati li jagħmlu arranġamenti għall-kondiviżjoni tal-enerġija rinnovabbli fi ħdan il-komunità li tiġi prodotta mill-unitajiet ta' produzzjoni li huma proprjetà tal-komunità, soġġett għad-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu u li jinżammu d-drittijiet u l-obbligi tal-membri tal-komunità bħala konsumaturi;

(g) l-operatur tas-sistema ta' distribuzzjoni rilevanti jikkoopera mal-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli biex jiffaċilita trasferimenti tal-enerġija fi ħdan il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli, li ma għandux ikollu impatt fuq l-obbligi tal-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli jew li l-membri tagħhom jista' jkollhom bħala partijiet responsabbli mill-bilanċ u b'mod partikolari r-responsabbiltà finanzjarja tagħhom għall-iżbilanċi li jikkawżaw fis-sistema;

(h) il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli huma soġġetti għal proċeduri ġusti, proporzjonata u trasparenti, inkluż ir-reġistrazzjoni u l-liċenzjar, u tariffi tan-netwerk li jirriflettu l-kost, kif ukoll imposti u taxxi rilevanti, li jiżguraw li jikkontribwixxu b'mod adegwat u bbilanċjat għall-kondiviżjoni tal-ispejjeż ġenerali tas-sistema.

(i) il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli huma permessi li jaċċessaw is-swieq kollha tal-enerġija direttament jew permezz tal-aggregazzjoni b'mod mhux diskriminatorju;

(j) il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli huma soġġetti għal trattament mhux diskriminatorju fir-rigward tal-attivitajiet, id-drittijiet u l-obbligi tagħhom bħala klijenti finali, ġeneraturi, fornituri, operaturi tas-sistema ta' distribuzzjoni, jew parteċipanti oħra fis-suq;

2. L-Istati Membri jistgħu jipprevedu fil-qafas regolatorju abilitanti msemmi fil-paragrafu 1 li l-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli jkunu miftuħa għal parteċipazzjoni transfruntiera.

3. Mingħajr preġudizzju għar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat, l-Istati Membri għandhom jieħdu kont tal-ispeċifiċitajiet ta' komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli meta jfasslu l-iskemi ta' appoġġ, sabiex ikunu jistgħu jikkompetu għall-appoġġ fuq bażi ugwali ma' produtturi oħra.

Artikolu 23

L-integrazzjoni tal-enerġija rinnovabbli fl-installazzjonijiet tat-tisħin u t-tkessiħ

1. Sabiex jiffaċilita l-penetrazzjoni tal-enerġija rinnovabbli fis-settur tat-tisħin u t-tkessiħ, kull Stat Membru għandu jagħmel ħiltu biex iżid is-sehem tal-enerġija rinnovabbli fornuta għat-tisħin u t-tkessiħ **[ ] b'punt perċentwali (pp) indikattiv wieħed bħala medja annwali kkalkulata għall-perjodi tal-2021-2025 u l-2026-2030**[29] **[ ] li jibda mil-livell miksub fl-2020**, **[ ],** espressa f'termini tas-sehem nazzjonali ta' enerġija kkonsmata finali u kkalkulata skont il-metodoloġija stabbilita fl-Artikolu 7**, mingħajr preġudizzju għar-raba' subparagrafu hawn taħt**.

L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu wkoll li jieħdu kont ta' kontributi minn sħana u kesħa mitlufa biex ikomplu jinċentivizzaw l-effiċjenza fis-sistemi tagħhom.

L-Istati Membri b'sehem ta' enerġija rinnovabbli fit-tisħin u t-tkessiħ ogħla minn 50 % jistgħu jgħoddu kwalunkwe tali sehem bħala li jissodisfa ż-żieda annwali msemmija fl-ewwel subparagrafu.

[ ]

L-Istati Membri jistgħu jieħdu kont tal-kosteffettività meta jiddeċiedu dwar il-miżuri biex jintużaw sorsi ta' enerġija rinnovabbli fit-tisħin u t-tkessiħ li jirriflettu ostakli strutturali mis-sehem kbir ta' gass naturali, l-istruttura ta' tkessiħ u ta' insedjament b'densità baxxa ta' popolazzjoni. Fejn dawn il-miżuri jirriżultaw f'livell aktar baxx ta' żieda annwali medja kif imsemmi fl-ewwel jew it-tieni subparagrafu, huma għandhom jipprovdu raġunament b'referenza għall-valutazzjoni mwettqa f'konformità mal-paragrafu 15(8) fil-pjan nazzjonali dwar l-enerġija u l-klima.

2. L-Istati Membri jistgħu jiddeżinjaw u jippubblikaw, abbażi ta' kriterji oġġettivi u mhux diskriminatorji, lista tal-miżuri u tal-entitajiet implimentattivi, bħall-fornituri tal-karburanti, **korpi pubbliċi jew professjonali,** li għandhom jikkontribwixxu għaż-żieda stipulata fil-paragrafu 1.

---

[29] **Nota: Sabiex jiġi żgurat ritmu tajjeb ta' żvilupp għall-H&C il-medja annwali tiġi kkalkulata b'mod separat għal żewġ perjodi.**

3. Iż-żieda stipulata fil-paragrafu 1 tista' tiġi implimentata permezz ta'**, fost l-oħrajn,** għażla jew aktar minn fost dawn li ġejjin:

(a) inkorporazzjoni fiżika tal-enerġija rinnovabbli fl-enerġija u l-karburant tal-enerġija fornut għat-tisħin u t-tkessiħ;

(b) miżuri ta' mitigazzjoni diretti bħall-istallazzjoni ta' sistemi tat-tisħin u t-tkessiħ rinnovabbli effiċjenti ħafna f'bini jew f'użu tal-enerġija rinnovabbli għal proċessi tat-tisħin u t-tkessiħ industrijali;

(c) miżuri ta' mitigazzjoni indiretti koperti minn ċertifikati kummerċjabbli li jagħtu xhieda tal-konformità mal-obbligu permezz ta' appoġġ għal miżuri ta' mitigazzjoni indiretti, mwettqa minn operatur ekonomiku ieħor bħal installatur tat-teknoloġija tar-rinnovabbli indipendenti jew kumpanija tas-servizzi tal-enerġija - ESCO li tipprovdi servizzi ta' installazzjoni tal-enerġija rinnovabbli.

(d) miżuri ta' politika oħra, inkluż miżuri fiskali jew inċentivi finanzjarji oħra.

4. L-Istati Membri jistgħu jużaw l-istrutturi stabbiliti skont l-iskemi nazzjonali ta' obbligu tal-effiċjenza tal-enerġija stipulat fl-Artikolu 7a tad-Direttiva 2012/27/UE biex jimplimentaw u jissorveljaw il-miżuri msemmija fil-paragrafu 2.

5. **Fejn [ ]** entitajiet **ikunu** maħtura skont il-paragrafu 2 **l-Istati Membri** għandhom jiżguraw li l-kontribut tagħhom ikun jista' jitkejjel u jista' jiġi verifikat u **li l-entitajiet maħtura [ ]** jirrappurtaw kull sena **[ ]** dwar:(a) l-ammont totali ta' enerġija fornuta għat-tisħin u t-tkessiħ;

(b) l-ammont totali ta' enerġija rinnovabbli fornuta għat-tisħin u t-tkessiħ;

(c) is-sehem tal-enerġija rinnovabbli fl-ammont totali tal-enerġija fornuta għat-tisħin u t-tkessiħ; u

(d) it-tip tas-sors tal-enerġija rinnovabbli.

[ ]

Artikolu 24

Tisħin u Tkessiħ Distrettwali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li **[ ]** l-informazzjoni **tingħata** lill-**[ ] utenti [ ] finali** dwar **[ ] il-** prestazzjoni tal-enerġija u s-sehem ta' enerġija rinnovabbli fis-sistemi **ta' tisħin u ta' tkessiħ distrettwali** tagħhom **b'mod faċilment aċċessibbli, bħal fuq siti web jew kontijiet tal-fornituri f'konformità mal-punt (3)(b) tal-Anness VIIa ta' [Direttiva emendatorja 2012/27/UE, COM(2016) 761]**.

2. L-Istati Membri għandhom jistipulaw il-miżuri **u l-kondizzjonijiet** meħtieġa biex jippermettu lill-klijenti ta' dawk is-sistemi ta' tisħin u tkessiħ distrettwali li mhumiex 'tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti' fit-tifsira tal-Artikolu 2(41) tad-Direttiva 2012/27/UE biex**:**

[ ] itemmu l-kuntratt tagħhom sabiex jipproduċu tisħin jew tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli huma stess **[ ]**.

It-terminazzjoni tal-kuntratt [ ] tista' tingħata bil-kondizzjoni li jkun hemm kumpens għall-kost ikkawżat direttament mill-iskonnettjar u l-porzjon mhux deprezzat tal-assi meħtieġa biex tiġi pprovduta s-sħana u l-kesħa lil dak il-klijent.

3. L-Istati Membri jistgħu jirrestrinġu d-dritt li **[ ] jtemmu l-kuntratt tagħhom [ ]** ma' klijenti li jistgħu jagħtu prova li s-soluzzjoni ta' provvista alternattiva ppjanata għat-tisħin jew għat-tkessiħ tat riżultati b'mod sinifikanti aħjar f'dik li hi prestazzjoni tal-enerġija. Il-valutazzjoni tal-prestazzjoni tas-soluzzjoni ta' provvista alternattiva tista' tkun ibbażata fuq Ċertifikat tal-Prestazzjoni tal-Enerġija kif definit fid-Direttiva 2010/31/UE.

4. L-Istati Membri għandhom jistipulaw il-miżuri meħtieġa biex jiżguraw **li s-sistemi ta' tisħin jew tkessiħ distrettwali jikkontribwixxu għaż-żieda msemmija fil-paragrafu 1 tal-Artikolu 23 billi jimplimentaw mill-inqas waħda miż-żewġ opzjonijiet li ġejjin:**

a) Sforz biex jiżdied is-sehem ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli u minn sorsi tas-sħana u l-kesħa mitlufa għat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali b'mill-inqas punt perċentwali wieħed (pp) kull sena li jibda mil-livell milħuq fl-2020, espress f'termini ta' sehem tal-konsum finali tal-enerġija għat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali, billi jiġu implimentati miżuri li jistgħu jkunu mistennija li jixprunaw din iż-żieda annwali fi snin b'kundizzjonijiet klimatiċi normali

L-Istati Membri b'sehem ta' enerġija rinnovabbli u ta' sħana u kesħa mitlufa fit-tisħin u t-tkessiħ distrettwali ogħla minn 60 % jistgħu jgħoddu kwalunkwe tali sehem bħala li jissodisfa ż-żieda annwali msemmija fl-ewwel subparagrafu.

L-Istati Membri għandhom jistipulaw il-miżuri meħtieġa biex jimplimentaw iż-żieda stabbilita fil-paragrafu 4 (a) fil-pjanijiet nazzjonali tagħhom għall-enerġija u l-klima.

b) L-iżgurar li l-operaturi ta' sistemi ta' tisħin jew tkessiħ distrettwali jkunu obbligati li jikkollegaw fornituri ta' enerġija minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli u sħana u kesħa mitlufa jew li joffru li jikkollegaw u jixtru sħana u kesħa prodotti minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli u s-sħana u l-kesħa mitlufa minn fornituri ta' partijiet terzi meta jenħtieġu jagħmlu dan:

i) jissodisfaw id-domanda minn klijenti ġodda u jwieġbu għat-talbiet minn klijenti li jkunu saru taħt il-paragrafu 2(b);

ii) jissostitwixxu kapaċitajiet eżistenti ta' ġenerazzjoni tas-sħana u l-kesħa; u

iii) jespandu kapaċitajiet eżistenti ta' ġenerazzjoni tas-sħana u l-kesħa.

5. **[ ] Meta tiġi implimentata l-opzjoni fil-paragrafu 4 (b),** operatur ta' sistema ta' tisħin u tkessiħ distrettwali jista' jirrifjuta **li jikkollega u jixtri s-sħana jew il-kesħa minn [ ] fornituri ta' partijiet terzi** fejn:

(A) is-sistema ma jkollhiex il-kapaċità neċessarja minħabba provvisti oħrajn tas-sħana jew il-kesħa mormija, tas-sħana jew il-kesħa minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli jew tas-sħana jew il-kesħa prodotti minn koġenerazzjoni b'effiċjenza għolja;

(b) is-sħana jew il-kesħa fornuta mill-parti terza ma tissodisfax il-parametri tekniċi meħtieġa biex jikkonnettjaw u jiżguraw l-operat affidabbli u sikur tas-sistema ta' tisħin u tkessiħ distrettwali; jew

(c) ikun jista' jintwera li jiżdied il-kost totali tal-forniment tas-sħana u l-kesħa lill-klijenti finali meta mqabbel mas-sitwazzjoni mingħajr sħana jew kesħa fornuta mill-parti terza li żdiedet fis-sistema.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li met**a [ ]** l-operatur tas-sistema ta' tisħin jew tkessiħ distrettwali **[ ] jirrifjuta li jikkollega fornitur ta' tisħin jew tkessiħ [ ]** l-informazzjoni **tingħata mill-operatur** lill-awtorità kompetenti skont il-paragrafu 9 dwar **ir-raġunijiet għar-rifjut, kif ukoll il-kondizzjonijiet u** l-miżuri li **[ ] jenħtieġu li jittieħdu** fis-sistema **sabiex jippermettu l-konnessjoni**.

6. **Meta tiġi implimentata l-opzjoni fil-paragrafu 4 (b), l-Istati Membri jistgħu jeżentaw mill-applikazzjoni tal-paragrafu 4 (b):**

a) sistemi ta' tisħin jew tkessiħ distrettwali **li jikkostitwixxu** 'tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti' fis-sens tal-Artikolu 2(41) tad-Direttiva 2012/27/UE**;**

b) sistemi eżistenti ta' tisħin jew tkessiħ distrettwali li jsiru effiċjenti fis-sens tal-Artikolu 2(41) tad-Direttiva 2012/27/UE sal-2025 abbażi ta' pjan approvat mill-awtorità kompetenti;

c) sistemi ta' tisħin u ta' tkessiħ distrettwali b'input termali totali kklassifikat bħala inqas minn 20 MW[ ].

7. Id-dritt li **jtemmu l-kuntratt tagħhom [ ] [ ]** jista' jiġi eżerċitat mill-klijenti individwali, minn impriżi konġunti magħmula minn klijenti jew minn partijiet li jaġixxu f'isem il-klijenti. Għal blokok ta' għadd ta' appartamenti, tali **tmiem tal-kuntratt tagħhom [ ]** jista' jiġi eżerċitat biss fuq il-livell tal-bini kollu **f'konformità mal-liġi dwar l-abitazzjoni applikabbli**.

8. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li l-operaturi tas-sistema tad-distribuzzjoni jivvalutaw mill-anqas **kull erba' snin [ ]**, b'kooperazzjoni mal-operaturi tas-sistemi ta' tisħin jew tkessiħ distrettwali fil-qasam rispettiv tagħhom, il-potenzjal tat-tisħin distrettwali u s-sistemi tat-tkessiħ u sistemi oħra li jipprovdu servizzi ta' bbilanċjar, inkluż ir-rispons għad-domanda u l-ħżin ta' eċċessi ta' elettriku prodotti minn sorsi rinnovabbli u jekk l-użu tal-potenzjal identifikat ikun aktar effiċjenti fir-riżorsi u aktar kosteffiċjenti minn soluzzjonijiet alternattivi.

9. L-Istati Membri għandhom **[ ]** jiżguraw li d-drittijiet tal-konsumaturi u r-regoli għat-tħaddim tas-sistemi tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali skont dan l-Artikolu huma definiti b'mod ċar u infurzati.

10. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma japplikawx il-paragrafi 2 sa 9 ta' dan l-Artikolu jekk:

a) is-sehem tagħhom ta' tisħin u tkessiħ distrettwali huwa inqas minn 2 % tal-konsum ġenerali ta' enerġija għat-tisħin u t-tkessiħ fi [id-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva]; jew

b) jekk qed iżidu s-sehem fil-punt (a) ta' dan il-paragrafu lil hinn minn 2 % billi jiżviluppaw sistemi effiċjenti u ġodda ta' tisħin u tkessiħ distrettwali kif imsemmi fl-Artikolu 2(41) tad-Direttiva 2012/27/UE, abbażi tal-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom tal-enerġija u tal-klima jew il-valutazzjoni msemmija fl-Artikolu 15(8); jew

c) is-sehem tas-sistemi msemmija fil-paragrafu 6 ta' dan l-artikolu jikkostitwixxu aktar minn 90 % tal-bejgħ totali ta' tisħin u tkessiħ distrettwali fi Stat Membru.

Artikolu 25

L-integrazzjoni tal-enerġija rinnovabbli fis-settur tat-trasport

1. **[ ] Sabiex l-użu tal-enerġija rinnovabbli jiġi integrat fis-settur tat-trasport, kull** Stat Membru għandu **[ ] jistabbilixxi obbligu fuq il-fornituri tal-karburant biex jiżgura li s-sehem ta' enerġija rinnovabbli fornut għall-konsum finali fis-settur tat-trasport ikun mill-inqas 14 % sal-2030, wara trajettorja indikattiva stabbilita mill-Istat Membru u kkalkulata f'konformità mal-metodoloġija stabbilita f'dan l-artikolu. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jinkludu f'tali sehem minimu il-kontribut mir-riċiklaġġ ta' karburanti tal-karbonju wkoll. L-Istati Membri jistgħu jeżentaw jew jagħmlu distinzjoni bejn fornituri differenti tal-karburant u trasportaturi tal-enerġija meta jistabbilixxu dan l-obbligu, filwaqt li jiżguraw maturità varjata u jieħdu kont tal-ispiża tat-teknoloġiji.**

[ ] F'dan is-sehem totali, [ ] il-kontribut totali ta' **[ ]** bijokarburanti u bijogass prodotti mill-materja prima elenkata fil-parti A tal-Anness IX għandu **jkun ta' 1 % fl-2025 u [ ]** [ ], jiżdied sa mill-inqas **[ ] 3** % sal-2030 [ ].

F'dan is-sehem totali, il-kontribut tal-elettriku rinnovabbli għandu jitqies li jkun 5 darbiet il-kontenut tal-enerġija tiegħu meta jkunu fornuti lil vetturi tat-triq.

Meta jistabbilixxu l-obbligu skont l-ewwel u t-tieni subparagrafi biex jiżguraw il-ksib tas-sehem stabbilit fih, l-Istati Membri jistgħu jagħmlu dan, fost l-oħrajn, b'obbligi ta' enerġija rinnovabbli jew miżuri oħra mmirati lejn volumi, kontenut tal-enerġija jew iffrankar ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra dment li jintwera li jinkisbu l-ishma stabbiliti fl-ewwel u t-tieni subparagrafi.

Għall-fini li tintwera l-konformità mal-obbligu taħt l-ewwel u t-tieni subparagrafi, [ ] l-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw li l-kontribut tal-bijokarburanti u l-bijogass prodotti mill-materja prima elenkata fl-Anness IX ikun darbtejn il-kontenut tal-enerġija tagħhom.

L-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra mill-użu ta' karburanti tat-trasport likwidi u gassużi rinnovabbli ta' oriġini mhux bijoloġiku karburanti tal-karbonju riċiklati għandu jkun mill-anqas 70 % mill-1 ta' Jannar 2021.

Għall-kalkolu tal-konsum finali gross ta' Stat Membru tal-enerġija minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli stabbiliti fl-Artikolu 7 u s-sehem stabbilit fl-ewwel subparagrafu ta' dan l-Artikolu, kull Stat Membru għandu jiżgura li s-sehem ta' enerġija minn karburanti rinnovabbli prodotti minn għelejjel tal-ikel jew tal-għalf ma għandux ikun aktar minn 7 % tal-konsum tal-enerġija fit-trasport bit-triq u bil-ferrovija. [ ] L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu limitu aktar baxx u jistgħu jiddistingwu għall-finijiet tal-Artikolu 26(1) bejn tipi ta' bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti tal-bijomassa prodotti mill-ikel u l-għalf, abbażi tal-kategoriji li jinsabu fl-Anness VIII, pereżempju billi jistabbilixxu limitu aktar baxx għall-kontribut mill-bijokarburanti bbażati fuq l-ikel jew l-għalf prodotti mill-għelejjel taż-żejt, filwaqt li jittieħed kont tal-impatt tat-tibdil indirett fl-użu tal-art. F'każ li Stat Membru jiddeċiedi li jillimita l-kontribut minn bijokarburanti prodotti mill-ikel u l-għalf għal sehem aktar baxx minn 7 %, dak l-Istat Membru jista' jnaqqas kif meħtieġ is-sehem ġenerali msemmi fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 26(1).

Għall-kalkolu tal-ishma msemmija **[ ] fl-ewwel u t-tieni [ ]** subparagrafi, għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet li ġejjin:

a) għall-kalkolu tad-denominatur, jiġifieri l-kontenut enerġetiku tal-karburanti għat-trasport bit-triq u bil-ferrovija fornuti għal konsum jew użu fis-suq, għandhom jiġu kkunsidrati l-petrol, id-diżil, il-bijokarburanti, il-gass naturali, il-bijogass, [ ] il-karburanti għat-trasport rinnovabbli likwidi u gassużi ta' oriġini mhux bijoloġika, [ ] u l-elettriku **fornut lit-trasport fit-triq u bil-ferrovija[ ]**;

b) għall-kalkolu tan-numeratur, **jiġifieri l-ammont ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli kkonsmat mit-trasport għall-finijiet tal-ewwel subparagrafu,** għandu jittieħed kont tal-kontenut tal-enerġija tat-**tipi kollha ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli [ ]** fornut lis-setturi kollha tat-trasport, u l-elettriku rinnovabbli fornut lit-trasport bit-triq **u bil-ferrovija [ ]**. **Għandu jittieħed kont ta' karburanti tal-karbonju riċiklat jekk Stat Membru jiddeċiedi li jagħmel dan.**

Għall-kalkolu tan-numeratur, **l-Istati Membri jistgħu jillimitaw** il-kontribut mill-bijokarburanti u l-bijogass produċuti mill-materja prima inkluża fil-parti B tal-Anness IX**, [ ] filwaqt li jittieħed kont tad-disponibbiltà tal-materja prima inkluża fil-parti B tal-Anness IX [ ]. I**l-kontribut ta' karburanti fornuti fis-setturi tal-avjazzjoni u tat-trasport bil-baħar għandu jitqies li jkun 1.2 darbiet il-kontenut tal-enerġija tagħhom.

[ ]

c) Għall-kalkolu kemm tan-numeratur kif ukoll tad-denominatur, għandhom jintużaw il-valuri li jirrigwardaw il-kontenut tal-enerġija tal-karburanti għat-trasport kif stabbilit fl-Anness III. Għad-determinazzjoni tal-kontenut tal-enerġija ta' karburanti tat-trasport mhux inklużi fl-Anness III, l-Istati Membri għandhom jużaw standards tal-ESO rispettivi għad-determinazzjoni tal-valuri kalorifiċi ta' karburanti. Fejn l-ebda standard ESO ma ġie adottat għal dan l-għan, għandhom jintużaw l-istandards tal-ISO rispettivi.

Il-Kummissjoni tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 32 fir-rigward tal-adattament tal-kontenut ta' enerġija ta' karburanti għat-trasport, kif stabbilit fl-Anness III, għall-progress xjentifiku u tekniku.

[ ]

3. Sabiex jiġi ddeterminat is-sehem tal-elettriku rinnovabbli għall-finijiet tal-paragrafu 1, jista' jintuża jew is-sehem medju tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli fl-Unjoni inkella s-sehem tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli fl-Istat Membru fejn jiġi fornut l-elettriku, kif imkejjel sentejn qabel is-sena inkwistjoni. **[ ]**

Is-sehem tal-enerġija rinnovabbli fil-karburanti tat-trasport likwidi u gassużi għandu jiġu determinat abbażi tas-sehem tal-enerġija rinnovabbli fl-input totali tal-enerġija użata għall-produzzjoni tal-karburant.

Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu, għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet li ġejjin:

Meta l-elettriku jintuża għall-produzzjoni ta' karburanti għat-trasport rinnovabbli likwidi u gassużi ta' oriġini mhux bijoloġika, sew direttament jew inkella għall-produzzjoni ta' prodotti intermedji, tista' tintuża, biex jiġi ddeterminat is-sehem tal-enerġija rinnovabbli, jew il-medja tas-sehem tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli fl-Unjoni inkella s-sehem tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli f'pajjiż tal-produzzjoni, kif imkejjel sentejn qabel is-sena inkwistjoni. **[ ]**

Madankollu, l-elettriku miksub minn konnessjoni diretta ma' installazzjoni tal-ġenerazzjoni tal-elettriku rinnovabbli **(i)** li tibda jaħdem wara jew fl-istess ħin tal-istallazzjoni għall-produzzjoni ta' karburanti għat-trasport rinnovabbli likwidi jew gassużi ta' oriġini mhux bijoloġika u **[ ] (ii)** mhux konnessa mal-grilja**[ ] jew tkun konnessa mal-grilja iżda tista' tipprovdi evidenza li l-elettriku rispettiv ikun ġie fornut mingħajr ma jkun ġie importat l-elettriku mill-grilja**, jista' jingħadd bis-sħiħ bħala elettriku rinnovabbli għall-produzzjoni ta' karburanti għat-trasport rinnovabbli likwidi u gassużi ta' oriġini mhux bijoloġika.

Barra minn hekk, [ ] l-elettriku li jkun ġie impurtat mill-grilja [ ] jista' jingħadd bħala rinnovabbli b'mod sħiħ jekk l-elettriku jkun prodott b'mod esklussiv minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli [ ] u:

(a) il-ġenerazzjoni ta' elettriku rinnovabbli jkunu ġie limitat jekk mhux ikkonsmat mill-impjant jew

(b) ikunu ntwerew il-karatteristiċi rinnovabbli u kwalunkwe kriterju ieħor adatt [ ], li jiżgura li l-karatteristiċi rinnovabbli ta' dan l-elettriku jiġu ddikjarati darba biss u f'settur wieħed ta' użu finali.

Il-Kummissjoni għandha tadotta att ta' implimentazzjoni f'konformità mal-Artikolu 31 biex jistabbilixxi metodoloġija Ewropea komuni, li tistabbilixxi regoli dettaljati għall-operaturi ekonomiċi biex jikkonformaw mar-rekwiżiti stabbiliti f'dan is-subparagrafu sa Diċembru 2021.

[ ]

3bis. Bil-ħsieb li jiġi minimizzat ir-riskju li konsenji uniċi jiġu ddikjarati aktar minn darba fl-Unjoni, l-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom isaħħu l-kooperazzjoni fost is-sistemi nazzjonali u bejn is-sistemi nazzjonali u skemi u l-verifikaturi volontarji stabbiliti skont l-Artikolu 27, inkluż, fejn adatt, bl-iskambju ta' data. Fejn awtorità tissuspetta jew tiskopri frodi hija għandha, fejn adatt, tinforma lill-Istati Membri l-oħra dwar il-kwistjoni.

4. **Il-Kummissjoni [ ]** għandha **tiżgura li [ ]tiġi stabbilita** bażi tad-data li tippermetti t-traċċar ta' karburanti għat-trasport **likwidi u gassużi** li huma eliġibbli għall-għadd biex jintlaħaq in-numeratur stipulat fil-paragrafu 1(b) **jew li jittieħed kont tagħhom għall-finijiet imsemmija fil-punti (a), (b), u (c) tal-Artikolu 26(1),** u l-**Istati Membri għandhom** jirrikjedu lill-operaturi ekonomiċi rilevanti biex idaħħlu l-informazzjoni dwar it-tranżazzjonijiet li jkunu saru u dwar il-karatteristiċi ta' sostenibbiltà **għall-karburanti eliġibbli**, inklużi l-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra tul iċ-ċiklu ta' ħajjithom, li jibda mill-punt tal-produzzjoni tagħhom sal-fornitur tal-karburanti li jqiegħed il-karburant fis-suq. **L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu bażi tad-data nazzjonali li hija marbuta ma' dik stabbilita mill-Kummissjoni li tiżgura li l-informazzjoni mdaħħla tiġi ttrasferita minnufih.**

Il-fornituri tal-karburanti għandhom idaħħlu l-informazzjoni meħtieġa sabiex tiġi vverifikata l-konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu.

[ ]

5. L-Istati Membri għandu jkollhom aċċess għall-bażi tad-data u jieħdu miżuri biex jiżguraw li f'kull Stat Membru l-operaturi ekonomiċi jdaħħlu l-informazzjoni korretta. Il-Kummissjoni għandha tirrikjedi l-iskemi li huma s-suġġett ta' deċiżjoni skont il-paragrafu 4 tal-Artikolu 27 biex tkun ivverifikata l-konformità ma' dan ir-rekwiżit meta ssir il-verifika tal-konformità mal-kriterji ta' sostenibbiltà għal bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti tal-bijomassa.

Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi regoli ddettaljati għall-operaturi ekonomiċi biex jikkonformaw mar-rekwiżit stipulat fil-paragrafu 4 u f'dan il-paragrafu, inkluż l-awditjar indipendenti u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi għat-trasferimenti ta' informazzjoni minn bażijiet tad-data nazzjonali għal bażijiet tad-data tal-Kummissjoni stabbilit fil-paragrafu 4, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 31.

6. Il-Kummissjoni hija mogħtija s-setgħa li tadotta atti **[ ] ta' implimentazzjoni** b'konformità mal-Artikolu 3**1** **[ ]** biex **[ ]** tispeċifika l-metodoloġija **[ ]** biex ikun determinat is-sehem ta' bijokarburanti li jirriżultaw minn bijomassa li tkun qed tiġi pproċessata b'karburanti fossili bi proċess komuni **u** tkun speċifikata l-metodoloġija għall-valutazzjoni tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra minn karburanti għat-trasport rinnovabbli likwidi u gassużi ta' oriġini mhux bijoloġika **[ ] u karburanti tal-karbonju riċiklat**. **Il-Kummissjoni għandha tadotta t-tali metodoloġiji sa mhux aktar tard minn Diċembru 202<u>1</u>.**

6bis. Il-Kummissjoni hija mogħtija s-setgħa li temenda l-lista ta' materja prima fil-partijiet A u B tal-Anness IX sabiex iżżid materji prima, iżda mhux biex tneħħihom. Materja prima li tista' tiġi pproċessata biss b'teknoloġiji avvanzati għandha tiġi miżjuda għall-Anness IX parti A filwaqt li materja prima li tista' tiġi pproċessata f'bijokarburanti b'teknoloġiji maturi għandha tiġi miżjuda għall-Anness IX Parti B.

Kull att ta' implimentazzjoni li jemenda l-lista ta' materja prima fil-partijiet A u B għandu jkun ibbażat fuq analiżi tal-potenzjal tal-materja prima bħala materja prima għall-produzzjoni ta' bijokarburanti b'kont meħud ta':

i) il-prinċipji tal-ġerarkija tal-iskart stabbiliti fid-Direttiva 2008/98/KE;

ii) il-kriterji ta' sostenibbiltà tal-Unjoni stabbiliti fl-Artikolu 27;

iii) [ ] effetti distorsivi sinifikanti fuq is-swieq għal prodotti (sekondarji), skart jew residwi;

iv) il-potenzjal li jwassal għall-iffrankar sostanzjali tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra meta mqabbla ma' karburanti fossili; u

v) r-riskju ta' impatti negattivi fuq l-ambjent u l-bijodiversità.

Kull sentejn (2), il-Kummissjoni għandha tagħmel valutazzjoni tal-lista ta' materji prima fil-partijiet A u B tal-Anness IX ħalli żżid, il-materji prima, b'konformità mal-prinċipji ffissati f'dan il-paragrafu. L-ewwel valutazzjoni għandha sseħħ mhux aktar tard minn sitt (6) xhur wara [data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva].

7. Sal-31 ta' Diċembru 2025, fil-kuntest ta' valutazzjoni biennali tal-progress mwettqa skont ir-Regolament [Governance], il-Kummissjoni għandha tevalwa jekk l-obbligu stabbilit fil-paragrafu 1 jistimulax b'mod effettiv l-innovazzjoni u jippromwovix l-iffrankar tal-gassijiet b'effett ta' serra fis-settur tat-trasport, u jekk applikabbli, jekk ir-rekwiżiti tal-gassijiet b'effett ta' serra għall-bijokarburanti u l-bijogass humiex xierqa. Il-Kummissjoni għandha, jekk ikun xieraq, tippreżenta proposta biex timmodifika l-obbligu stabbilit fil-paragrafu 1.

Artikolu 26

Kriterji tas-sostenibbiltà u l-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra għall-bijokarburanti, l-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa

1. L-enerġija mill-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa għandha tiġi kkunsidrata għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) ta' dan il-paragrafu biss jekk tissodisfa l-kriterji ta' sostenibbiltà stabbiliti fil-paragrafi 2 sa 6 u l-kriterji stipulati fil-paragrafu 7 dwar l-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra:

(a) il-kontribut lejn il-mira tal-Unjoni u s-sehem tal-enerġija rinnovabbli tal-Istati Membri;

(b) il-kejl tal-konformità mal-obbligi tal-enerġija rinnovabbli, inkluż l-**obbligu[ ]** stipulati fl-Artikolu**[ ]** 25;

(c) l-eliġibbiltà għal sostenn finanzjarju għall-konsum ta' bijokarburanti u bijolikwidi, bijokarburanti u karburanti tal-bijomassa.

Madankollu, il-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa prodotti mill-iskart u r-residwi, minbarra r-residwi li ġejjin mill-agrikoltura, l-akwakultura, is-sajd u l-forestrija, iridu jissodisfaw biss il-kriterju tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra stabbilit fil-paragrafu 7 sabiex jitqiesu għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) ta' dan il-paragrafu. Din id-dispożizzjoni għandha tapplika wkoll għal skart u residwi li huma l-ewwel ipproċessati fi prodott qabel ma jkomplu jiġu proċessati f'bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti tal-bijomassa. **Elettriku, tisħin u tkessiħ prodotti minn skart solidu muniċipali m'għandhomx ikunu soġġetti għall-kriterji tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra stabbiliti fil-paragrafu 7.**

Il-karburanti tal-bijomassa għandhom jissodisfaw il-kriterji tas-sostenibbiltà u tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra stabbiliti fil-paragrafi minn 2 sa 7 **[ ]** jekk ikunu użati fi stallazzjonijiet li jipproduċu l-elettriku, it-tisħin u t-tkessiħ jew il-karburanti b'**[ ] input termiku nominali totali** ugwali għal jew akbar minn 20 MW f'każ ta' karburanti tal-bijomassa solidi u b'**[ ] input termiku nominali totali** ugwali għal jew akbar minn **[ ] 2** MW fil-każ ta' karburanti gassużi mill-bijomassa. **[ ] L-Istati Membri jistgħu japplikaw il-kriterji tas-sostenibbiltà u tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra kriterji għal stallazzjonijiet b'kapaċità ta' karburant aktar baxxa.**

Il-kriterji tas-sostenibbiltà stabbiliti fil-paragrafi minn 2 sa 6 u l-kriterji tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra stabbiliti fil-paragrafu 7 għandhom japplikaw indipendentement mill-oriġini ġeografika tal-bijomassa.

2. Il-bijokarburanti, bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa prodotti minn bijomassa agrikola kkunsidrati għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 m'għandhomx isiru minn materja prima miksuba minn art b'valur għoli ta' bijodiversità, jiġifieri art li kellha wieħed mill-istati li ġejjin fi jew wara Jannar 2008, kemm jekk l-art għad għandha dan l-istatus u kemm jekk le:

(a) foresta primarja u art oħra bis-siġar, jiġifieri foresta u art oħra bis-siġar ta' speċi nattivi, fejn m'hemmx indikazzjoni ċarament viżibbli ta' attività tal-bniedem u l-proċessi ekoloġiċi mhumiex disturbati b'mod sinifikanti;

(b) żoni indikati:

(i) mil-liġi jew mill-awtorità kompetenti rilevanti għal għanijiet ta' ħarsien tan-natura; jew

(ii) ħall-protezzjoni ta' ekosistemi jew speċi rari, mhedda jew fil-periklu li jinqerdu li huma rikonoxxuti minn strumenti ta' ftehim internazzjonali jew inklużi f'listi mfassla minn organizzazzjonijiet intergovernattivi jew l-Unjoni Internazzjonali għall-Konservazzjoni tan-Natura, soġġett għar-rikonoxximent tagħhom skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 27(4);

sakemm ma tkunx ipprovduta evidenza li l-produzzjoni ta' dik il-materja prima ma interferietx ma' dawk il-finijiet ta' ħarsien tan-natura;

(c) art bil-ħaxix b'bijodiversità għolja **[ ]** li hija:

(i) naturali, jiġifieri art bil-ħaxix li ser tibqa' art bil-ħaxix fin-nuqqas ta' intervent tal-bniedem u li żżomm il-kompożizzjoni tal-ispeċi naturali u l-karatteristiċi u l-proċessi ekoloġiċi; jew

(ii) mhux naturali, jiġifieri art bil-ħaxix li mingħajr l-intervent tal-bniedem ma tibqax art bil-ħaxix u li hija rikka fl-ispeċijiet u mhijiex degradata u li ġiet identifikata bħala ta' bijodiversità għolja mill-awtorità kompetenti rilevanti, sakemm ma tiġix ipprovduta evidenza li l-ħsad tal-materja prima jkun meħtieġ biex jinżamm l-istatus tagħha ta' art bil-ħaxix ta' bijodiversità għolja.

Il-Kummissjoni tista' **tispeċifika aktar [ ]** il-kriterji biex tiddetermina liema art bil-ħaxix għandha tkun koperta mill-punt (c) permezz ta' atti ta' implimentazzjoni adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 31(2).

3. Il-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa prodotti minn bijomassa agrikola kkundistrati għall-finijiet msemmija il-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 ma għandhomx isiru minn materja prima miksuba minn art b'ħażna għolja ta' karbonju, jiġifieri art li kellha waħda mill-istati li ġejjin f'Jannar 2008 u li m'għadx għandha dak l-istatus:

(a) artijiet mistagħdra, jiġifieri art li hija miksija bi jew saturata bl-ilma permanentement jew għal parti sinifikanti tas-sena;

(b) żoni kontinwament ifforestati, jiġifieri art fuq firxa ikbar minn ettaru b'siġar ogħla minn ħames metri u b'kopertura ta' aktar minn 30 %, jew siġar li jistgħu jilħqu dawk il-limiti in situ;

(c) art fuq firxa ikbar minn ettaru b'siġar ogħla minn ħames metri u b'kopertura ta' bejn 10 % u 30 %, jew siġar li jistgħu jilħqu dawn il-limiti in situ, sakemm ma tkunx ipprovduta evidenza li l-ħażna ta' karbonju taż-żona qabel u wara l-konverżjoni hija tali li, meta tiġi applikata l-metodoloġija stabbilita fil- Parti C tal-Anness V, il-kondizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 7 ta' dan l-Artikolu jkunu ssodisfatti.

Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-paragrafu m'għandhomx japplikaw jekk, fiż-żmien meta nkisbet il-materja prima, l-art kellha l-istess status li kellha f'Jannar 2008.

4. Il-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburant tal-bijomassa prodotti mill-bijomassa agrikola ikkunsidrati għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 m' għandhomx isiru minn materja prima miksuba minn art li kienet art torbiera f'Jannar 2008, **sakemm ma tkunx ipprovduta evidenza li turi li l-kultivazzjoni u l-ħsad ta' dik il-materja prima ma tinvolvix l-idrenaġġ ta' ħamrija li qabel ma jkunx sarilha drenaġġ.**

5. Il-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa prodotti mill-bijomassa forestali kkunsidrati għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 għandhom jissodisfaw il-ħtiġiet li ġejjin sabiex jitnaqqas kemm jista' jkun ir-riskju ta' użu **[ ]** tal-bijomassa forestali **ġejja minn produzzjoni** mhux sostenibbli:

(a) il-pajjiż li fih tkun inħasdet il-bijomassa forestali għandu liġijiet nazzjonali u/jew sottonazzjonali applikabbli għall-qasam tal-ħsad kif ukoll sistemi ta' monitoraġġ u infurzar fis-seħħ li jiżguraw:

i) **[ ] il-legalità tal-operazzjonijiet tal-ħsad**;

ii) ir-riġenerazzjoni tal-foresta fiż-żoni **[ ]** tal-ħsad;

iii) żoni **indikati mil-liġi jew mill-awtorità kompetenti rilevanti [ ] għal finijiet ta' konservazzjoni tan-natura**, inklużi l-artijiet mistagħdra jew torbiera, ikunu protetti **[ ]**;

iv) l-impatti tal-attivitajiet tal-ħsad tal-foresta fuq il-kwalità tal-ħamrija u l-bijodiversità **jittieħed kont** tagħhom.

[ ]

(b) meta l-evidenza msemmija fl-ewwel subparagrafu ma tkunx disponibbli, il-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa prodotti mill-bijomassa forestali għandhom jiġu kkunsidrati għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 jekk ikunu hemm fis-seħħ sistemi tal-immaniġġar fil-livell ta' **żona ta' sors [ ]** tal-foresta sabiex jiġi żgurat **[ ]**:

i) **[ ] il-legalità tal-operazzjonijiet tal-ħsad**;

ii) ir-riġenerazzjoni tal-foresta fiż-żoni **[ ]** tal-ħsad;

iii) żoni **indikati mil-liġi jew mill-awtorità kompetenti rilevanti għal għanijiet ta' ħarsien tan-natura[ ]**, inklużi l-artijiet mistagħdra jew torbiera, **sakemm ma tiġix ipprovduta evidenza li l-ħsad ta' dik il-materja prima ma interferiex ma' dawk il-finijiet ta' ħarsien tan-natura,** ikunu protetti;

(iv) l-impatti tal-attivitajiet tal-ħsad tal-foresta fuq il-kwalità tal-ħamrija u l-bijodiversità **jittieħed kont** tagħhom.

[ ]

6. Il-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa prodotti mill-bijomassa forestali **[ ]** kkunsidrati għall-finijiet imsemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 **[ ] għandhom** jissodisfaw **[ ]** ir-rekwiżiti li ġejjin tal-LULUCF:

a) il-pajjiż jew l-organizzazzjoni ta' integrazzjoni ekonomika reġjonali tal-oriġini tal-bijomassa forestali:

(i) hija Parti, u rratifikat, il-Ftehim ta' Pariġi;

(ii) ippreżentat Kontribut Determinat fil-Livell Nazzjonali (NDC) għall-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC), li jkopri l-emissjonijiet u l-assorbimenti mis-settur tal-agrikoltura, il-forestrija u l-użu tal-art bl-iżgurar li kwalunkwe tibdil fil-ħażna tal-karbonju assoċjata ma' ħsad tal-bijomassa hija kontabilizzata lejn l-impenn tal-pajjiż biex inaqqws jew jillimita l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra kif speċifikat fin-NDC, jew hemm fis-seħħ liġijiet nazzjonali jew subnazzjonali, b'konformità mal-Artikolu 5 tal-Ftehim ta' Pariġi, applikabbli fiż-żona tal-ħsad, biex jikkonservaw u jsaħħu l-istokkijiet u l-ħażniet (sinks) tal-karbonju;

iii) għandha sistema nazzjonali għar-rappurtar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra u l-assorbimenti mill-użu tal-art inkluża l-forestrija u l-agrikoltura, li hija skont ir-rekwiżiti stipulati fid-deċiżjonijiet adottati skont il-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC) u l-Ftehim ta' Pariġi;

(b) meta l-evidenza msemmija **fil-punt (a) [ ]** ma tkunx disponibbli, il-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa prodotti mill-bijomassa forestali għandhom jiġu kkunsidrati għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 jekk ikun hemm fis-seħħ sistemi tal-immaniġġar fil-livell ta' **żona ta' sors [ ]** tal-foresta sabiex jiġi żgurat li l-livelli tal-istokkijiet u l-ħażniet (sinks) tal-karbonju fil-foresta jinżammu **fit-tul**.

Il-Kummissjoni tista' tistabbilixxi l-gwida **operattiva fuq [ ]**l-evidenza li turi l-konformità mar-rekwiżiti stipulati fil-paragrafi 5 u 6, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 31(2).

Sal-31 ta' Diċembru **2026 [ ]**, il-Kummissjoni għandha teżamina jekk il-kriterji stabbiliti fil-paragrafi 5 u 6 jimminimizzawx b'mod effettiv ir-riskju tal-użu **[ ]** tal-bijomassa forestali **li ġejja minn produzzjoni mhux sostenibbli** u tindirizza r-rekwiżiti tal-LULUCF, abbażi tad-data disponibbli. Il-Kummissjoni għandha, jekk ikun xieraq, tippreżenta proposta biex timmodifika r-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafi 5 u 6.

7. L-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gass b'effett ta' serra mill-użu ta' bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti tal-bijomassa kkunsidrati għall-finijiet imsemmija fil-paragrafu 1 għandu jkun ta':

(a) mill-anqas ta' 50% għal bijokarburanti**, bijogass ikkonsmat fit-trasport** u bijolikwidi prodotti fi stallazzjonijiet li jkunu joperaw fil-5 ta' Ottubru 2015 jew qabel;

(b) mill-anqas ta' 60 % għal bijokarburanti**, bijogass ikkonsmat fit-trasport** u bijolikwidi prodotti fi stallazzjonijiet li jibdew joperaw mill-5 ta' Ottubru 2015;

(c) mill-anqas ta' 70 % għal bijokarburanti**, bijogass ikkonsmat fit-trasport** u bijolikwidi prodotti fi stallazzjonijiet li jibdew joperaw wara l-1 ta' Jannar 2021;

(d) mill-inqas **[ ]** 70 % għall-elettriku, it-tisħin u t-tkessiħ minn produzzjoni tal-karburanti tal-bijomassa użati fi stallazzjonijiet li jibdew joperaw wara l-1 ta' Jannar 2021 u **[ ]** 75% għal stallazzjonijiet li jibdew joperaw wara l-1 ta' Jannar 2026.

Stallazzjoni għandha titqies li qed topera jekk tkun bdiet il-produzzjoni fiżika ta' bijokarburanti jew bijolikwidi u ta' tisħin u tkessiħ, u ta' elettriku għall-karburanti tal-bijomassa.

L-iffrankar ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra li jirriżulta mill-użu ta' bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa użati fi stallazzjonijiet li jipproduċu t-tisħin, it-tkessiħ u l-elettriku għandu jiġi kkalkulat skont l-Artikolu 28(1).

8. L-elettriku mill-karburanti tal-bijomassa **kokombustibbli** prodott fi stallazzjonijiet b'**[ ] kapaċità termali kklassifikata totali** daqs **75 [ ]** MW jew aktar għandu jitqies għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 biss jekk jiġi prodott bl-applikazzjoni ta' teknoloġija ta' koġenerazzjoni b'effiċjenza għolja kif definita skont l-Artikolu 2(34) tad-Direttiva 2012/27/UE**, il-Qbid u l-Ħżin tal-Bijomassa tal-Karbonju jew sforzi oħra biex jiżviluppaw emissjonijiet negattivi li jwasslu għal tnaqqis sostanzjali fl-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra**.

Għall-finijiet tal-punti (a) u (b) tal-paragrafu 1, din id-dispożizzjoni għandha tapplika biss għal stallazzjonijiet li jibdew joperaw wara [3 snin mid-data tal-adozzjoni ta' din id-Direttiva]. Għall-finijiet tal-punt (c) tal-paragrafu 1, din id-dispożizzjoni hija mingħajr preġudizzju għall-appoġġ pubbliku pprovduti taħt skemi approvati sa [3 snin mid-data tal-adozzjoni ta' din id-Direttiva].

L-ewwel subparagrafu ma għandux japplika għall-elettriku minn stallazzjonijiet li huma s-suġġett ta' notifika speċifika minn Stat Membru lill-Kummissjoni abbażi ta' eżistenza sostanzjata ta' riskji għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku. Wara valutazzjoni tan-notifika, il-Kummissjoni għandha tadotta deċiżjoni li tqis l-elementi inklużi hemmhekk.

9. Għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1, **u mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 25(1),** l-Istati Membri **[ ] []** **m'għandhomx jirrifjutaw li jikkunsidraw, għal raġunijiet oħra ta' sostenibbiltà, bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti tal-bijomassa [ ]** miksuba f'konformità ma' dan l-Artikolu. **Din id-dispożizzjoni hija mingħajr preġudizzju għall-appoġġ pubbliku mogħti taħt skemi approvati qabel [id-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva].**

9bis. Għall-fini msemmi fil-punt (c) tal-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu jidderogaw mill-kriterji tas-sostenibbiltà u l-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra stabbiliti fil-paragrafi 1 sa 7 ta' dan l-Artikolu u mir-rekwiżiti tal-effiċjenza enerġetika fil-paragrafu 8 ta' dan l-Artikolu billi jadottaw kriterji tas-sostenibbiltà u l-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra u rekwiżiti tal-effiċjenza enerġetika differenti li japplikaw għal:

(a) installazzjonijiet li jinsabu f'reġjun ultraperiferiku kif imsemmi fl-Artikolu 349 TFUE sa fejn tali faċilitajiet jipproduċu elettriku jew tisħin jew tkessiħ minn karburanti tal-bijomassa; u

(b) karburanti tal-bijomassa użati fl-installazzjonijiet imsemmija fil-punt (a), irrispettivament mill-post ta' oriġini ta' dik il-bijomassa,
dment li tali kriterji jkunu oġġettivament iġġustifikati għal raġunijiet ta' żgurar, għal dan ir-reġjun ultraperiferiku, ta' introduzzjoni gradwali bla xkiel tal-kriterji tas-sostenibbiltà u l-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra u r-rekwiżiti tal-effiċjenza enerġetika stabbiliti fil-paragrafi 1 sa 8 ta' dan l-Artikolu u b'hekk jinċentivaw it-tranżizzjoni mill-karburanti fossili għal karburanti tal-bijomassa sostenibbli.

[ ]

Artikolu 27

Verifika tal-konformità mal-kriterji ta' sostenibbiltà u tal-kriterji ta' ffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra [ ]

1. Fejn bijokarburanti, bijolikwidi **[ ]** karburanti tal-bijomassa **u/jew karburanti oħra li huma eliġibbli għall-għadd biex jintlaħaq in-numeratur stipulat fil-paragrafu 25(1)(b)** għandhom jiġu kkunsidrati għall-finijiet imsemmija fl-Artikoli 23 u 25 u fil-punti (a), (b) u (c) tal-Artikolu 26(1), l-Istati Membri għandhom jeħtieġu li l-operaturi ekonomiċi juru li l-kriterji ta' sostenibbiltà u ta' ffrannkar tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra stabbilit fl-Artikolu 26(2) sa (7) ġew sodisfatti. Għal d**awk** l-għan**ijiet** għandhom jeħtieġu li l-operaturi ekonomiċi jużaw sistema ta' bilanċ tal-massa li:

(a) tippermetti li kunsinni ta' materja prima jew **[ ]**karburanti b'karatteristiċi ta' sostenibbiltà u ta' ffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra differenti pereżempju f'kontejner, faċilità loġistika jew tal-ipproċessar, infrastruttura jew sit tat-trażmissjoni u d-distribuzzjoni;

(b) tippermetti li kunsinni ta' materja prima b'kontenut ta' enerġija differenti jiġu mħallta bl-iskop ta' aktar proċessar, sakemm id-daqs tal-kunsinni jkun aġġustat skont il-kontenut tal-enerġija tagħhom;

(c) teħtieġ li informazzjoni dwar il-karatteristiċi tas-sostenibbiltà u ta' ffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra u d-daqsijiet tal-kunsinni msemmija fil-punt (a) tibqa' assenjata lit-taħlita; u

(d) tipprovdi li s-somma tal-kunsinni kollha meħuda mit-taħlita tiġi deskritta bħala li għandha l-istess karatteristiċi ta' sostenibbiltà, fl-istess kwantitajiet, bħas-somma tal-kunsinni kollha miżjuda mat-taħlita u tirrikjedi li dan il-bilanċ jinkiseb tul medda xierqa ta' żmien.

Is-sistema ta' bilanċ tal-massa għandha barra minn hekk tiżgura li kull kunsinna tiġi [ ] kkunsidrata darba biss fil-punti (a), (b) jew (c) tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 7(1), għall-kalkolu tal-konsum finali gross tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli u li tingħata informazzjoni dwar jekk ġiex ipprovdut appoġġ lill-produzzjoni ta' dik il-kunsinna, u t-tip ta' skema ta' appoġġ.

2. Meta kunsinna tkun ipproċessata, l-informazzjoni dwar is-sostenibbiltà u l-karatteristiċi tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra tal-kunsinna għandhom jiġu aġġustati u assenjati għall-output skont ir-regoli li ġejjin:

(a) meta l-ipproċessar ta' kunsinna ta' materja prima jirriżulta biss f'output waħda li hi maħsuba għall-produzzjoni tal-bijokarburanti, il-bijolikwidi **[ ]** il-karburanti tal-bijomassa, **karburanti għat-trasport rinnovabbli likwidi u gassużi ta' oriġini mhux bijoloġika jew [ ] karburanti tal-karbonju riċiklati** id-daqs tal-kunsinna u l-kwantitajiet relatati mas-sostenibbiltà u l-karatteristiċi tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra għandhom jiġu aġġustati bl-applikazzjoni ta' fattur ta' konverżjoni li jirrappreżenta l-proporzjon bejn il-massa tal-output li hi maħsuba għall-produzzjoni ta' bijokarburanti, bijolikwidi jew karburant tal-bijomassa u l-massa tal-materja prima li tkun iddaħħlet fil-proċess;

(b) meta l-ipproċessar ta' kunsinna ta' materja prima jirriżulta f'aktar minn output wieħed li hu maħsub għall-produzzjoni ta' bijokarburanti, bijolikwidi **[ ]** karburanti tal-bijomassa, **karburanti għat-trasport rinnovabbli likwidi u gassużi ta' oriġini mhux bijoloġika jew [ ] karburanti tal-karbonju riċiklati** għal kull output għandu jiġi applikat fattur ta' konverżjoni separat u għandu jintuża bilanċ tal-massa separat.

3. L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri biex jiżguraw li l-operaturi ekonomiċi jippreżentaw informazzjoni affidabbli dwar il-konformità mal-kriterji tas-sostenibbiltà u tal-iffrankar tal-gassijiet b'effett ta' serra kif stipulati fl-**Artikolu 25(6) u** l-Artikoli 26(2) sa (7) u li jpoġġu għad-dispożizzjoni tal-Istati Membri, fuq talba, id-data li ntużat biex tkun żviluppata l-informazzjoni. L-Istati Membri għandhom jeħtieġu li l-operaturi ekonomiċi jagħmlu arranġament għal standard adegwat ta' verifika indipendenti tal-informazzjoni ppreżentata, u li jipprovdu evidenza li dan sar**. Għall-konformità mal-Artikoli 26(5)a u 26(6)a dwar il-bijomassa forestali tista' tintuża verifika minn partijiet primi jew sekondi sal-ewwel punt ta' ġbir tal-bijomassa.** L-awditjar għandu jivverifika li s-sistemi użati mill-operaturi ekonomiċi huma preċiżi, affidabbli u mħarsa kontra l-frodi. Dan għandu jevalwa l-frekwenza u l-metodoloġija tat-teħid ta' kampjuni u l-affidabilità tad-data.

L-obbligi stabbiliti f'dan il-paragrafu għandhom japplikaw kemm jekk il-bijokarburanti, il-bijolikwidi **[ ]** l-karburanti tal-bijomassa**, karburanti għat-trasport rinnovabbli likwidi u gassużi ta' oriġini mhux bijoloġika u karburanti tal-karbonju riċiklati** jkunu prodotti fl-Unjoni jew ikunu importati.

L-Istati Membri għandhom jippreżentaw lill-Kummissjoni, f'forma aggregata, l-informazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu. Il-Kummissjoni għandha tippubblika dik l-informazzjoni fuq il-pjattaforma ta' rappurtar elettronika imsemmija fl-Artikolu 24 tar-Regolament [Governance] f'forma mqassra u żżomm il-kunfidenzjalità tal-informazzjoni kummerċjalment sensittiva.

4. Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li skemi volontarji nazzjonali jew internazzjonali li jistabbilixxu standards għall-produzzjoni ta' **[ ] bijokarburanti, bijolikwidi, karburanti tal-bijomassa u/jew karburanti oħra li huma eliġibbli għall-għadd biex jintlaħaq in-numeratur stipulat fl-Artikolu 25(1)(b) jipprovdu** data eżatta **dwar tnaqqis sostanzjali fl-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra** għall-finijiet tal-**Artikolu 25 u** l-Artikolu 26(7), **u/jew juru li d-dispożizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 25(3), (4) u (5) ġew rispettati** u/jew juru li konsenji ta' bijokarburanti, bijolikwidi jew karburanti tal-bijomassa jikkonformaw mal-kriterji ta' sostenibbiltà stabbiliti fl-Artikolu 26(2), (3), (4), (5) u (6) **[ ]**. Meta jintwera li r-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 26(5) u (6) għall-bijomassa forestali huma ssodisfati, l-operaturi jistgħu jiddeċiedu li jipprovdu direttament l-evidenza meħtieġa fil-livell ta' **żona ta' sors [ ]**. Il-Kummissjoni tista' wkoll tirrikonoxxi żoni għall-protezzjoni ta' ekosistemi jew speċijiet rari, mhedda jew fil-periklu ta' estinzjoni rikonoxxuti minn ftehimiet internazzjonali jew inklużi f'listi stabbiliti minn organizzazzjonijiet intergovernattivi jew mill-Unjoni Internazzjonali għall-Konservazzjoni tan-Natura għall-finijiet tal-Artikolu 26(2)(b)(ii).

Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li dawk l-iskemi jkollhom informazzjoni dwar il-miżuri mittieħda għall-protezzjoni tal-ħamrija, l-ilma u l-arja, ir-restawr ta' art degradata, l-evitar ta konsum eċċessiv tal-ilma f'żoni fejn l-ilma hu skars, u għaċ-ċertifikazzjoni tal-bijokarburanti u l-bijolikwidi b'riskju baxx ta' bdil tal-użu tal-art indirett .

5. Il-Kummissjoni għandha tadotta deċiżjonijiet skont il-paragrafu 4 biss jekk l-iskema inkwistjoni tissodisfa l-istandards adegwati ta' affidabbiltà, trasparenza u verifika indipendenti **u tipprovdi assigurazzjonijiet adegwati li l-ebda materjal ma ġie modifikat intenzjonalment jew mormi b'tali mod li l-kunsinna jew parti minnha taqa' taħt l-Anness IX.** Fil-każ ta' skemi li jkejlu l-iffrankar ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra, dawn l-iskemi għandhom jikkonformaw ukoll mar-rekwiżiti metodoloġiċi fl-Anness V jew fl-Anness VI. Listi ta' żoni b'valur għoli ta' bijodiversità kif imsemmija fl-Artikolu 26 (2)(b)(ii) għandhom jissodisfaw standards adegwati ta' oġġettività u koerenza ma' standards rikonoxxuti internazzjonalment u jipprevedu għal proċeduri adegwati ta' appell.

L-iskemi volontarji msemmija fil-paragrafu 4 għandhom b'mod regolari, u mill-inqas darba fis-sena, jippubblikaw lista tal-korpi ta' ċertifikazzjoni tagħhom li tintuża għal awditu indipendenti, li tindika għal kull korp ta' ċertifikazzjoni, l-entità jew l-awtorità nazzjonali pubblika li minnha kien rikonoxxut u l-entità jew l-awtorità nazzjonali pubblika li qed tissorveljah.

Bl-għan li tiġi żgurata li l-konformità mal-kriterji tas-sostenibbiltà u l-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra tiġi vverifikata b'mod effiċjenti u armonizzat b'mod partikolari għall-prevenzjoni tal-frodi tispeċifika regoli ta' implimentazzjoni dettaljati inklużi standards adegwati ta' awditi affidabbli, trasparenti u independenti u tirrikjedi li l-iskemi volontarji kollha japplikaw dawk l-istandards. Meta tispeċifika dawn l-istandards, il-Kummissjoni għandha tagħti attenzjoni speċjali lill-ħtieġa li jiġi minimizzat il-piż. Dan għandu jsir permezz ta' atti ta' implimentazzjoni adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 31 (**2**). Tali atti għandhom jistabbilixxu perijodu ta' żmien li fih l-iskemi volontarji jeħtieġ li jimplimentaw l-istandards. Il-Kummissjoni tista' tħassar deċiżjonijiet li jirrikonoxxu l-iskemi volontarji fil-każ li dawk l-iskemi jonqsu milli jimplimentaw tali standards fil-perijodu ta' żmien previst. **Jekk Stat Membru jqajjem tħassib li skema mhix qed taħdem skont l-istandards ta' affidabilità, trasparenza u verifika indipendenti li jikkostitwixxu l-bażi għad-Deċiżjoni skont il-paragrafu 4, il-Kummissjoni għandha tinvestiga l-kwistjoni u tieħu azzjoni xierqa.**

6. Id-deċiżjonijiet taħt il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 31(**2**). Tali deċiżjonijiet għandhom ikunu validi għal perijodu ta' mhux aktar minn ħames snin.

Il-Kummissjoni għandha tirrikjedi li kull skema volontarja li tkun ġiet adottata deċiżjoni dwarha skont il-paragrafu 4, tippreżenta **[ ]** ta' kull sena **[ ]**sat-30 ta' April**[ ]**, rapport lill-Kummissjoni li jkopri kull wieħed mill-punti stabbiliti fl-**Anness IX tar-Regolament [Governanza] [ ]**. **[ ] Ir**-rapport għandu jkopri s-sena kalendarja preċedenti. **[ ]** Ir-rekwiżit li jiġi ppreżentat rapport għandu japplika biss għall-iskemi volontarji li jkunu operaw għal mill-inqas 12-il xahar.

Il-Kummissjoni għandha tagħmel ir-rapporti mfasslin mill-iskemi volontarji disponibbli, f'forma aggregata jew sħiħa jekk adatt, fuq il-pjattaforma ta' rappurtar elettronika msemmija Artikolu 24 tar-Regolament [Governanza].

L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu skemi nazzjonali li bihom il-konformità mal-kriterji tas-sostenibbiltà u l-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra skont il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 26(2) sa (7) u r-rekwiżit tal-iffrankar fl-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra għal karburanti rinnovabbli likwidi u gassużi għat-trasport ta' oriġini mhux bijoloġika u karburanti tal-karbonju riċiklat li jinsabu fl-Artikolu 25(1) tkun vverifikata matul il-katina kollha ta' kustodja li tinvolvi l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti.

Stat Membru jista' jinnotifika l-iskema nazzjonali tiegħu lill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni għandha tagħti prijorità lill-valutazzjoni ta' tali skema. Deċiżjoni dwar il-konformità ta' tali skema nazzjonali nnotifikata mal-kondizzjonijiet stipulati f'din id-Direttiva għandha tiġi adottata skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 31(**2**), sabiex jiġi ffaċilitat ir-rikonoxximent bilaterali u multilaterali reċiproku ta' skemi għall-verifika tal-konformità mal-kriterji tas-sostenibbiltà u tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta'serra għall-bijokarburanti, l-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa. Fejn id-deċiżjoni hija pożittiva, l-iskemi stabbiliti skont dan l-Artikolu m'għandhomx jirrifjutaw ir-rikonoxximent reċiproku mal-iskema ta' dak l-Istat Membru fir-rigward tal-verifika ta' konformità mal-kriterji ta' sostenibbiltà u ta' ffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra stabbiliti fl-Artikolu 26(2) to (7).

7. Meta operatur ekonomiku jipprovdi prova jew data miksuba skont xi skema li kienet is-suġġett ta' deċiżjoni skont il-paragrafu 4, jew 6, sal-punt kopert minn dik id-deċiżjoni, Stat Membru ma għandux jeħtieġ li l-fornitur jipprovdi evidenza ulterjuri ta' konformità mal-kriterji ta' sostenibbiltà u ta' ffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra stabbiliti fl-Artikolu 26(2) to (7).

L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri għandhom **[ ]**jissorveljaw l-operat ta' korpi taċ-ċertifikazzjoni li jkunu **[ ]** qed iwettqu awditu indipendenti skont skema volontarja **f'konformità mar-Regolament (KE) Nru 765/2008**. **Il-korpi taċ-ċertifikazzjoni għandhom fuq talba mill-awtoritajiet kompetenti jissottomettu l-informazzjoni rilevanti kollha meħtieġa biex tissorvelja l-operazzjoni inkluż id-data, il-ħin u l-post eżatt tal-awditjar. F'każ li l-Istati Membri jsibu kwistjonijiet ta' nuqqas ta' konformità, huma għandhom jinfurmaw minnufih l-iskema volontarja u l-korp ta' akkreditazzjoni.**

7bis. Fuq talba ta' Stat Membru, il-Kummissjoni għandha, abbażi tal-evidenza disponibbli, teżamina jekk ġewx sodisfatti l-kriterji ta' sostenibbiltà u tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra stabbiliti fl-Artikolu 26 fir-rigward ta' sors ta' bijokarburant, bijolikwidu jew karburant tal-bijomassa. Fi żmien sitt xhur minn meta tiġi riċevuta talba bħal din u f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 31, il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi jekk l-Istat Membru kkonċernat jistax iqis bijokarburant jew bijolikwidu minn dak is-sors għall-finijiet imsemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-Artikolu 25(1) jew jekk, bħala deroga mill-paragrafu 7, l-Istat Membru jistax jitlob lill-fornitur tas-sors ta' bijokarburant, bijolikwidu jew karburant tal-bijomassa biex jipprovdi aktar evidenza tal-konformità mal-kriterji ta' sostenibbiltà u ta' ffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra.

Artikolu 28

Kalkolu tal-impatt tal-gass b'effett serra ta' bijokarburanti, bijolikwidi u **karburanti tal-bijomassa**

1. Għall-finijiet tal-Artikolu 26 (7), l-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra mill-użu ta' bijokarburant, bijolikwidi u karburanti tal-bijomassa għandu jkun ikkalkulat kif ġej:

(a) fejn valur awtomatiku għall-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra għall-mogħdija ta' produzzjoni hija stabbilita fil-Parti A jew B tal-Anness V għal bijokarburanti u bijolikwidi u fil-parti A tal-Anness VI għal karburanti tal-bijomassa **u** fejn il-valur e_l għal dawk il-bijokarburanti jew bijolikwidi kkalkulat skont il-punt 7 tal-Parti C tal-Anness V u għal dawk il-karburanti tal-bijomassa kkalkulati skont il-punt 7 tal-parti B tal-Anness VI huwa ugwali għal żero jew anqas, billi jintuża dak il-valur awtomatiku;

(b) bl-użu ta' valur attwali kkalkulat skont il-metodoloġija stabbilita fil-Parti C tal-Anness V għal bijokarburanti u bijolikwidi u fil-parti B tal-Anness VI għall-karburanti tal-bijomassa;

(c) billi jintuża valur ikkalkulat bħala s-somma tal-fatturi tal-formuli msemmija fil-punt 1 tal-Parti C tal-Anness V, fejn l-valuri awtomatiċi diżaggregati fil-Parti D jew E tal-Anness V jistgħu jintużaw għal xi fatturi, u valuri reali, ikkalkulati skont il-metodoloġija stabbilita fil-Parti C tal-Anness V, għall-fatturi l-oħra kollha; jew

(d) billi jintuża valur ikkalkulat bħala s-somma tal-fatturi tal-formoli msemmija fil-punt 1 tal-Parti B tal-Anness VI, fejn l-valuri awtomatiċi diżaggregati fil-Parti C tal-Anness Vi jistgħu jintużaw għal xi fatturi, u valuri reali, ikkalkulati skont il-metodoloġija stabbilita fil-Parti b tal-Anness VI, għall-fatturi l-oħra kollha.

2. L-Istati Membri jistgħu jippreżentaw lill-Kummissjoni rapporti li jinkludu tagħrif dwar l-emissjonijiet tipiċi ta' gassijiet b'effett ta' serra mill-kultivazzjoni ta' materja prima agrikola a' dawk iż-żoni fit-territorju tagħhom ikklassifikati bħala livell 2 fin-nomenklatura tal-unitajiet territorjali għall-istatistika (NUTS) jew bħala livell NUTS aktar diżaggregat skont ir-Regolament (KE) 1059/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[30] Ir-rapporti għandhom jiġu akkumpanjati minn deskrizzjoni tal-metodu u tar-sorsi tad-data użati biex jiġi kkalkulat il-livell tal-emissjonijiet. Dak il-metodu għandu jikkunsidra l-karatteristiċi tal-ħamrija, il-klima u l-produzzjoni mistennija ta' materja prima.

3. Fil-każ tat-territorji barra l-Unjoni, rapporti ekwivalenti għal dawk imsemmijin fil-paragrafu 2 u mfasslin minn korpi kompetenti, jistgħu jiġu rrappurtati lill-Kummissjoni.

4. Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi, permezz ta' att ta' implimentazzjoni adottat skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 31(2), li r-rapporti msemmijin fil-paragrafu 2 u 3 ta' dan l-Artikolu jkun fihom data preċiża sabiex jitkejlu l-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra assoċjati mal-kultivazzjoni ta' materja prima ta' bijomassa agrikola prodotti fiż-żoni inklużi fit-tali rapporti għall-finijiet tal-Artikolu 26(7). Din id-data tista' għalhekk tintuża minflok valuri awtomatiċi diżaggregati għall-kultivazzjoni stabbilita fil-Parti D jew E tal-Anness V għall-bijokarburanti u l-bijolikwidi u fil-Parti C tal-Anness VI għall-karburanti tal-bijomassa.

---

30 Ir-Regolament (KE) Nru 1059/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Mejju 2003 dwar l-istabbiliment ta' klassifikazzjoni komuni ta' unitajiet territorjali għall-istatistika (NUTS) (ĠU L 154, 21.6.2003, p. 1).

5. Il-Kummissjoni għandha żżomm taħt analiżi l-Anness V u l-Anness VI bil-ħsieb, fejn iġġustifikat li żżid jew tirrevedi il-valuri għal mogħdijiet tal-produzzjoni tal-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa. Dik l-analiżi għandha tqis ukoll il-modifika tal-metodoloġija stabbilita fil-parti C għall-Anness V, u fil-parti B tal-Anness VI.

F'każ li r-reviżjoni tal-Kummissjoni tikkonkludi li għandhom isiru tibdiliet għall-Anness V jew l-Anness VI il-Kummissjoni hija mogħtija s- setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 32.

Fil-każ ta' kull adattament ta' jew żieda fil-lista ta' valuri awtomatiċi fl-Anness V u l-Anness VI:

(A) fejn il-kontribut ta' fattur għall-emissjonijiet globali huwa żgħir, jew fejn hemm varjazzjoni limitata, jew fejn l-ispiża jew id-diffikultà li jiġu stabbiliti valuri attwali huma għoljin, il-valuri awtomatiċi għandhom ikunu tipiċi ta' proċessi ta' produzzjoni normali.

(b) fil-każijiet l-oħra kollha l-valuri awtomatiċi għandhom ikunu konservattivi meta mqabbla mal-proċessi ta' produzzjoni normali.

6. Fejn ikun meħtieġ sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni uniformi tal- Parti C għall-Anness V u l-Parti B għall-Anness VI, il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu speċifikazzjonijiet tekniċi dettaljati li jinkludu definizzjonijiet, fatturi ta' konverżjoni, kalkoli tal-emissjonijiet annwali mill-kultivazzjoni u/jew iffrankar tal-emissjonijiet ikkawżat mill-bidliet ta' hawn fuq u stokkijiet tal-karbonju ta' taħt l-art li diġà jinsabu f'art ikkultivata, kalkolu tal-iffrankar mill-emissjonijiet mill-qabda tal-karbonju, is-sostituzzjoni tal-karbonju u l-ħażna ġeoloġika tal-karbonju. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 31 (2).

Artikolu 29

Miżuri ta' implimentazzjoni

Il-miżuri ta' implimentazzjoni msemmija fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 26(2)and (6), l-Artikolu 27 (6), l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 28(5) u l-Artikolu 28(6), għandhom jikkunsidraw bis-sħiħ il-finijiet tal-Artikolu 7a tad-Direttiva 98/70/KE[31].

Artikolu 30

Monitoraġġ mill-Kummissjoni

1. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-oriġini ta' bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti tal-bijomassa kkunsmati fl-Unjoni u l-impatt tal-produzzjoni tagħhom, inkluż l-impatt li jseħħ bħala riżultat tal-ispustjar, fuq l-użu ta' art fl-Unjoni u fil-pajjiżi terzi ewlenin ta' provvista. Dan il-monitoraġġ għandu jkun ibbażat fuq il-pjanijiet integrati nazzjonali tal-Istati Membri fir-rigward tal-enerġija u l-klima u r-rapporti ta' progress korrispondenti rekwiżiti fl-Artikoli 3, 15 u 18 tar-Regolament [Governanza], u dawk tal-pajjiżi terzi, l-organizzazzjonijiet intergovernattivi, l-istudji xjentifiċi rilevanti u kull informazzjoni rilevanti oħra. Il-Komunità għandha timmonitorja wkoll iċ-ċaqliq fil-prezzijiet tal-prodotti essenzjali assoċjati mal-użu tal-bijomassa għall-enerġija u kull effett pożittiv jew negattiv fuq is-sigurtà tal-ikel.

2. Il-Kummissjoni għandha żżomm djalogu u twettaq skambju ta' informazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' produtturi tal-bijokarburanti, tal-bijolikwidu u tal-karburanti tal-bijomassa, organizzazzjonijiet tal-konsumatur u mas-soċjetà ċivili rigward l-implimentazzjoni ġenerali tal-miżuri li jinsabu f'din id-Direttiva relatati ma' bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti tal-bijomassa. F'dak l-ambitu, hija għandha tkun partikolarment attenta għall-impatt li dik il-produzzjoni tal-bijokarburanti u l-bijolikwidi jista' jkollha fuq il-prezzijiet tal-ikel.

---

31 Id-Direttiva 98/70/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 1998 dwar il-kwalità tal-karburanti tal-petrol u tad-diżil u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/12/KEE (ĠU L 350, 28.12.1998, p. 58).

3. Fl-2026, il-Kummissjoni għandha tippreżenta proposta leġislattiva dwar il-qafas regolatorju għall-promozzjoni tal-enerġija rinnovabbli għall-perjodu ta' wara l-2030.

Din il-proposta għandha tqis esperjenza tal-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, inklużi l-kriterji tagħha dwar is-sostenibbiltà u l-iffrankar tal-gassijiet b'effett ta' serra, u żviluppi teknoloġiċi fl-enerġija minn sorsi rinnovabbli.

4. Fl-2032, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport li jeżamina mill-ġdid l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva.

Artikolu 31

Proċedura ta' Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat dwar l-Unjoni tal-Enerġija. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011 u jaħdem fil-formazzjonijiet settorjali rispettivi rilevanti għal dan ir-Regolament.

1bis. Fi kwistjonijiet relatati mas-sostenibbiltà tal-bijokarburanti, [ ] il-bijolikwidi u l-karburanti tal-bijomassa, il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat dwar is-Sostenibbiltà tal-Bijokarburanti, l-Bijolikwidi u karburanti tal-Bijomassa. Dak il-Kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Fejn il-Kumitati ma jagħtu ebda opinjoni, il-Kummissjoni m'għandhiex tadotta l-abbozz ta' att ta' implimentazzjoni u għandu japplika t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 5(4) tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 32

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa li jkunu adottati atti delegati qed tingħata lill-Kummissjoni soġġetti għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.

2. Is-setgħa li jkunu adottati atti delegati msemmija fl-Artikoli 7(5), 7(6); 19(11), 19(14), 25(6) u 28(5) għandha tiġi kkonferita fuq il-Kummissjoni għal perijodu ta' ħames snin mill-1 ta' Jannar 2021.

2bis. Is-setgħa ta' adozzjoni tal-atti delegati msemmija fl-Artikoli 7(3) għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perjodu ta' sena mill-1 ta' Jannar 2021.

3. Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikoli **7(3)**, 7(5), 7(6), 7(7), 19(11), 19(14), 25(6), u 28(5) jista' jneħħiha l-Parlament Ewropew jew il-Kunsill f'kull ħin. Deċiżjoni ta' revoka għandha ttemm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Hija għandha ssir effettiva l-għada tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fih. Hija ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun diġà fis-seħħ.

4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta l-esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet.

5. Malli tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

6. Att delegat adottat skont l-Artikoli 7(5), 7(6); 19(11), 19(14), 25(6) u 28(5) għandu jidħol fis-seħħ biss jekk ma tkun tqajmet l-ebda oġġezzjoni la mill-Parlament Ewropew u lanqas mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jagħlaq dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn infurmaw lill-Kummissjoni li mhux ser joġġezzjonaw. Dak il-perijodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 33

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idaħħlu fis-seħħ il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa mhux aktar tard mit-30 ta' Ġunju 2021. Huma għandhom jikkomunikaw minnufih lill-Kummissjoni t-test ta' dawk il-miżuri.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn il-miżuri, dawn għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew tali referenza għandha takkumpanjahom meta jiġu pubblikati uffiċjalment. Għandhom ukoll jinkludu dikjarazzjoni li fiha jingħad li referenzi għad-Direttivi mħassra minn din id-Direttivi fil-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi eżistenti għandhom jinftiehmu bħala referenzi għal din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom jiddeċiedu kif għandha ssir it-tali referenza u kif tfasslet it-tali dikjarazzjoni.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 34

Tħassir

Id-Direttiva 2009/28/KE, kif emendata mid-Direttivi elenkati fl-Anness XI, il-Parti A hi mħassra b'effett mill-1 ta' Jannar 2021, mingħajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu mal-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali tad-Direttivi li jinsabu fl-Anness XI, Parti B **u mingħajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri fl-2020 kif jinsabu fl-Artikolu 3(1) u Parti A tal-Anness I għad-Direttiva 2009/28/KE.**

Ir-referenzi għad-Direttiva mħassra għandhom jinftiehmu bħala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw skont it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness XII.

Artikolu 35

Dħul fis-seħħ

Din id-Direttiva għandha tidħol fis-seħħ fl-1 ta' Jannar 2021.

Permezz ta' deroga mill-ewwel subparagrafu ta' dan l-Artikolu, il-ħames subparagrafu tal-Artikolu 7(3) u l-Artikolu 31 għandhom jidħlu fis-seħħ fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni ta' din id-Direttiva f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 36

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew	*Għall-Kunsill*
Il-President	*Il-President*